

HOLSTEBRO KOMMUNE

4.3
Nørre Hedegaard I/S
Damhusvej 8
7570 Vemb

Dato: 14-08-2013
Sagsnr.: 045801-2012
Henv. til: Ole Lousdal
Tlf.: 96117826

§ 12 MILJØGODKENDELSE

af kvægbruget

Nørre Hedegård

Damhusvej 8, 7570 Vemb
Beliggende på matr. nr. 13a Vemb By, Vemb

MILJØGODKENDELSE MEDDELT I
HENHOLD TIL LOV NR. 1486 AF
4/12-2009 OM MILJØGODKEN-
DELSE M.V. AF HUSDYRBRUG.

Indholdsfortegnelse

INDHOLDSFORTEGNELSE	2
STAMBLAD FOR VIRKSOMHEDEN.....	5
IKKE TEKNISK RESUMÉ.....	6
MEDDELELSE OM GODKENDELSE	7
MILJØGODKENDELSENS VILKÅR	8
GENERELLE FORHOLD.....	8
<i>Dokumentation.....</i>	8
<i>Udnyttelse af godkendelse.....</i>	8
<i>Ansøger og ejerforhold .....</i>	8
<i>Ophør af husdyrbruget.....</i>	8
HUSDYRBRUGETS ANLÆG.....	8
<i>Markvandingsboring .....</i>	8
<i>Landskabelige og kulturhistoriske forhold.....</i>	9
<i>Det ansøgte husdyrhold.....</i>	9
<i>Stalde.....</i>	10
<i>Ventilation.....</i>	10
<i>Rengøring af staldanlæg .....</i>	10
<i>Ensilage opbevaring og håndtering .....</i>	11
<i>Døde dyr.....</i>	11
<i>Opbevaring af flydende husdyrgødning .....</i>	11
<i>Håndtering af gylle .....</i>	11
<i>Opbevaring af dybstrøelse og fast husdyrgødning.....</i>	12
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg .....</i>	12
<i>Lugt .....</i>	12
<i>Transport.....</i>	12
<i>Støj .....</i>	12
<i>Støv.....</i>	13
<i>Restvand og spildevand.....</i>	13
<i>Skadedyr.....</i>	13
<i>Driftsforstyrrelser eller uheld .....</i>	14
<i>Miljø- og ressourcestyring .....</i>	14
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER.....	15
<i>Drift af husdyrbrugets arealer .....</i>	15
<i>Sædskifte.....</i>	15
<i>Udbringning af husdyrgødning .....</i>	15
<i>Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets arealer.....</i>	15
<i>Forebyggelse af forurening af vandmiljøet .....</i>	15
OFFENTLIGGØRELSE OG GENERELLE FORHOLD.....	16
KLAGEVEJLEDNING	16
OFFENTLIGGØRELSE	16
RETSBESKYTTELSE	18
UDNYTTELSE AF GODKENDELSEN.....	19
OPLYSNINGER OM GRUNDLAG FOR MILJØGODKENDELSEN	19
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	21
GENERELLE FORHOLD.....	21
<i>Ansøger og ejerforhold .....</i>	21
<i>Lokalisering og planmæssige forhold .....</i>	22
<i>Landskabelige og kulturhistoriske områder.....</i>	24
<i>Ophør af husdyrbruget.....</i>	25

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

<i>Alternative muligheder</i>	25
HUSDYRBRUGETS ANLÆG.....	26
<i>Det ansøgte husdyrhold</i>	26
<i>Stalde</i>	27
<i>Valg af teknologi i staldanlæg</i>	27
<i>BAT emissionsgrænseværdier for ammoniak</i>	29
<i>Ventilation</i>	30
<i>Rengøring af staldanlæg</i>	30
<i>Foder</i>	31
<i>Ensilage opbevaring og håndtering</i>	31
<i>Fyringsanlæg</i>	33
<i>Håndtering og opbevaring af olie, spildolie og brændstof</i>	33
<i>Affald og kemikalier</i>	34
<i>Døde dyr</i>	35
<i>Sprøjtemidler og medicin</i>	36
<i>Opbevaring af flydende husdyrgødning</i>	37
<i>Håndtering af gylle</i>	39
<i>Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning</i>	39
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg</i>	40
<i>Ammoniak</i>	40
<i>Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning</i>	41
<i>Lugt</i>	41
<i>Transport</i>	43
<i>Støj</i>	44
<i>Støv</i>	45
<i>Lys</i>	46
<i>Restvand og spildevand</i>	47
<i>Skadedyr</i>	47
<i>Driftsforstyrrelser eller uheld</i>	48
<i>Renere teknologi og ressourcestyring</i>	49
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER.....	52
<i>Drift af husdyrbrugets arealer</i>	52
<i>Udskiftning af udbringningsarealer</i>	55
<i>Sædskifte</i>	55
<i>Udbringning af husdyrgødning</i>	55
<i>Miljøpåvirkning af husdyrbrugets arealer</i>	58
<i>Grundvand</i>	58
<i>Bilag IV-arter</i>	59
<i>Generelle betragtninger for Natura 2000-områder</i>	59
<i>Husdyrlovens beskyttelsesniveau - næringsstoffer</i>	60
<i>Nitratudvaskning i det ansøgte projekt</i>	60
<i>Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område</i>	61
<i>Fosforudvaskningsrisiko i det ansøgte projekt</i>	62
<i>Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område(r)</i>	66
HOLSTEBRO KOMMUNES SAMLEDE VURDERING AF HUSDYRBRUGET	68
BILAG	69
BILAG 1 – HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED.....	69
BILAG 2 – SITUATIONSPLAN 1/2.....	70
BILAG 2 – SITUATIONSPLAN 2/2.....	71
BILAG 3 – HUSDYRBRUGETS INDRETNING.....	72
BILAG 4 – OMKRINGBOENDE OG PLANMÆSSIGE FORHOLD.....	73
BILAG 5 – BEPLANTNING OMKRING ANLÆGGET.....	74
BILAG 6 – HUSDYRBRUGETS AFLØBSFORHOLD.....	75
BILAG 7 – GYLLETRANSPORTRUTER.....	76
BILAG 8 – NATUROMRÅDER OMKRING ANLÆG.....	77
BILAG 9 – OVERSIGTKORT OVER UDSPREDNINGSAREALERNE.....	78

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

BILAG 10 – AREALER DEL 1/5.....	79
BILAG 10 – AREALER DEL 2/5.....	80
BILAG 10 - AREALER DEL 3/5	81
BILAG 10 – AREALER DEL 4/5.....	82
BILAG 10 – AREALER DEL 5/5.....	83
BILAG 11 – JORDBUNDSTYPER.....	84
BILAG 12 – LAVBUNDSAREALER, OPLAND OG DETAILAFVANDINGSFORHOLD	85
BILAG 13 – RISIKOOMRÅDER FOR NITRATUDVASKNING (NITRATKLASSE)	86
BILAG 14 – NATUROMRÅDER I FORHOLD TIL UDSPREDNINGSAREALER	87
BILAG 15 – LANDSKABS- OG KULTURHISTORISKE INTERESSER OMKRING UDSPREDNINGSAREALER	88
BILAG 16 – DRIFTSJOURNAL - DEL 1 / 2	89
BILAG 16 – DRIFTSJOURNAL - DEL 2 / 2	90
BILAG 17 – § 21 VURDERING FRA LEMVIG KOMMUNE.....	91
BILAG 18 – APPENDIKS 1 - NATURA 2000-VANDOPLAND NISSUM FJORD - STATUS FOR UDPEGNINGSGRUNDLAG SAMT FORUDSÆTNINGER FOR ANVENDELSE AF HUSDYRLOVENS BESKYTTELSESNIVEAU	94
BILAG 19 – BEMÆRKNINGER FRA ANSØGERS RÅDGIVER INDKOMMET I OFFENTLIGHEDSPERIODE	99

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Stamblad for virksomheden

Godkendelsesdato:	14-08-2013
Godkendelse hjemmel, lov nr. 1486 af 4/12-2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	§12 over 250 DE
Husdyrbrugets navn, jf. CVR	Nørre Hedegaard I/S
CVR-nr. / P-nr.	19946207 / 1004064639
Husdyrbrugets adresse	Damhusvej 8, 7570 Vemb
Husdyrbrugets telefonnumre	97481139 / 40271139
Husdyrbrugets kontaktperson(er)	Jens og Knud Hedegaard
Husdyrbrugets e-mail:	jkh.nh@mail.dk
Matrikel	13a Vemb By, Vemb
CHR	55100
(i)-mærket, bek. 486 af 25/05 2012 om godkendelse af listevirksomhed	ja
Byggetilladelse	Du bedes være opmærksom på, at såfremt dit projekt omfatter udvidelser i form af byggeri ombygning eller lignende, skal der forinden søges om byggetilladelse hos byggemyndigheden.
Ejendomsnr.	661-00180916
Husdyrbrugets konsulent	Vestjysk Landboforening, Kristian Andreassen, Herningvej 3-5, 6950 Ringkøbing
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune Nupark 51, 7500 Holstebro E-mail: naturogmiljo@holstebro.dk Tlf. 96 11 75 63

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Ikke teknisk resumé

Holstebro Kommune har den 18-10-2012 modtaget ansøgning om udvidelse af husdyrbruget på Damhusvej 8, 7570 Vemb. Husdyrbruget bliver større end 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹. Husdyrbruget er dermed omfattet af reglerne for IPPC, jf. IPPC-direktivet². Dette betyder bl.a. at ansøgning om og forslag til miljøgodkendelse af husdyrbruget skal offentliggøres.

Ansøgningen har været annonceret på Holstebro Kommunes hjemmeside i perioden fra den 01-05-2013 til den 15-05-2013. Forslag til miljøgodkendelse har været i offentlig høring i perioden fra den 26-06-2013 til den 07-08-2013.

Husdyrbruget er ikke tidligere miljøgodkendt, men der er i 2004 foretaget VVM screening af dyreholdet. I 2012 er der sket omlægning af dyreholdet efter anmeldereglerne.

Dyreholdet udvides fra de nuværende 250,48 til 304,32 DE fordelt på 150 malkekøer (11.000 kg mælk), 40 småkalve (0-6 mdr.), 130 kvier (6-25,5 mdr.), 10 kvier (25,5-27 mdr.), 3 heste (500-700 kg), 75 tyrekalve (40-60 kg).

Ændringen og udvidelsen af dyreholdet vil foregå i 2 etaper og ske både i nye og eksisterende stalde. I første etape opføres der en ny ungdyrstald til opdræt over 6 mdr. Stalden opføres så ældre bygninger kan fjernes inden 2. etape iværksættes. Tidsplanen for etape 1 er 2-3 år og etape 2 har en tidsramme på 5 år.

I 2. etape vil dele af de ældre bygninger mellem nuværende kostald og stuehus blive revet ned og erstattet af velfærdsstald med plads til opstartshold, sygeafdeling samt kælvningsafdeling, hvor der vil være plads til højdrægtige køer, kvier og småkalve.

Der indgår ca. 150 ha som udspretningsareal, det resterende areal på ejendommen indgår enten som afgræsningsareal (12,3 ha) eller som 10 meter bræmmer (6,3 ha).

Ammoniakfordampningen fra anlægget falder marginalt fra anlægget, og der sker ingen merdeposition.

De fleste udspretningsarealer er beliggende i nitratklasse III område og der stilles vilkår om ekstra efterafgrøder ud over det generelle krav.

¹ Lov nr. 1486 af 4/12-2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

² Dir. om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet). Rådets direktiv 2008/1/EF

Meddelelse om godkendelse

Miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der gælder for udvidelse af husdyrbruget.

Husdyrbruget er større end 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Husdyrbruget er omfattet af reglerne for IPPC, jvf. IPPC-direktivet. Holstebro Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for husdyrbrugets forhold til det eksterne miljø. Godkendelsen omfatter alle aktiviteter, der hører under husdyrbruget. Der drives ikke biverksomhed på husdyrbruget.

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering meddeler Holstebro Kommune hermed godkendelse til den ansøgte produktion af 150 malkekøer (tung race, 11.000 kg mælk), 40 småkalve (0-6 mdr.), 130 kvier (6-25,5 mdr.), 10 kvier (25,5-27 mdr.), 3 heste (500-700 kg), 75 tyrekalve (40-60 kg) svarende til i alt 304,32 DE, på husdyrbruget matr. nr. 13a, Vemb By, Vemb, beliggende Damhusvej 8, 7570 Vemb.

Godkendelsen bygger på husdyrbrugets ansøgning, tilsyn på husdyrbruget og supplerende oplysninger samt kommunens konkrete vurdering støttet af Miljøklagenævnets afgørelser og Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer.

Miljøgodkendelsen er delt op i en særlig godkendelse af anlæg (bygninger, dyrehold, gødningsanlæg og andre faste installationer), og en særlig godkendelse af arealerne. Arealgodkendelsen omfatter alle ejede og forpagtede udbringningsarealer under husdyrbruget samt aftaler om afsætning af husdyrgødning til tredjemand. De to godkendelser kan reguleres uafhængigt af hinanden. Under generelle vilkår er stillet vilkår, der er gældende for både anlægs- og arealdelen.

På Holstebro Kommunes vegne

Ole Lousdal
Biolog

Miljøgodkendelsens vilkår

Generelle forhold

Dokumentation

---

1. Husdyrbruget skal etableres og drives, som det er beskrevet i ansøgningen og de supplerende oplysninger, og som det er sammenfattet i godkendelsens miljøtekniske beskrivelse og vurdering, medmindre vilkårene i denne godkendelse eller senere afgørelser foreskriver andet.
2. På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår. Opgørelse af f.eks. husdyrholdets størrelse, affaldsregistrering og -bortskaffelse samt mark- og gødningsplaner m.v., samt driftsjournaler (jvf. bilag 16), skal efter anmodning kunne fremlægges for tilsynsmyndigheden. Der skal på forlangende fremvises dokumentation herfor for de seneste fem år.

Udnyttelse af godkendelse

---

3. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 fra godkendelsesdatoen. 1. etape skal være gennemført inden for 2 år og etape 2 skal være gennemført indenfor 5 år. Det vil sige, at der inden 2 og 4 år fra godkendelsesdatoen skal foreligge en skriftlige aftale med entreprenør om opførelse af byggeriet, som herefter skal være opført indenfor 1 år. Dyreholdet skal derefter konstant udvides til det når den godkendte størrelse.
4. Det ansøgte skal etableres som et samlet projekt, og delvis udnyttelse af miljøgodkendelsen kan kun ske efter afgørelse fra Holstebro Kommune.

Ansøger og ejerforhold

---

5. Ændringer i ejerforhold eller ændringer i, hvem der er ansvarlig for driften, skal meddeles til kommunen senest 14 dage efter at ændringen har fundet sted.

Ophør af husdyrbruget

---

6. Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes, ensilage-markstakke og kompostmarkstakke fjernes og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager.

Husdyrbrugets anlæg

Markvandingsboring

---

7. For markboring (DGU nr. 63.827) skal nedenstående være opfyldt:
  - 5 meter fredningsbælte omkring boringen.
  - Omkring boringen skal der indrettes en fritliggende, let tilgængelig overbygning, der ikke må tjene andre formål end at beskytte boring og tilhørende

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- pumpe- og el-installationer. Overbygningen kan udføres som en tørbrønd eller en bygning placeret på jordoverfladen.
- Forerør skal være ført 10 cm over tørbrøndens bund eller 30 cm over det omgivende terræn.
  - Hvis overbygningen omkring boringen er en tørbrønd, skal denne føres 30 cm over det omgivende terræn.
  - Terrænet skal have fald bort fra tørbrønden. Tørbrønden skal være udført med tæt dæksel, tætte sider og tæt bund. Der bør laves fald i tørbrøndens bund mod en tæt sump med henblik på tømning.
  - Boringen skal være forsynet med en tæt forerørsforsegling (gummiringssamling).
  - Boringen skal være forsynet med en pejlestuds, der skal være lukket med enten et udluftningsrør, der er ført op over terræn eller mindst 50 cm over overbygningens gulv eller med en skrueprop for at forhindre nedsivning af overfladevand.
  - Forbindelsen mellem tørbrøndens bund og forerør skal udføres med gummiringssamling for at undgå beskadigelse af boringen, hvis der sker sætninger i tørbrønden.
  - Rør- og kabelgennemføringer skal være vandtætte.
8. Den gamle vandforsyningsboring på ejendommens gårdsplads skal dokumenteres sløjfet via dokumentation fra autoriseret brøndborer senest 3 mdr. efter godkendelsens meddelelsesdato. Såfremt boringen ikke kan findes ved gravning eller via gamle kort eller bygningstegninger kontaktes Holstebro Kommune mhp. aftale om videre foranstaltninger eller afslutning af sagen. Aftale med Holstebro Kommune skal være skriftlig.

Landskabelige og kulturhistoriske forhold

9. Eksisterende beplantning langs vestsiden af ejendommen og øst for landevejen skal bevares og stedse vedligeholdes, jf. bilag 5.

Det ansøgte husdyrhold

Den godkendte produktion gælder antallet af dyr (indenfor de angivne alders- eller vægtintervaller) fordelt på dyretyper. Antallet af dyreenheder er således kun retningsgivende for godkendelsestypen.

10. Husdyrbruget har pr. planår (1/8-31/7) maksimalt godkendelse til følgende dyrehold:

Dyreart og dyretype	Ansøgt produktion	
	Antal	DE
Malkekøer, tung race (11.000 kg mælk)	150	221,24
Småkalve (0-6 mdr.), tung race	40	10,81
Årsopdræt kvier / stude, tung race (6-25,5 mdr.)	130	63,35
Årsopdræt kvier / stude, tung race (25,5-27 mdr.)	10	6,64
Tyrekalve, tung race (40-60 kg.)	75	0,98
Heste (500-700 kg)	3	1,30
I alt		304,32

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Dyreholdet skal etableres i de staldanlæg, der er angivet i Skema 3. Dyreholdet skal opgøres for hvert planår. Antallet af dyreenheder må variere mellem de forskellige dyretyper med indtil 5 DE, dog aldrig over 304,32 DE.

Stalde

11. Stalde skal etableres og drives med følgende indretning og systemer:

Staldnavn	Dyreart/type og evt. vægtkorrektur	Nudrift drift		Ansøgt drift		Staldsystem og BAT-niveau
		Antal	DE	Antal	DE	
5 - Nuværende staldanlæg	Kvier (6-26,5 mdr.), tung	3	1,49	0	0,00	Sengestald m. spalter og skrabning hver 4. time.
	Kvier (6-26,5 mdr.), tung	42	20,82	0	0,00	Dybstrøelse hele arealet
	Malkekøer, tung (11.000 kg mælk)	7	10,37	18	26,67	Dybstrøelse hele arealet
	Malkekøer, tung (11.000 kg mælk)	110	161,98	110	161,98	Sengestald m. spalter (robot skrab hver 4. time)
8 - kvie-stald	Kvier (6-25,5 mdr.), tung	0	0,00	130	63,35	Sengestald m. præfabrikeret drænet gulv
	Heste (500-700 kg)	0	0,00	3	1,30	Dybstrøelse hele arealet
15 - ny stald kalve, køer, kælvekvier	Småkalve (0-6 mdr.), tung	0	0,00	40	10,81	Dybstrøelse hele arealet.
	Kvier (25,5-27 mdr.)	0	0,00	10	6,64	Dybstrøelse hele arealet.
	Tyrekalve (40-60 kg.)	0	0,00	75	0,98	Dybstrøelse hele arealet.
	Malkekøer, tung (11.000 kg mælk)	0	0,00	2	2,96	Dybstrøelse hele arealet.
	Malkekøer, tung (11.000 kg mælk)	0	0,00	20	29,63	Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time
3 og 5 gamle bygninger	Heste (500-700 kg)	3	1,30	0	0,00	Dybstrøelse hele arealet.
	Kvier (6-26,5 mdr.), tung	15	7,44	0	0,00	Bindestald med grebning
	Småkalve (0-6 mdr.), tung	10	2,70	0	0,00	Dybstrøelse hele arealet.
	Småkalve (0-6 mdr.), tung	20	5,41	0	0,00	Dybstrøelse hele arealet + kort ædeplads med fast gulv
	Tyrekalve (40-60 kg), tung	65	0,85	0	0,00	Dybstrøelse hele arealet.
	Kvier (6-26,5 mdr.), tung	50	24,78	0	0,00	Dybstrøelse hele arealet.
	Malkekøer, tung (11.000 kg mælk)	10	13,35	0	0,00	Bindestald med grebning
			250,49		304,32	

12. I alle dybstrøelsesafsnit skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.

13. 100 % af dybstrøelsen skal, så vidt det er muligt efter reglerne, køres direkte til udspreddning i marken.

Ventilation

14. Efter etape 2 skal al ventilation på ejendommen være naturlig. Der vil dog være mekanisk ventilator i malkestalden og i opsamlingsstalden (2 afkast i alt) pga. indeklimaet i disse afsnit. De mekaniske ventilatorer skal rengøres minimum 1 gang om året (rengøring noteres i driftsjournalen).

Rengøring af staldanlæg

15. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres at staldafsnit holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Ensilage opbevaring og håndtering

---

16. Ensilage, der opbevares i markstak, må ikke placeres på arealer, der skrånere mod vandløb og søer. Der skal minimum gå 5 år imellem, der placeres markstakke på et givent areal. Markstakke må ikke placeres på drænedede eller lavbundsjorde uden okkerklasse.
17. I de tilfælde, hvor ensilage placeres i markstak, skal tidspunkt og placering noteres og indtegnes på et målefast kortbilag i driftsjournalen.

Placeringen af ensilagemarkstakke skal overholde nedenstående afstandskrav:

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg, herunder markvandingboringer	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

Spild og kasseret ensilage fra markstakke skal fjernes løbende (minimum en gang om ugen og altid før varslet regn) og opbevares overdækket med plast eller lignende på møddingsplads, gyllebeholder eller ensilagesilo for at forhindre lugtgener eller anden forurening.

Overdækningsmateriale fra markstakke, ensilagepladser eller –siloeer skal løbende fjernes og opbevares i en container eller tom køresilo.

Døde dyr

---

18. Ved øget dødelighed i besætningen skal kadaverne opbevares overdækket, i en til formålet egnet container, således at der ikke opstår risiko for uhygiejniske forhold.
19. Kadaverpladsen skal placeres og indrettes således, den ikke er synlig i landskabet ved færdsel på offentlig vej.

Opbevaring af flydende husdyrgødning

---

20. Husdyrbruget skal have mindst 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning.
21. Gyllebeholdere skal minimum en gang om året - f.eks. i forbindelse med forårstømning - inspiceres for revner/utætheder mv. og vedligeholdes. Inspektion og evt. vedligeholdelse skal noteres i driftsjournal, jvf. bilag 16.

Håndtering af gylle

---

22. Ved anvendelse af traktorpumpe skal påfyldning af gyllevogn foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Alternativt skal der

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

anvendes gyllevogne med egen påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.

23. Såfremt Holstebro Kommune skønner, at der opstår spild fra påfyldning af gyllevogne ol. kan der stilles krav om, at påfyldning ol. skal foregå på en plads, med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.

Opbevaring af dybstrøelse og fast husdyrgødning

---

24. Alt dybstrøelse skal udbringes direkte fra stalden. Såfremt udbringning ikke er mulig, skal dybstrøelse og fast mæg opbevares på ejendommens møddingsplads.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Lugt

---

25. Tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelser af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra husdyrbruget er velbegrundede. Hvis der er væsentlige gener, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der udtages en måling af lugt. Målingerne skal udføres efter gældende retningslinjer fra miljøstyrelsen (referencelaboratoriet). Udgifter i forbindelse med undersøgelser og målinger afholdes af husdyrbruget. Med mindre tilsynsmyndigheden skønner, at generne er væsentlige, vil der højst blive krævet én måling pr. år.
26. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener fra stalde, gødningsoplæg m.v., der vurderes at være væsentligt større end, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

Transport

---

27. Transport til og fra ejendommen skal af hensyn til støj- og støvgener foregå ved hensynsfuld kørsel.
28. Transport med husdyrgødning skal, så vidt det er muligt, ske udenom bymæssig bebyggelse.

Støj

---

29. Støjbidraget fra staldene sammenlagt med bidraget fra husdyrbrugets øvrige aktiviteter - målt udendørs - til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A), må ved nabobeboelse* ikke overstige nedenfor anførte værdier.

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

*) Ved nabobeboelse defineres som opholdsarealer ved nærmeste nabo. Ved tvivlsspørgsmål er det tilsynsmyndigheden, der definerer, hvor støjgrænsen gælder. Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tidsintervallerne i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

30. Ved klage over støj fra husdyrbruget, kan kommunen anmode om, at der indsendes dokumentation for overholdelse af støjkrav. Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i husdyrbrugets omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkloder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.
31. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkår 0 ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjbergningsvejledning og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

Støv

32. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyrbrugets eget areal. Væsentlighed skønnes af Holstebro kommune.

Restvand og spildevand

33. Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningspild m.v., således, at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og dræn ved overfladeafstrømning.
34. Al vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester og sprøjtemiddelrester skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af restvandet til opsamlingsbeholder eller gyllesystem. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning af husdyrgødning.
35. Der skal i forbindelse med byggeansøgning indsendes ansøgning om tilladelse til nedsivning via faskine.

Skadedyr

36. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

37. Hvis Holstebro Kommune finder det nødvendigt kan det forlanges, at der føres journal over fluebekæmpelsen/skadedyrsbekæmpelsen på husdyrbruget. Journalen skal føres efter kommunens anvisninger.

Driftsforstyrrelser eller uheld

---

38. Beredskabsplanen skal være kendt af alle personer, der arbejder på husdyrbruget og skal ophænges synligt, hvor den er let at komme til. Beredskabsplanen skal løbende holdes opdateret.

Miljø- og ressourcestyring

---

39. Husdyrbruget skal minimum en gang årligt føre journal/opgørelse over forbrug af el, vand og brændstof, samt andre relevante ressourcer.

40. Husdyrbruget skal arbejde på at nedbringe ressourceforbruget og affaldsmængden samt udledning af forurenende stoffer til omgivelserne, så der på en økonomisk forsvarelig måde opnås en reduktion i miljøbelastningen.

41. Husdyrbruget skal i forbindelse med tilsyn redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi i form af ændrede råvarer, nyt materiel, ny management eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen. Følgende områder forventes at indgå i redegørelsen:

- Metoder/management til reducere af fordampningen af kvælstof fra stalde og opbevaringsanlæg samt i forbindelse med udbringning.
- Tiltag til reducere af kvælstofudledning og fosforoverskud.
- Redegørelse for ressourceforbrug og tiltag til minimering heraf.
- Reparations- og vedligeholdelsesplaner.
- Affaldsreducerende tiltag.

42. Hele husdyrbruget skal indenfor 1 år efter meddelelse af godkendelsen være gennemgået af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. Gennemgangen skal som minimum indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskiner og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc.

43. Husdyrbruget skal efter ovenstående gennemgang gennemgås minimum hvert 5. år. Som udgangspunkt skal 5-års lønsomme teknologier indføres. Kontroller inkl. rapport skal vedlægges driftsjournalen.

44. Mælkekøleanlægget skal løbende og minimum 1 gang om året kontrolleres og vedligeholdes, så det altid kører energimæssigt optimalt. Kontrollen skal noteres i driftsjournalen. Driftsjournal og kontrolrapport skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden i 5 år.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

---

45. Godkendelsen omfatter kun de ansøgte udbringningsarealer, der fremgår af bilag 9 og 10.
46. Der må maksimalt tilføres husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til 304,31 DE med den husdyrgødningssammensætning og næringsstofmængde, der fremgår af Skema 14, og således at der på husdyrbrugets udbringningsareal ikke udbringes mere end 2,01 DE/ha.

Sædskifte

---

47. Udspretningsarealerne skal drives i overensstemmelse med et K12-sædskifte. Det er tilladt at anvende et andet sædskifte end K12 for arealerne, såfremt dette sædskifte har en mindre N-udvaskning ifølge udvaskningsindekset og vilkår efterleves.
48. Der skal hvert år dyrkes efterafgrøder på de ansøgte arealer svarende til 12 procentpoint udover Naturerhvervs til enhver tid gældende krav om pligtige efterafgrøder. Dvs. at der på bedriften skal dyrkes 82 % med roer, græs eller græsefterafgrøder i stedet for det normale krav på 70 %. De ekstra pligtige efterafgrøder skal fremgå af gødningsregnskabet til Naturerhvervsstyrelsen. Græsarealer i omdrift må kun pløjes i perioden 1. marts til 1. juni.

Udbringning af husdyrgødning

---

49. Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener, ammoniakfordampning og støj begrænses. Udbringning skal så vidt muligt ske på hverdage indenfor normal arbejdstid. I tætbebyggede områder skal nedfældning eller nedbringning ske umiddelbart efter udbringning.
50. Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.

Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets arealer

Forebyggelse af forurening af vandmiljøet

---

51. Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages forud for varslede kraftige regnskyl/store nedbørsmængder og skal foretages så tæt som muligt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimal næringsstoffoptag og størst vækst.
52. Ved afgrødehøjde under 10 cm skal husdyrgødning udbringes under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning eller ved syretilsætning ved udbringning.
53. Der må ikke etableres afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lignende.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Offentliggørelse og generelle forhold

Klagevejledning

Afgørelsen om godkendelse er truffet i medfør af § 12 i lov nr. 1486 af 4/12-2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Afgørelsen om godkendelse kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden den 11-09-2013 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Ved klage over godkendelsen kan Natur- og Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Klageberettigede er orienteret ved annonce på Holstebro Kommunes hjemmeside den 14-08-2013.

Eventuel klage over miljøgodkendelsen, skal indgives skriftligt og skal stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men skal indsendes til Holstebro Kommune, så vidt muligt elektronisk på teknik.miljoe@holstebro.dk eller via post til Natur og Miljø, Nupark 51, 7500 Holstebro. Klagen videresendes derefter til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med sagens akter og kommunens bemærkninger til sagen.

Natur- og Miljøklagenævnet sender en opkrævning, når nævnet har modtaget klagen. Klagegebyret er 500 kr. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside. Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvist medhold i din klage.

Der gøres opmærksom på, at en klage ikke har opsættende virkning for udnyttelsen af godkendelsen, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, jvf. lovens § 81. Udnyttelse af godkendelsen sker dog på eget ansvar, og indskrænker ikke klagemyndighedens ret til at ændre eller ophæve afgørelsen.

Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal i henhold til § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsestidspunktet. I tilfælde af at afgørelsen påklages, regnes fristen først fra det tidspunkt, hvor der foreligger en endelig afgørelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- Nørre Hedegaard I/S, Damhusvej 8, 7570 Vemb (ansøger).

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse er sendt til:

- Damhusvej 17, 7570 Vemb (nabo indenfor lugt konsekvenszone)
- Damhusvej 19, 7570 Vemb (nabo indenfor lugtkonsekvenszone)
- Damhusvej 9, 7570 Vemb (nabo delvis indenfor lugtkonsekvenszone)
- Damhusvej 6, 7570 Vemb (nabo delvis indenfor lugtkonsekvenszone)
- Hanne Madsen, Damhusvej 43, 7570 Vemb (bortforpagter)
- Tommy Ejvind Jensen, Damhusvej 10, 7570 Vemb (bortforpagter)
- Anne-Lise Bennedsgaard Jespersen, Stensigvej 18, 7570 Vemb (bortforpagter)
- Kjeld Graversen, Kikkenborgvej 11, 7570 Vemb (bortforpagter)
- Mads Kristian Amstrup, Rørsgårdsvej 25, 7570 Vemb (bortforpagter)
- Peder Kristian Høgsgbjerg, Mejerivej 1, 7570 Vemb (bortforpagter)
- Kristian Andreasen, Vestjysk Landboforening, kra@vjil.dk, (ansøgers rådgiver)
- Lemvig Kommune, teknik@lemvig.dk (§ 21 høringspart)

• Danmarks Naturfredningsforening - Holstebro	dnholstebro-sager@dn.dk
• Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 Kbh. Ø.	dn@dn.dk
• Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.	nst@nst.dk
• Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg.	midt@sst.dk
• Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia.	mail@dkfisk.dk
• Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov.	enie@eaaa.dk
• Danmarks Sportsfiskerforbund.	post@sportsfiskerforbundet.dk
• Ferskvandsfiskeriforeningen.	nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
• Nissum Fjord Fritidsfiskeriforening, Jens Ole Nielsen, Hagevej 14, Fjand. 6990 Ulfborg.	jenson@mail.dk
• Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V	natur@dof.dk
• Dansk Ornitologisk Forening (DOF-Vestjylland)	holstebro@dof.dk
• Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N.	husdyr@ecocouncil.dk
• Holstebro Museum	Mette.klingenberg@holstebro-museum.dk

I perioden 26-06-2013 til 07-08-2013 har forslag til afgørelse været sendt i offentlig høring. Forslaget er annonceret på Holstebro Kommunes hjemmeside:

- Damhusvej 17, 7570 Vemb (nabo indenfor lugt konsekvenszone)
- Damhusvej 19, 7570 Vemb (nabo indenfor lugtkonsekvenszone)
- Damhusvej 9, 7570 Vemb (nabo delvis indenfor lugtkonsekvenszone)
- Damhusvej 6, 7570 Vemb (nabo delvis indenfor lugtkonsekvenszone)
- Hanne Madsen, Damhusvej 43, 7570 Vemb (bortforpagter)
- Tommy Ejvind Jensen, Damhusvej 10, 7570 Vemb (bortforpagter)
- Anne-Lise Bennedsgaard Jespersen, Stensigvej 18, 7570 Vemb (bortforpagter)
- Kjeld Graversen, Kikkenborgvej 11, 7570 Vemb (bortforpagter)
- Mads Kristian Amstrup, Rørsgårdsvej 25, 7570 Vemb (bortforpagter)
- Peder Kristian Høgsgbjerg, Mejerivej 1, 7570 Vemb (bortforpagter)
- Kristian Andreasen, Vestjysk Landboforening, kra@vjil.dk, (ansøgers rådgiver)
- Lemvig Kommune, teknik@lemvig.dk (§ 21 høringspart)

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

• Danmarks Naturfredningsforening - Holstebro	dnholstebro-sager@dn.dk
• Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 Kbh. Ø.	dn@dn.dk
• Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.	nst@nst.dk
• Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg.	midt@sst.dk
• Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia.	mail@dkfisk.dk
• Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov.	enie@eaaa.dk
• Danmarks Sportsfiskerforbund.	post@sportsfiskerforbundet.dk
• Ferskvandsfiskeriforeningen.	nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
• Nissum Fjord Fritidsfiskerforening, Jens Ole Nielsen, Hagevej 14, Fjand. 6990 Ulfborg.	jenson@mail.dk
• Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V	natur@dof.dk
• Dansk Ornitologisk Forening (DOF-Vestjylland)	holstebro@dof.dk
• Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N.	husdyr@ecocouncil.dk
• Holstebro Museum	Mette.klingenberg@holstebro-museum.dk

I 6 ugers høringsperioden er der indkommet bemærkninger fra følgende:

Ansøgers rådgiver. Et 3-tal skulle have været et 5-tal. Fejlen er rettet.

Inddragelse af offentligheden er sket gennem annoncering af modtagelse af ansøgning i perioden 01-05-2013 til den 15-05-2013.

- (ingen bemærkninger modtaget).

Retsbeskyttelse

Godkendelsen omfatter hele produktionen på adressen Damhusvej 8, 7570 Vemb, samt de udspretningsarealer (ejede og forpagtede), der er nævnt og behandlet i ansøgningen.

I 8 år efter godkendelsens offentliggørelse, er godkendelsen omfattet af retsbeskyttelse. Holstebro Kommune kan derfor ikke tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år.

Holstebro Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. § 40 stk. 2 i lov nr. 1486 af 4/12-2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, hvis der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i bekendtgørelse nr. 294 af 31/03 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år - dvs. i år 2021.

Det skal bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse, jf. lovens § 53 stk. 2, for at forbedre husdyrbrugets egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Godkendelsen træder i kraft den 14-08-2013. Opmærksomheden henledes på, at såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

Udnyttelse af godkendelsen

Ansøger har oplyst, at etape 1 er gennemført indenfor 2 år og etape 2 er gennemført senest efter 5 år. Ansøger ønsker den længere frist til de to etaper, så dyreholdet og økonomien kan følges og så udvidelsen kan ske på baggrund af egen avl. Ansøger har ansøgt om en fristforlængelse, så husdyrudvidelsen først skal være fuldendt 5 år efter meddelelse af miljøgodkendelsen. Holstebro Kommune finder dette acceptabelt, da BAT i staldanlæggene vil blive etableret sammen med bygninger og faste installationer. Der stilles vilkår herom.

Denne godkendelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 2 år fra offentliggørelse. Herved forstås, at der inden 2 år fra godkendelsen er meddelt, skal foreligge skriftlig aftale med entreprenør om opførelse af de nye stalde i etape 1 og inden 4 år skal der foreligge skriftlige aftale om opførelse af etape 2. Senest 1 år efter aftalernes indgåelse skal byggeriet være opført. Dyreholdet skal derefter konstant udvides til det når den godkendte størrelse.

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Oplysninger om grundlag for miljøgodkendelsen

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger og bl.a. følgende af Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer:

- Vejledning nr. 2/2001 Luftvejledningen
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 4/1997 om godkendelse af husdyrbrug
- Vejledning nr. 97/2002 om husdyrhold og arealkrav
- Vejledning nr. 1/2005 om rotter
- Miljøcenter Fyn/Trekantområdets "Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde". 2. udgave udarbejdet maj 2002
- IPPC Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, juli 2003
- Skadedyrslaboratoriet: Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr i 2003
- Vejledning nr. 1027/2007 om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Udover vilkårene i nærværende miljøgodkendelse er husdyrbruget underlagt bestemmelserne i gældende love og forordninger – hvis disse regler er skærpede i forhold til vilkårene i denne godkendelse.

Husdyrbruget har pligt til at kende og overholde gældende lovgivning, samt eventuelle revisioner og ændringer i den gældende lovgivning. Gældende love og regler kan bl.a. findes på www.retsinfo.dk.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Generelle forhold

Den miljøtekniske beskrivelse er fra den fremsendte ansøgning herunder fremsendte supplerende oplysninger. Den miljøtekniske vurdering er Holstebro Kommunes redegørelse for, og vurdering af, om forudsætningerne for at meddele miljøgodkendelsen er opfyldt, dvs. at godkendelsen er ledsaget af sådanne vilkår, at risikoen for forurening eller ikke-uvæsentlige gener for omgivelserne begrænses.

Godkendelsesmyndigheden kan meddele miljøgodkendelse efter lovens § 12, hvis den finder det godtgjort, at husdyrbruget

- har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og
- i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Ved vurderingen af, om husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen, skal det bl.a. sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde,

- at beskyttelsen af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbar over for næringsstofpåvirkning, finder sted,
- at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- at hensynet til de landskabelige værdier er varetaget,
- at energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- at mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- at produktionsprocesserne er optimeret i det omfang det er muligt,
- at affaldsfrembringelse undgås, og hvor dette ikke kan lade sig gøre, at mulighederne for genanvendelse og recirkulation er udnyttet,
- at til- og frakørsel til husdyrbruget vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Nedenstående vil bedriftens aktiviteter blive vurderet iht. ovenstående i det omfang det er relevant.

Ansøger og ejerforhold

Jens og Knud Hedegaard ejer og driver husdyrbruget på Nørre Hedegaard I/S, Damhusvej 8, 7570 Vemb under CVR nr. 19946207. Husdyrbruget drives, som et selvstændigt husdyrbrug uden nogen form for samdrift med andre ejendomme, herunder andre ejede ejendomme. De drifts- og miljøansvarlige på husdyrbruget er Jens og Knud Hedegaard. De

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

drifts- og miljøansvarlige har pligt til at informere personer og virksomheder, der arbejder på husdyrbruget om godkendelsens vilkår for den del af driften, som de arbejder med.

Der stilles vilkår om, at hvis der sker ændringer af ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal dette meddeles til Holstebro Kommune inden for 14 dage.

Lokalisering og planmæssige forhold

Bedriften ligger cirka 500 m nord for Vemb. Husdyrbruget beliggenhed fremgår af bilag 1.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.
 Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet.
 Kommuneplan: Husdyrbruget er beliggende i jordbrugsområde.

Skema 1. Lokalisering og planmæssige forhold

Afstand fra staldanlæg og lign. til nærmeste nabo, byzone m.v.:	Afstand
Nærmeste nabo (Damhusvej 17 / Damhusvej 19) – krav 50 meter	124/130 m
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde [Vemb] - krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter	ca. 500 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende [Sommerhusområde ved Stenumvej] - krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter	4,4 km
En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugsplicht, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren - vurdering indenfor 300 meter	4,7 km

Afstand fra hele anlægget til nærmeste naturområder:	Afstand
Kategori 1-natur - ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder (krav 10 m)	1,3 km
Kategori 2-natur ammoniakfølsomme naturtyper, jf. stk. 2, beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder (krav 10 m)	1,5 km

Afstand fra alle nye anlæg til:	Afstand
Ikke almene vandforsyningsanlæg (krav 25 m) - ny ungdyrstald - ny velfærdsstald	22,25 m 3,75 m
Almene vandforsyningsanlæg (krav 50 m) - ny ungdyrstald - ny velfærdsstald	ca. 570 m
Vandløb, grøft, dræn og søer >100 m ² (krav 15 m) - ny ungdyrstald - ny velfærdsstald	104 m 42 m
Åbne vandløb og søer (> 100 m ²) (krav 100) - Der bygges ikke nye	Ikke relevant
Offentlig vej og privat fællesvej (krav 15 m) - ny ungdyrstald - ny velfærdsstald	ca. 122 m ca. 103 m
Levnedsmiddelvirksomhed (krav 25 m) - ny ungdyrstald - ny velfærdsstald	>100 m >100 m
Beboelse på samme ejendom (krav 15 m) - ny ungdyrstald	58 m

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Afstand fra alle nye anlæg til:	Afstand
- ny velfærdsstald	15 m
Naboskel (krav 30 m)	
- ny ungdyrstald	102 m
- ny velfærdsstald	96 m

Vandforsyningsanlæg

Der er modtaget ansøgning om dispensation fra afstandskrav mellem en markvandingsboring (DGU nr. 63.827) og en ny kviestald samt en ny velfærdsstald, der ønskes placeret henholdsvis 22,25 m og 3,75 m fra den eksisterende boring.

I henhold til § 8 i Lov nr. 1572 af 20/12 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug skal afstand mellem staldbygning og vandindvindingsboring være minimum 25 meter.

Kommunalbestyrelsen kan meddele dispensation fra afstandskravet. Der skal ved dispensation fastsætte vilkår, som sikrer, at der ikke opstår forurening eller væsentlige gener jf. §9, stk. 3.

Der er i indvindingstilladelsen til markvandingsboring DGU nr. 63.827 fastsat vilkår om opretholdelse af en 5 meters fredningsbælte omkring boringen. Dette krav opretholdes.

Ved ejendommen på Damhusvej 8 er geologien i boringen beskrevet som sand fra 0,2 m u.t. til 14 m u.t., og ro-vandspejlet er pejlet til 3,1 m u.t.

Der gives på baggrund af ovennævnte dispensation til at afstandskravet til markvandsboringen kan fraviges, dog skal et 5 m fredningsbælte opretholdes omkring boringen.

Der skal i godkendelsen stilles følgende vilkår:

- Omkring boringen skal der indrettes en fritliggende, let tilgængelig overbygning, der ikke må tjene andre formål end at beskytte boring og tilhørende pumpe- og el-installationer. Overbygningen kan udføres som en tørbrønd eller en bygning placeret på jordoverfladen.
- Forerør skal være ført 10 cm over tørbrøndens bund eller 30 cm over det omgivende terræn.
- Hvis overbygningen omkring boringen er en tørbrønd, skal denne føres 30 cm over det omgivende terræn.
- Terrænet skal have fald bort fra tørbrønden. Tørbrønden skal være udført med tæt dæksel, tætte sider og tæt bund. Der bør laves fald i tørbrøndens bund mod en tæt sump med henblik på tømning.
- Boringen skal være forsynet med en tæt forerørsforsegling (gummiringssamling).
- Boringen skal være forsynet med en pejlestuds, der skal være lukket med enten et udluftningsrør, der er ført op over terræn eller mindst 50 cm over overbygningens gulv eller med en skrueprop for at forhindre nedsivning af
- overfladevand.
- Forbindelsen mellem tørbrøndens bund og forerør skal udføres med gummiringssamling for at undgå beskadigelse af boringen, hvis der sker sætninger i tørbrønden.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- Rør- og kabelgennemføringer skal være vandtætte.

Samlet vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget, inkl. de nye stalde opfylder afstandskravene i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, jf. ovenstående dispensation:

- §§ 6 og 20: Afstande til nabobebyggelse, byzone- eller sommerhusområde, samlet bebyggelse og blandet bolig og erhverv mv.
- § 7: kategori 1 og 2 natur.
- § 8: Afstandskrav til vandløb, vandindvindingsanlæg offentlig og privat fællesvej og egen beboelse.

Landskabelige og kulturhistoriske områder

Vurdering i forhold til anlægget

Husdyrbrugets eksisterende anlæg ligger uden for kulturhistoriske områder, landskabelige interesseområder, kystnærhedszonen, sø- og åbeskyttelseslinie, skovbyggelinie el. beskyttede fortidsminder eller diger.

Ejendommen ligger i det åbne land knap 1 km nord for Vemb, som er den nærmeste byzone i området.

Det vurderes, at ejendommen ligger udenfor områder, der har særlig interesse, hvad landskabelige værdier angår. Området er et typisk landbrugsområde, stort set fladt og med flere småplantninger og læhegn. Det vurderes at byggeriet herunder den nye kviestald ikke gør den store forskel fra det nuværende indtryk af stedet.

Nybygningerne (kviestalden og udbygningen af den gamle stald) falder visuelt sammen med de øvrige driftsbygninger og vurderes derfor ikke at forringe de landskabelige, naturmæssige eller kulturhistoriske værdier, der ligger til grund for områdets status.

Samlet vurdering

Samlet vurderes det, at beliggenheden og udformningen af det ansøgte ikke visuelt vil ændre på området, da der er et afskærmede læhegn øst for landevejen og umiddelbart vest for ejendommens bygninger.

Det vurderes, at det samlede bygningsanlæg, efter udbygningen, vil fremstå som en driftsmæssig enhed. Kommunen vurderer tillige, at den nye kviestald og den nye velfærdsbygning, ikke ændrer væsentligt på oplevelsen af landskabet.

Driftsbygningerne er afskærmet mod vest af eksisterende læhegn i området.

Vurdering i forhold til arealer

Beskyttede fortidsminder

Et par af markerne (en på eget areal og en anden på forpagtet areal) ligger pt. indenfor beskyttelseszonerne for beskyttede fortidsminder i form af gravhøje og lignende. Selve gravhøjene ligger i skel til de tilgrænsende ejendomme.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Beskyttede diger

Der er ikke registreret beskyttede diger på hverken egne eller forpagtede arealer.

Holstebro Kommune vurderer samlet, at den ansøgte arealdrift ikke vil medføre forringelser af de landskabelige eller kulturhistoriske værdier i området.

Ophør af husdyrbruget

Ansøger anfører følgende:

"Produktions ophør: Såfremt produktionen ophører, vil der blive foretaget oprydning, for at sikre der ikke sker en unødigt forurening."

Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes og indholdet bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager.

Der stilles vilkår om, at det ved eventuelt ophør af produktionen skal sikres, at der ikke sker forurening af natur eller miljø.

Alternative muligheder

Ansøger anfører følgende i ansøgningen:

"Alternativer til ansøgt drift:

Beholde nuværende anlæg eller lavet andet end det der er på tegnebrættet.

Alternativ nr. 1 til udvidelse / ændring af produktionen ville give en nedgang i produktionen. Årsagen er at lov om hold af malkekvæg ville betyde færre dyr i eksisterende stalde. Hvilket som udgangspunkt ville give mindre indtjening til både ansøgere og dets følgeerhverv.

Alternativ nummer 2 kunne være en meget større produktion, men det ønsker ansøgere ikke."

0-alternativet skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser der er, hvis den ansøgte produktionsudvidelse ikke gennemføres: 0-alternativet til dette projekt er, at driften vil forsætte uændret og med tiden have færre dyr i staldene pga. ændrede pladskrav. Anlægget og arealerne vil ikke blive reguleret mht. ammoniak, udvaskning af næringsstoffer, affald, lugt og støj m.m. som er hensigten med husdyrloven. Dvs. at der hverken vil blive brugt foderoptimering, indført BAT, stillet vilkår til renere teknologi eller udvikling af arbejdspladser.

Et andet alternativ ville være at købe en anden ejendom og placere udvidelsen her. Miljøpåvirkningen vurderes at være nogenlunde den samme som ved denne udvidelse, eller måske endda øget, da der her vil være en større driftsmæssigt afhængig belastning fra f.eks. maskiner.

Husdyrbrugets anlæg

Det ansøgte husdyrhold

Husdyrbruget drives konventionelt ned nedenstående produktionsstørrelse (Skema 2) i de staldsystemer, der er angivet i Skema 3:

Skema 2. Produktionsstørrelse.

Dyreart og dyretype	Tilladt produktion		Ansøgt produktion	
	Antal	DE	Antal	DE
Malkekøer, tung race (11.000 kg mælk)	0	0,00	150	221,24
Malkekøer, tung race	127	185,70	0	0,00
Småkalve (0-6 mdr.), tung race	30	8,11	40	10,81
Årsopdræt kvier / stude, tung race (6-26,5 mdr.)	110	54,56	0	0,00
Årsopdræt kvier / stude, tung race (6-25,5 mdr.)	0	0,00	130	63,35
Årsopdræt kvier / stude, tung race (25,5-27 mdr.)	0	0,00	10	6,64
Tyrekalve, tung race (40-60 kg.)	65	0,85	75	0,98
Heste (500-700 kg)	3	1,30	3	1,30
I alt		250,52		304,32

I etape 1 før den nye kalve, kvie og kælvingsstald bliver bygget går en del af dyrene i de gamle staldanlæg. Staldsystemet er henholdsvis dybstrøelse og bindestalde med grebning til de store dyr. Bindestald med grebning har en meget lav ammoniakfordampning (3%) dybstrøelse har samme fordampning i den gamle stald som i den nye der bygges, da det er samme staldsystem. Da de store dyr i de udtjente stalde går i 3% staldsystemer og da staldsystemet dybstrøelse også anvendes i den nye stald er der ikke lavet ekstra beregninger. Det gamle staldsystem accepteres i perioden indtil den nye stald er bygget i etape 2.

Produktionsniveau

Produktionsniveauet ligger stabilt hen over året, og der forventes ikke varierende belastning fra husdyrproduktionen i løbet af året. Almindelige sæsonudsving, naturlige produktionsudsving samt tilpasninger pga. sygdom og lignende kan ske og accepteres.

Det vurderes, at det er hensigtsmæssigt, at tage udgangspunkt i et fleksibelt produktionsniveau for husdyrbruget, da husdyrbruget kun har kvæg, og da produktionens lønsomhed skønnes at kunne maksimeres ved at have et fleksibelt produktionsniveau. Der stilles vilkår om, at antallet af dyreenheder mellem de forskellige dyretyper kan variere med indtil 3 DE.

Udnyttelse af produktionsniveau

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Stalde

Udvidelsen af dyreholdet fremgår af Skema 3, hvor antallet af dyr i nudrift og ansøgt drift samt staldsystem fremgår. Situationsplan over husdyrbrugets stalde og gødningsopbevaringsanlæg fremgår af Bilag 2.

Skema 3. Husdyrholdets sammensætning i relation til dyretyper, antal, stipladser og staldsystem.

Staldnavn	Dyreart/type og evt. vægtkorrektur	Nudrift drift		Ansøgt drift		Staldsystem og BAT-niveau
		Antal	DE	Antal	DE	
5 - Nuværende staldanlæg	Kvier (6-26,5 mdr.), tung	3	1,49	0	0,00	Sengestald m. spalter og skrabning hver 4. time.
	Kvier (6-26,5 mdr.), tung	42	20,82	0	0,00	Dybstrøelse hele arealet
	Malkekøer, tung (11.000 kg mælk)	7	10,37	18	26,67	Dybstrøelse hele arealet
	Malkekøer, tung (11.000 kg mælk)	110	161,98	110	161,98	Sengestald m. spalter, (robot skraber, skrabning hver 4. time)
8 - kvie-stald	Kvier (6-25,5 mdr.), tung	0	0,00	130	63,35	Sengestald m. præfabrikeret drænet gulv
	Heste (500-700 kg)	0	0,00	3	1,30	Dybstrøelse hele arealet
15 - ny stald kalve, køer, kælvkvier	Småkalve (0-6 mdr.), tung	0	0,00	40	10,81	Dybstrøelse hele arealet.
	Kvier (25,5-27 mdr.)	0	0,00	10	6,64	Dybstrøelse hele arealet.
	Tyrekalve (40-60 kg.)	0	0,00	75	0,98	Dybstrøelse hele arealet.
	Malkekøer, tung (11.000 kg mælk)	0	0,00	2	2,96	Dybstrøelse hele arealet.
	Malkekøer, tung (11.000 kg mælk)	0	0,00	20	29,63	Sengestald med fast gulv, 2-4 % hældning, skrabning hver 2. time
3 og 5 gamle bygninger	Heste (500-700 kg)	3	1,30	0	0,00	Dybstrøelse hele arealet.
	Kvier (6-26,5 mdr.), tung	15	7,44	0	0,00	Bindestald med grebning
	Småkalve (0-6 mdr.), tung	10	2,70	0	0,00	Dybstrøelse hele arealet.
	Småkalve (0-6 mdr.), tung	20	5,41	0	0,00	Dybstrøelse hele arealet + kort ædeplads med fast gulv
	Tyrekalve (40-60 kg), tung	65	0,85	0	0,00	Dybstrøelse hele arealet.
	Kvier (6-26,5 mdr.), tung	50	24,78	0	0,00	Dybstrøelse hele arealet.
	Malkekøer, tung (11.000 kg mælk)	10	13,35	0	0,00	Bindestald med grebning
			250,49		304,32	

I forbindelse med udvidelsen opføres ny kvie-stald i etape 1 og ny kalve, kvie, kælvstald i etape 2 som erstatning for nedslidte bygninger., jvf. bilag 2.

I det følgende afsnit (BAT i staldanlæg) er beskrevet de punkter som ansøger har anført i forbindelsen med valget af de enkelte respektive tiltag til både BAT og generelle krav samt fravalget af andre generelle virkemidler i forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse af husdyrbruget.

Valg af teknologi i staldanlæg

Renere teknologi og bedste tilgængelige teknik (BAT) er ifølge Miljøstyrelsens vejledning om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug at betragte som en generel ikke-stedbunden branchenorm. Dette betyder, at særlige følsomme eller for den sags skyld robuste omgivelser ikke har indflydelse på niveauet ved fastlæggelse af BAT. Særligt med begrebet "tilgængelig teknik" menes, at teknikken under afvejning af økonomiske udgifter og fordele skal være mulig at anvende i landbrugssektoren som helhed. Der ligger her i termen 'tilgængelig' indbygget en afvejning mellem mål og midler, men vel og mærke afvejet på sektorniveau og ikke på bedriftsniveau.

Samlet vurderes det, at gødningshåndtering i eksisterende stalde m.v. er tilfredsstillende, såfremt denne til enhver tid følger bestemmelserne i lovgivningen. Ovenstående giver ikke

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

anledning til fastsættelse af vilkår, der ligger ud over de generelle bestemmelser i lovgivningen.

Det vurderes, at husdyrbrugets staldindretning overholder reglerne i henhold til lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., miljøbeskyttelsesloven og heraf afledte bestemmelser. På den baggrund vil der ikke blive stillet skærpende vilkår for staldgulve og gyllekanaler ud over det ovenfor nævnte.

Ansøger valg og fravalg af BAT

Generelt for alle staldafsnit har bedriftens ansvarlige fokus på hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø og dermed ammoniak til omgivelserne, men selvfølgelig holdt op mod økonomien. Ligeledes følges der med i udviklingen af ny teknologi set i relation til både dyrevelfærd og miljø.

Når etape 2 er færdig vil alle stalde vil være med naturlig ventilation. Den naturlige ventilation sikrer et stort luftskifte, hvilket betyder forholdsvis tørre staldgulve og lavere koncentration af ammoniak og lugt. Dog vil der være mekaniske ventilatorer i malkestald og i opsamlingsstalden pga. indeklimate i disse bygninger.

(Staldafsnit 3,4 og 6):

Består i dag af staldafsnit til både kælvekvier, køer, småkalve samt småtyre.

- Afsnittet til køer er bindestald med grebning,
- Småkalvene/småtyre: er placeret i dybstrøelse eller dybstrøelse med ædeplads.
- Større kvier: Er enten placeret i dybstrøelse eller i båsafsnet som køerne.

Der er ikke vurderet på BAT i staldafsnittene 3,4 og 6: da planen er at afsnittene er væk når etape 2 føres ud i livet.

Fravalg af Gylleforsuring:

På grund af ejendommens størrelse, gyllekummerne alder samt prisen på forsøringsanlægget er det ikke i nærheden af at være proportionelt.

Ny Kviestald (Staldafsnit 8):

Stalden er indrettet til kvier over 6 mdr. Stalden er med naturlig ventilation og med gardiner i siderne mod øst og mod vest. Staldsystemet er sengestald med 4 % gulv, det er endnu ikke fastlagt om det bliver drænet gulv, præfabrikeret gulv eller spaltegulv med skraber over og under spalterne. Alle gulve er BAT-gulve.

Ny stald til småkalve, opstartshold køer samt kælvningskvier (bygning 15):

- *Køer:* Afsnittet til køer er med 4 % gulv. (sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time)
- *Småkalvene:* er placeret i en dybstrøelsesafdeling med enten enkelt bokse eller fællesbokse (alderen på kviekalve/tyre i staldafsnittet er 0-6 mdr. og fra 40 - 60 kg). For denne aldersgruppe er dybstrøelse BAT.
- *Kælvningskvier:* Større kvier placeres umiddelbart før kælvnings i dybstrøelse, dette sker for at sikre en høj dyrevelfærd.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Der installeres som tidligere nævnt 4 % gulve i alle nye stalde hvor der skal være gyllesystemer. I den nye kviestald og i den nye velfærdstald.

4 % gulvet i den nye velfærdstald er kun for at overholde det **vejledende** BAT-krav da det rent teknisk er en dårlig løsning ved så få dyr. Hvis det var muligt ville ansøgere gerne at der kunne dispenseres fra det vejledende BAT-krav. Hvis der anvendes det foretrukne gulv (Sengestald med spalter, ringkanal ville der mangle 48 kg i at BAT-kravet er overholdt), mens det generelle ammoniakreduktionskrav stadig er overholdt.

I nuværende kostald investeres der i robotskraber som reducerer fordampningen med 25 %.

Det vejledende BAT niveau fastholdes, da der er andre muligheder for at nå BAT-kravet end ved at indføre 4% gulvet.

BAT emissionsgrænseværdier for ammoniak

Skema 4. Beregning af BAT niveau for husdyrbruget.

Dyretype, staldsystem, bygning	antal dyr	korrektion	BAT-niveau	maksimal N-udledning
Malkekøer, (bygning 5) dybstrøelse, eksisterende	20	1	10,07 (2012 normtal)	201,4
Malkekøer, ny (bygning 15) Præfabrikeret drænet gulv, ny	20	1	7,31 (tabel 1a, MST)	146,2
Malkekøer, (bygning 5) Spalter med skrab, eksisterende	110	1	9,80 (tabel 4, MST)	1.078,0
Småkalve (0-6 mdr.), (bygning 15), dybstrøelse, ny	40	1	1,89 (2012 normtal*)	75,51
Tyrekalve (40-60 kg), (bygning 15), dybstrøelse, ny	75	0,079412	0,0651 (korrigeret 2012 normtal*)	4,88
Heste (500-700 kg), bygning 8, dybstrøelse, ny	3	1	24,08 (ansøgning)	24,08
Kvier (25,5-27,0 mdr.), (bygning 15), dybstrøelse, ny	10	1,326555	4,76 (korrigeret 2012 normtal*)	47,62
Kvier (6-25,5 mdr.), (bygning 8), sengestald med præfabrikeret drænet gulv, ny	130	0,973813	3,89 (korrigeret efter tabel 3a, MST)	505,12
Samlet emissionsgrænseværdi				2.082,81

* Normtal jf. Institut for husdyrvidenskab, Aarhus Universitet "Normtal for husdyrgødning – 2012".

Forudsætninger for ovenstående beregninger

Der er ikke beregnet en BAT emissionsgrænseværdi for dyr under 6 mdr. og for dyr på dybstrøelse. Disse er derfor indregnet med det krav som gælder i forhold til det generelle ammoniakkrav. Der er ikke krav om reduktion af ammoniaktabet for dybstrøelsedelen ifølge det generelle ammoniakkrav, hvorfor kravet svarer til normtallet.

Kvier 25,5-27 mdr.:

Korrektion for afvigende indgangs- og/eller afgangsvægt (kg):

$((\text{alder, ind} + \text{alder, afgang}) \times 0,0729) + 1,93) / 4,34.$

$((25,5+27) \times 0,0729) + 1,93) / 4,34 = 1,326555$

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Kvier 6-25,5 mdr.:

Korrektion for afvigende indgangs- og/eller afgangsvægt (kg):

$((\text{alder, ind} + \text{alder, afgang}) \times 0,0729) + 1,93) / 4,34.$

$((6+25,5) \times 0,0729) + 1,93) / 4,34 = 0,973813$

Tyrekalve 40-60 kg:

Korrektion for afvigende indgangs- og/eller afgangsvægt (kg):

$(1,825 \times (\text{vægt, afgang} - \text{vægt, ind}) + 0,00605 \times ((\text{vægt, afgang})^2 - (\text{vægt, ind})^2) / 612$

$(1,825 \times (60-40) + 0,00605 \times (60^2 - 40^2) / 612 = 0,079412$

Vurdering af BAT

Af ovenstående Skema 4 fremgår en beregning af den samlede maksimale ammoniakfordampning, som må udledes fra husdyrbrugets stalde og lagre, i henhold til Miljøstyrelsens BAT emissionsgrænseværdier for malkekvæg.

Den ansøgte totale udledning er 2.055 5 kg N, og overholder således det beregnede BAT emissionsniveau som er 2.083 kg N. Som tidligere nævnt stilles vilkår som sikrer, at de anvendte ammoniakreducerende teknologier implementeres. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at husdyrbrugets ammoniakudledning fra stald og lager overholder krav om anvendelse af BAT.

Ventilation

I de gamle bygninger 3 og 4 er der mekanisk ventilation. Når etape 2 er færdig, vil alle stalde være med naturlig ventilation. Den naturlige ventilation sikrer et stort luftskifte, hvilket betyder forholdsvis tørre staldgulve og lavere koncentration af ammoniak og lugt i stalden.

Ventilation på husdyrbruget forventes ikke at kunne give anledning til gener for de omkringboende. Idet staldventilationen er naturlig er den kun forbundet med et minimalt energiforbrug. Holstebro Kommune vurderer naturlig ventilation som værende BAT i de pågældende stalde.

Såfremt der senere ønskes ændring i ventilationsformen på husdyrbruget, skal dette forinden vurderes iht. principperne for BAT, og forhold omkring bl.a. støj og energiforbrug m.v. skal gennemgås. Da bygningerne med mekanisk ventilation rives ned før etape 2 stilles der ikke skærpede vilkår vedr. ventilationen på husdyrbruget.

Rengøring af staldanlæg

For at sikre, at dyrene har et tørt leje vil gødning afsat i båsene blive skrabt ned flere gange i døgnet, I båsene er der madrasser og der strøs dagligt med knust halm. Dybstrøelsesarealer muges ud og rengøres efter behov. Ved småkalvene og øvrige dyr på dybstrøelse strøs der rigeligt med halm så de altid kan ligge tørt.

Stalde rengøres efter behov. Idet erfaring viser, at en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde ofte har en gunstig indflydelse på staldlugtemissionen, stilles der vilkår om, at der opretholdes en god staldhygiejne.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Foder

Der er ikke køresiloer til ensilageopbevaring. Ensilagen er placeret i markstakke. Ved østsiden af nuværende kostald er placeret 2 tårnsiloer som kan rumme henholdsvis 33 tons og 11 tons.

Der anvendes eller opbevares ikke kartoffelpulp på ejendommen. Der stilles ikke skærpede vilkår omkring anvendelse af bestemte typer af foder.

Foderplanen udarbejdes i samarbejde med en konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring. Der tages analyser af alt grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet.

Vurdering

Husdyrbruget producerer foderet til kvægholdet på egen jord. Der udtages foderprøver og fodringen tilrettelægges ved hjælp fra kvægbrugskonsulent.

Holstebro Kommune vurderer, at fodringen på husdyrbruget lever op til BAT.

Ensilage opbevaring og håndtering

I nuværende og ansøgt drift opbevares ensilage i markstakke og hjemtages i forbindelse med fodring.

I henhold til gældende lovgivning må saftgivende ensilage ikke placeres i markstak. Ikke saftgivende ensilage må efter gældende lovgivning placeres direkte på marken i markstak.

Oplag af ensilage i markstak under visse omstændigheder kan medføre risiko for punktkildeforurening grundet udvaskning af næringsstoffer eller organisk stof til vandmiljøet. Risikoen herfor afhænger af flere faktorer, såsom manglende fortørring, uhomogene blandinger, lille absorptionsevne i blandingselementer, hurtig saftafgivelse fra foderemner eller lille tørstofprocent i udgangsmaterialet. Ved saftafgivelse fra ensilage i markstakke er der risiko for udvaskning af næringsstoffer til sårbart vandmiljø eller eksempelvis vandindvindingsanlæg. Risikoen herfor stiger ved anvendelse af samme ensileringsareal år efter år. Jvf. BREF-dokumentet er det BAT, at placere f.eks. gødningsstakke på skiftende lokaliteter på en sådan måde, at punktkildeforurening og afstrømning til følsomme receptorer reduceres. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at der i denne kontekst er visse ligheder mellem ensilage- og kompostmarkstakke. I forbindelse med etablering af ensilagemarksstakke kan der desuden forekomme lugt- og støjgener i forbindelse med ensilering og efterfølgende foderafhentning og evt. foderblanding, hvilket kan være til gene for f.eks. naboer.

Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at ikke-saftgivende ensilage oplagt direkte på marken i markstak, skal den placeres på skiftende lokaliteter år efter år, og ikke på samme sted inden for 5 år. Der stilles herudover vilkår om, at ensilageoplag på mark skal overholde nedenstående afstandskrav for at sikre mod gener og forurening.

Skema 5. Afstandskrav ved ensilageopbevaring i markstak.

Anlæg	Afstandskrav
-------	--------------

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb, grøfter, dræn og søer samt offentlig vej eller privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

Der stilles herudover vilkår om, at der skal føres en journal for placering af stakkene på kort m.v. og at ensilagespild/ensilagerester løbende, minimum en gang om ugen og altid før varslet regn, skal fjernes fra marken og placeres på et anlæg godkendt til opbevaring af ensilage eller gødning, og at overdækningsmateriale løbende skal fjernes fra marken.

Grundet risiko for overfladeafstrømning til overfladevand, stilles der vilkår om, at ensilage-markstakke ikke må placeres på arealer, der skråner mere end 6 grader mod overfladevande uanset afstanden til disse.

Lavbundsarealer uden okkerklasse har et ringe indhold af jern i jorden og dermed en ringe evne til at binde partikulært fosfor, hvorfor arealerne er risikoarealer mht. fosforudvaskning. Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at ensilagestakke ikke må placeres på lavbundsarealer uden okkerklasse, da der kan være en større risiko for udvaskning fra disse arealer, jvf. bilag 12.

Holstebro Kommune vurderer, at det er BAT, at opbevaring af ensilage på husdyrbrug omfattet af husdyrlovens § 12 i videst muligt omfang sker på ensilageplads med fast bund, der er etableret i henhold til gældende byggeblade. Ligeledes bør ensilagepladserne i videst muligt udstrækning placeres tæt på udfodringssted, hvorved det samlede transportbehov og heraf afledte støjgener og ressourceforbrug reduceres.

Ansøgers fravalg af ensilagesiloer

Ensilagesiloer vil ikke ud fra en totalvurdering af CO₂-belastning og ressourceforbrug kunne kaldes BAT. En total livscyklusanalyse på et siloanlæg kontra markstakke, giver siloanlægget nogle udfordringer pga. af ressourceforbruget i forbindelse med etablering, bortskaffelse af regnvand og endelig nedbrydning efter endt anvendelse.

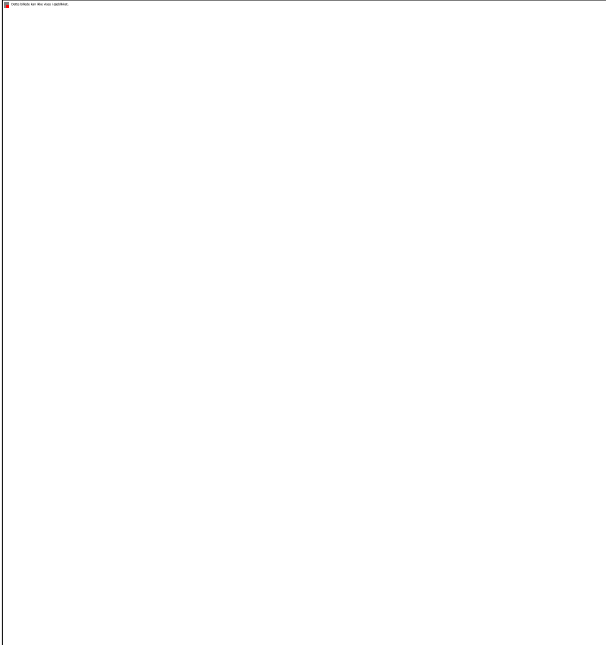
Umiddelbart er der ikke væsentligt forskel i den støjmængde der vil fremkomme, hvis ensilagen placeres i køresiloer frem for i markstakke på de arealer der er vist på kort.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Endvidere er besætningen af en størrelse, så antallet af kørsler fra markstak til ejendommens driftbygninger af naboer ikke bør opleves som en gene eller forekomme dominerende i forhold til den øvrige trafik der er i området.

Markstakkene placeres i en 6-7 års cyklus på markerne 3, 7, 8, 11, 12, og 14. (se ovenstående kortudsnit). Placeringen er valgt så transporten og ressourceforbrug begrænses.

Vurdering af ensilagemarkstakke

Holstebro Kommune vurderer, at ensilagesiloer på Damhusvej 8 ikke er BAT. På baggrund af husdyrbrugets størrelse er der mulighed for at placere ensilagemarkstakke i 6-7 års cyklus i umiddelbart nærhed af ejendommen og samtidig langt fra naboer. Samlet vurderes forholdet ikke at give anledning til væsentlig gene for omkringboende. Som nævnt i ovenstående stilles der vilkår til ensilagemarkstakkenes placering.

Fyringsanlæg

Husdyrbruget har ikke et fyringsanlæg. Der genindvindes varme fra staldanlægget. Der stilles ingen vilkår vedr. ejendommens fyringsanlæg.

Håndtering og opbevaring af olie, spildolie og brændstof

Olietanke

På ejendommen har Holstebro Kommune registreret følgende olietanke:

Skema 6. Olietanke.

Type	Placering	Størrelse [liter]	Etableret år	Indhold
Overjordisk	maskinhus	1.200	1987	Diesel

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Olier og kemikalier

Smøreolier/spildolie er placeret i maskinhuset i plastbaljer. Derved mindskes risikoen for udslip, hvis tromlen med olie bliver utæt. Eventuelt spild tilføres gyllekanaler. Endelig sker påfyldning af diesel med automatisk stop funktion.

I henhold til miljøbeskyttelsesloven må stoffer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, vandløb, søer eller havet ikke opbevares på en sådan måde, at det fremkalder fare for forurening af disse. Det er derfor Holstebro Kommunes vurdering, at olie og kemikalier skal opbevares i egnede mærkede beholdere på oplagsplads med impermeabel belægning, uden mulighed for afløb. Oplagspladsen skal være under tag og indrettes således, at spild kan opsamles f.eks. ved spildbakke eller betongulv med opkant. Oplagspladsen/spildbakken have en størrelse, så den kan rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området, hvis denne lækker.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, hvorfor der ikke stilles skærpende vilkår.

Affald og kemikalier

På husdyrbruget fremkommer der affald i form af emballage fra foder, udsæd, rengøringsmidler mv. Derudover fremkommer der plastikaffald i forbindelse med fodring af ensilage. Oplysninger om de enkelte fraktioner fremgår af Skema 7.

Skema 7. Affald fra husdyrbruget håndteres iht. nedenstående.

Affaldskode	Type	Mængde / Opbevaring	Bortskaffelse
ISAG: 19.00	Erhvervsaffald (brandbart)	Container	Afhentes af godkendt modtager.
ISAG: 23.00	Ikke brændbart affald	Container	Afhentes af godkendt modtager.
EAK-kode 20-01-18-00	Medicinrester og kanyler	Opbevares i lukket beholder i forrum indtil afhentning. Begrænset mængde	Afleveres på apoteket.
EAK-kode 02-01-10	Jern	Udendørs/maskinhus	Afhentes af skrothandler
ISAG-kode 50.00	Papir /pap	Container ca. 0,5 ton	Afhentes af godkendt firma 1. gang / mdr. Ved større mængder bringer ansøger det selv på erhvervsgenbrugsplads.
ISAG-kode 51.00	Glas	Container ca. 100 kg	Afhentes af godkendt firma 1. gang / mdr. Ved større mængder bringer ansøger det selv på erhvervsgenbrugsplads.
EAK-kode 02-01-04	Plast	Udendørs ved gyllebeholder på 1.150 m ³ 1,2-1,5 ton	Afhændes til erhvervsgenbrugspladsen.
EAK-kode 13-02-03-00	Spildolie	Smøreolier og andre mindre olieoplæg opbevares i maskinhus på fast bund. Tromler og tønder er placeret i spildbakker. Evt. spild opsamles omgående med	Olieskift på maskiner foretages af ansøger. Olien der anvendes leveret af firma, og Marius Pedersen (godkendt selskab) aftager spildolien.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Affaldskode	Type	Mængde / Opbevaring	Bortskaffelse
		kattegrus	
	Elektronisk udstyr	Maskinhus 100 kg	Afhændes til erhvervs-genbrugspladsen.
	Kemikalier	Aflåst fryser	Afhændes til erhvervs-genbrugspladsen.

Kvittering for afhændelse af affald skal kunne fremvises ved tilsyn.

Affald afhentes af autoriseret firma hver måned. Der er opstillet en container på ejendommen til opsamling.

Holstebro Kommune har udarbejdet et affaldsregulativ for erhvervsaffald. Dette regulativ er gældende for husdyrbruget. Affald fra produktionen skal opsamles, sorteres og bortskaffes og registreres iht. affaldsbekendtgørelsen og det til enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald i kommunen. Der gøres opmærksom på, at farligt affald såsom spildolie skal transporteres og afhændes til en af Holstebro Kommune godkendt transportør/modtager. Liste over godkendte transportører/modtagere kan ses på Holstebro Kommunes hjemmeside.

Ønskes det at aflevere enkelte fraktioner til anden bortskaffelsesordning, skal dette ske til godkendte modtagere. Derudover skal husdyrbruget registrere affaldsproduktionen efter de gældende regler.

I henhold til miljøbeskyttelsesloven må stoffer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, vandløb, søer eller havet ikke opbevares på en sådan måde, at det fremkalder fare for forurening af disse. Det er derfor Holstebro Kommunes vurdering, at olie og kemikalier skal opbevares i egnede, mærkede beholdere på oplagsplads med impermeabel belægning, uden mulighed for afløb. Oplagspladsen skal være under tag og indrettes således, at spild kan opsamles f.eks. ved spildbakke eller betongulv med opkant. Oplagspladsen/spildbakken skal have en størrelse, så den kan rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området, hvis denne lækker.

Indenfor affaldsområdet er BAT bl.a., at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Affald skal registreres og håndteres iht. gældende lovgivning, og affaldet skal løbende bortskaffes iht. Ovenstående, uden der sker ophobning. Der stilles ikke skærpede vilkår til opbevaring af affald, da forholdene er omfattet af gældende lovgivning. Det stilles vilkår om, at husdyrbruget skal arbejde for at nedbringe affaldsfrembringelsen, og at husdyrbruget ved tilsyn skal redegøre for tiltag.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT.

Døde dyr

De døde dyr opbevares som vist på bilag 3. Dyrene vil blive lagt udenfor på betonplads med afløb og være overdækket så rovdyr ikke har adgang. Antallet af afhentninger vil være ca. 1 gang / måned. Dyrene afhentes af DAKA, som udgangspunkt på førstkommande hverdag.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

I henhold til gældende regler skal selvdøde og aflivede dyr straks fjernes fra besætningen og opbevares på en skyggefuld afhentningsplads i tilknytning til den pågældende besætning. Afhentningsstedet skal ligge i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej. Afhentningsstedet skal ligge ved fast tilkørselsvej og være tilgængelig for opsamlingsmateriellet. Dyrene skal placeres på et underlag, så de er hævet i en passende afstand fra jorden, og hvor det er nødvendigt, skal afhentningspladsen sikres mod ådselædende dyr. I tilfælde hvor dyrene er overdækket, skal dette ske med en fast overdækning. Alternativt kan dyrene opbevares på frost eller køl.

Selvdøde og aflivede dyr skal inden for 24 timer tilmeldes afhentning til godkendt destruktionsanstalt. Afhentning af dyr opbevaret i container kan afvente, indtil denne er fuld. Dog skal tilmelding til afhentning ske senest 5 dage efter, at påfyldning af containeren er påbegyndt. Alternativt kan afhentning udsættes indtil containeren er fuld – dog maks. 3 uger efter påbegyndt påfyldning, såfremt dyrene opbevares på køl.

Ved øget dødelighed i besætningen skal kadaverne opbevares overdækket, i en til formålet egnet container, således at der ikke opstår risiko for uhygiejniske forhold. Der stilles vilkår hertil. Ligeledes stilles der vilkår om, at kadaverpladsen indrettes således, den ikke er synlig i landskabet ved færdsel på offentlig vej.

Holstebro Kommune vurderer, at håndteringen af døde dyr opfylder gældende lovkrav, og derved er der ikke særlige forhold, som taler for vilkår ud over gældende lovgivning. Der gøres opmærksom på, at Fødevarestyrelsen er myndighed på området, og denne kan påbyde, at opbevaringsstedet f.eks. flyttes længere væk fra offentlig vej.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er reguleret tilstrækkeligt igennem gældende lovgivning, og stiller derfor ikke skærpende vilkår.

Sprøjtemidler og medicin

Opbevaring

Sprøjtemidler opbevares i aflåst fryser placeret i maskinhuset. Produkter til rengøring og neutralisering af malkeanlæg opbevares i tank- og teknikrum. Medicinrester opbevares i medicinspand i forrum.

Kemikalieaffald, herunder produkter til rengøring og neutralisering af malkeanlæg m.v., skal opbevares i egnede beholdere (tydeligt mærket med indhold) med tætsluttende låg på tæt bund med opkant og uden mulighed for afløb til kloak, jord, afløb, dræn, vandløb, boringer eller brønde. Oplaget skal i henhold til gældende lovgivning opbevares utilgængeligt børn, dyr og uvedkommende. Oplagringspladsen skal være under tag og indrettet således, at evt. spild kan opsamles i f.eks. en spildbakke.

Håndtering af marksprøjte

Spild under påfyldning og rengøring af marksprøjter er en væsentlig kilde til punktkildeforurening og til pesticider i overfladevand samt forurening af grundvand. Forurening fra punktkilder kan med få enkle tiltag minimeres.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Der er generelt lovkrav om, at tapstedet, hvor sprøjten fyldes med vand, skal være forsynet med kontraventil, der sikrer mod tilbagesugning af væske fra sprøjtetanken. Påfyldningen af vand skal være styret med vandur eller lignende, der forhindrer overløb af sprøjte-tanken. I forbindelse med påfyldning af sprøjter må der ikke være direkte kontakt mellem vandslange monteret på tapstedet og væsken i sprøjten.

Påfyldning af bekæmpelsesmidler i marksprøjter skal ske på en vaskeplads med opsamling af vaskevand eller på det areal, der skal behandles. Påfyldning i marken må ikke ske mindre end 300 meter fra vandforsyning til drikkevandsformål eller mindre end 50 meter fra hhv. overfladevande, drænsystemers rense- og samlebrønde eller § 3 beskyttet natur.

Vask skal ske på vaskeplads eller det areal, der er blevet behandlet. Vaskevand fra en vaskeplads skal opsamles i gyllebeholder eller anden beholder og udbringes i henhold til bestemmelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Vaskepladser må ikke etableres nærmere end 50 meter fra hhv. overfladevande, § 3 beskyttet natur eller almen vandforsyning. Afstandskravet til ikke almen vandforsyning er 25 meter.

Nedbør kan afvaske plantebeskyttelsesmidler, der er afsat på ydersiden af sprøjte og traktor. En uvasket sprøjte eller traktor, som er anvendt til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, skal derfor placeres på det behandlede areal, vaskeplads med opsamling til gyllebeholder eller anden beholder, eller under tag, så der ikke sker utilsigtet afstrømning af vand med indhold af plantebeskyttelsesmidler til vandmiljø, jord mv.

Udbringning af gylle med indhold af vaskevand på bedriftens markarealer eller på husdyrbrugets arealer, skal meddeles til kommunalbestyrelsen. Dette kan ske i forbindelse med byggeanmeldelse ved etablering af vaskeplads.

Ved udbringning af gylle med indhold af vaskevand hos tredje mand, skal der indhentes tilladelse hertil ved kommunalbestyrelsen. Tilladelsen kan søges samtidig med byggeanmeldelse ved etablering af vaskeplads. For eksisterende anlæg indhentes en særskilt tilladelse hos kommunalbestyrelsen.

Gylle med indhold af rester af plantebeskyttelsesmidler, som ikke er godkendt til udendørs anvendelse, skal bortskaffes efter reglerne i bekendtgørelsen om affald.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at kravet om BAT overholdes.

Opbevaring af flydende husdyrgødning

Det er i ansøgningen oplyst, at:

- Beholdere er stabile og kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- Beholderne tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- Beholdernes bund og vægge er tætte
- Der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør
- Gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- Beholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen

Gødningen fra malkekøerne håndteres næsten udelukkende som gylle. Gødning fra opdræt håndteres dels som gylle og dels som dybstrøelse. Der er ikke ansøgt om fradrag i ammoniakemissionen ved udegående dyr.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt beregninger af produceret mængde gylle, bliver der efter udvidelsen opsamlet ca. 4.355 m³ gylle samt 880 m³ afløb fra mødding, vaskevand m.v. svarende til en opsamlet mængde på 5.235 m³.

I nedenstående Skema 8 angives gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget:

Skema 8. Gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget.

Opbevaringsanlæg	Byggeår	10 års beholderkontrol	Før ændring	Efter ændring
			Kapacitet [m ³]	Kapacitet [m ³]
Gyllebeholder I	2001	2008	550	550
Gyllebeholder II	1997	2008	1.150	1.150
Gyllebeholder III	2002	2012	1.950	1.950
Lejet tank på Kikkenborgvej 11			700	700
Samlet opbevaringskapacitet:			4.350	4.350

På husdyrbruget er der en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning svarende til ca. 10 måneders produktion. Husdyrbruget skal, i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen, mindst råde over en opbevaringskapacitet svarende til mindst 6 måneders tilførsel, om end opbevaringskapaciteten skal være tilstrækkelig til, at husdyrgødningen kan udbringes miljømæssigt forsvarligt. Dette betyder reelt, at et husdyrbrug skal råde over en opbevaringskapacitet svarende til 9 måneders produktion for at sikre, at udnyttelsen af husdyrgødningens næringsstofindhold opfylder kravene i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.

Naturligt flydelag

Gyllebeholderne drives med naturligt flydelag, og der skal derfor føres logbog i overensstemmelse med gældende regler. For at optimere kontrol med beholdernes tæthed m.v. og imødegå forurening som følge heraf, stilles der vilkår til årlig inspektion inklusiv dokumentation i driftsjournal.

BAT i forhold til gødningsopbevaring er bl.a. følgende tiltag:

- at udbringningen ikke giver anledning til unødige gener.
- at anlæg til opbevaring af gødning mindst en gang om året tømmes for inspektion for revner/utætheder m.v. og vedligeholdelse.
- at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på husdyrbruget.
- at flydelag på gyllebeholdere opretholdes, og at flydelaget hurtigt reetableres, når det brydes.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår leves op til BAT.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Håndtering af gylle

På ejendommen produceres udelukkende kvæggylle og dybstrøelse. Kvæggylle pumpes fra stald til lagertank, hvorfra det udspredes af maskinstation efter gældende forskrifter. Der henvises til bilag 7 over udspredearealer og transportruter. Ansøgernes opdræt er på græs om sommeren og køerne vil i perioder være på dagafgræsning.

Påfyldning af gyllevogne

Da der kan benyttes gyllevogne, med påmonteret Pumpe og returløb, er det ikke fundet nødvendigt at kræve, at påfyldning af gyllevogne og lignende, foregår på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der opstår spild, ved påfyldning af gyllevogne, kan tilsynsmyndigheden kræve, at påfyldning o.l. skal ske på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder.

Erfaringer viser, at gyllevogne med påmonteret Pumpe og returløb ikke medfører spild af husdyrgødning ved påfyldning af gyllevognen. Såfremt påfyldning sker, med en på gyllebeholderen fastmonteret Pumpe, skal der forinden etableres en påfyldningsplads med afløb til opsamlingsbeholder. Der stilles vilkår herom.

Gyllepumper

Generelt skal pumperør monteret på åbne gyllebeholdere enten svinges ind over beholderen og fastlåses i denne position, eller være forsynet med en afspærringsventil til pumperøret eller lignende foranstaltning, når pumpen ikke anvendes, og ikke er under opsyn. Pumper, der anvendes til tømning af gyllebeholdere, skal være forsynet med en timer eller lignende foranstaltning, der sikrer, at der ikke kan pumpes mere gylle fra beholderen ad gangen end hvad der svarer til indholdet i en gyllevogn. Pumper skal være forsynet med en afbryder, som sikrer, at pumpen ikke kan sættes i gang utilsigtet. Eldrevne pumper skal, når de ikke anvendes, og ikke er under opsyn, f.eks. ved arbejdsdagens ophør, afbrydes ved hovedtavlen. Afbryderen skal aflåses eller opbevares under aflåste forhold.

Holstebro Kommune vurderer, at forhold omkring pumper er tilstrækkeligt reguleret igennem de generelle regler, og der stilles derfor ikke skærpende vilkår.

Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning

Som hovedregel skal fast husdyrgødning (inkl. dybstrøelse) opbevares i en mødding med fast bund og afløb. Komposteret dybstrøelse må dog opbevares i marken såfremt tørstofprocenten er mindst 30 % for ethvert delparti. Dybstrøelse der har ligget i stald i 3-4 måneder i gennemsnit, er oftest så kompostlignende, at det kan opbevares i marken.

Det vurderes, at opbevaring af dybstrøelseskompst i markstakke er en dårlig ide på store husdyrbrug, da store mængder dybstrøelse i markstakke, let vil kunne give anledning til punktkildeforurening eller gener i form af lugt eller fluer. Opbevaring af dybstrøelse på en møddingsplads nær staldanlæggene sikrer, at møddingen hyppigere bliver kontrolleret mht. lugt og fluer eller anden utilsigtet forurening, end hvis stakkene lå væk fra ejendommen i markstak. Desuden er 100 % direkte udkørsel BAT.

På dette husdyrbrug køres dybstrøelse direkte ud eller opbevares på møddingspladsen indtil der er mulighed for udspreddning på marken. Der opbevares således ikke dybstrøelse i markstakke, hvilket sikres ved vilkår.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Ammoniak

Den samlede ammoniakfordampning fra anlægget forventes at være på 2.054 kg/år, hvilket er en meremission på -307 kg N / år i forhold til førsituationen.

Skema 9. Ammoniakfordampning fra husdyrbrugets staldanlæg.

Beskrivelse	N-emission
Emission fra stalde omfattet af kravet om 30 % reduktion, men eksisterende uændret produktion (Staldafsnit for eksisterende produktion)	450 kg N / år
Emission fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (staldafsnit hvor udvidelse foregår)	887 kg N / år
Emission fra stalde m.v., der ikke er omfattet af det generelle krav	300 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af flydende gylle	450 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af fast gødning	364 kg N / år
Samlet emission efter udvidelse og min 15 % reduktion	2.054 kg N / år
Meremission	-307 kg N / år

Det generelle krav om ammoniakreduktion – 30 %

Krav om 30 % ammoniakreduktion i forhold til referencesystemet gælder for stalde, hvor der sker etablering, udvidelse eller ændring. Kravet er opfyldt jvf. IT-ansøgningen. Virkemidler, som er anvendt til at opnå reduktionen, er stalddypen præfabrikerede drænedegulve, samt skrabning af gulve i spaltstalde. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at husdyrlovens beskyttelsesniveau for ammoniak er overholdt.

Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000 (kategori 1 natur)

Det nærmest liggende Natura 2000-område i forhold til ejendommen er EF- habitatområde nr. 58, Nissum Fjord.

Mindsteafstanden hertil er ca. 800 meter mod nordvest.

Det er dog meget begrænset, hvad der er kortlagt af kvælstoffølsomme naturtyper i denne del af habitatområdet, som omfatter det nedre løb af Damhus Å.

I en afstand af lidt over en kilometer fra ejendommen er dog kortlagt et tørt hedeområde (naturtype 4030), som muligvis rækker ind i habitatområdet i et meget lille omfang.

Med denne afstand og en samlet emission af atmosfærisk kvælstof på 2054 kg N/år efter udvidelsen vurderes reglerne for kategori 1 natur at være overholdt her.

Større ammoniakfølsomme naturområder udenfor Natura 2000 (kategori 2 natur)

Afstanden til de nærmeste områder med lobeliesø, højmoser eller større heder/overdrev er ca. 1,5 kilometer i nordøstlig retning. Kommunen vurderer, at nogle tilgroede hedearealer her sandsynligvis vil være over størrelseskriteriet for heder.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Med en samlet kvælstofemission på 2.054 kg N/år vil reglerne for kategori 2 natur dog være overholdt med god margin, og Holstebro Kommune venter ingen væsentlig negativ effekt på arealet.

Ammoniakfølsomme naturområder i øvrigt (kategori 3 natur)

I en afstand af ca. 500 m fra ejendommen i sydvestlig retning er registreret et hedeområde, som formodentlig er omfattet af reglerne for kategori 3 natur.

Beregninger for hedeområdet viser en kvælstofdeposition på 0,0 kg N/ha/år fra udvidelsen og 0,2 kg N/ha/år fra den samlede produktion efter udvidelsen.

Holstebro Kommune venter ingen negativ effekt af udvidelsen på dette område, og reglerne for kategori 3 natur er overholdt med god margin.

Der vurderes ikke at være særligt ammoniakfølsomme skove nær ejendommen.

Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning

Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal til et naturområde (hvad enten der er tale om Natura 2000, § 7 eller § 3 beskyttet natur) er en geografisk begrænset problematik. Det er pt. ikke muligt at beregne den eksakte ammoniakpåvirkning af udbragt husdyrgødning på et naturområde. I værste fald forventes der i en afstand på 100 meter fra markkanten ikke påvirkninger over 1 kg N/ha. I normale tilfælde er der påvirkninger på over 1 kg N/ha i op til ca. 20-30 meters afstand fra markkanten. Den reelle påvirkning vil afhænge af udbringningsform, temperatur, vindforhold etc. i det enkelte år. Såfremt kommunen vurderer, at udbringningsarealer der grænser op til naturområder, som er følsomme for ammoniakpåvirkninger, kan have væsentlige negative miljøpåvirkninger, skal der stilles skærpede krav om f.eks. nedfældning inden for en vis afstand til naturområdet eller etablering af randzone, hvor husdyrgødning ikke må udbringes. Ved nedfældning vurderes der ikke at være randpåvirkninger større end 1 kg N/ha.

Udbringningsarealer for husdyrgødning

Ingen af de angivne udbringningsarealer for husdyrgødning er registreret som beskyttede i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3.

I tilknytning til udbringningsarealerne for husdyrgødning er registreret enkelte vandhuller beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Der gøres opmærksom på, at der om søer og vandhuller med et overfladeareal over 100 m² gælder krav om 10 meter brede dyrkningsfrie bræmmer, jf. Lov om randzoner.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, gyllebeholdere m.v. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyreholdet er det fx staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen har bl.a. til formål at begrænse lugtgener. Normalt vil der ikke forekomme påtaleværdige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og -opbevaring, når reglerne i denne bekendtgørelse efterleves.

Lugt fra ventilation af stalde udgør et særligt problem, som der ikke fuldt ud tages højde for ved bekendtgørelsens fastsættelse af minimumskrav til afstande mellem stald og nabo-ejendomme.

Lugtemissionen fra husdyrbruget skal vurderes ud fra to modeller der omtales FMK-modellen og Ny Lugtvejledning. Det er i Skema 10 angivet, hvilken af de to modeller der giver den længste geneafstand.

Skema 10. Beregning af geneafstande efter FMK vejledningen og 'Ny Lugtvejledning'

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand ansøgt drift	Geneafstand nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Byzone	239 meter (ny model)				Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand
Samlet bebyggelse	155 meter (ny model)				Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand
Enkelt bolig (ikke landbrugspligt)	75 meter (Ny model)				Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand

Samlet vurdering for lugt

Vemb er den nærmeste by, og den ligger over 480 m fra anlægget, mens Damhusvej 17 og Damhusvej 19, der er de nærmeste naboer, der ligger over hhv. 124 og 136 meter fra anlægget.

Beregningerne viser, at genekriterierne i forhold til byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig er overholdt efter beregningsmodellerne. Hvorvidt en lugtpåvirkning opleves som generende afhænger af modtagerens tolerancetærskel samt af lugtpåvirkningens intensitet og varighed. På baggrund heraf vurderes det, at kvægbruget ikke vil give anledning til væsentlige gener hos de omkringboende.

Lugt fra opbevaringslagre er ikke medtaget i ovenstående beregninger, da gyllebeholderne er omfattet af de generelle afstandsregler. Der stilles ikke skærpede krav til gyllebeholdere eller udbringningspraksis, da der ikke forventes at være væsentlige lugtgener herfra i forhold til omkringboende.

Der stilles vilkår om, at såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at der forekommer lugtgener, der er væsentligt større end der kan forventes, ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om lugtmålinger og om, at der skal indgives og gennemføres projekter for afhjælpende foranstaltninger.

Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at lugtgenerne er væsentligt større end forventet på baggrund af grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen jf. de stillede vilkår kræve udført lugtmålinger og at der gennemføres projekter for at afhjælp lugtgenerne.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Transport

Transporter på offentlig vej sker i forbindelse med håndtering af dyr, mælk, gødning, korn, halm og foderstoffer m.v. Omkring forårs- og høstarbejde vil markarbejdet betyde intensiveret trafik på og omkring anlægget. De daglige transporter foregår indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonede transporter kan dog foregå hele døgnet.

Den daglige transport foregår med enkelte undtagelser indenfor normal arbejdstid. Mælk afhentes hver 2. dag, og tidspunktet afhænger af mejeriets ruteplanlægning, hvorfor afhentning af mælk forekomme udenfor normal arbejdstid. En del af husdyrgødningen kan transporteres direkte ud i marken uden, at der skal anvendes offentlig vej. For de øvrige marker gælder, at gyllekørsel foregår ad nærmeste offentlig vej, jvf. bilag 7.

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og henhører under færdselsloven og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet. Husdyrbrugets trafikale belastning af omgivelserne skal vurderes i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse, inden afgørelse om godkendelse træffes. Efter dette tidspunkt kan selve trafikken ikke reguleres af miljømyndigheden. Ved vurdering af hensigtsmæssig lokalisering af husdyrbruget indgår til- og frakørselsforholdene for husdyrbruget. Hvis kørsel forbundet med husdyrbruget medfører væsentligt øgede trafikale- og miljømæssige gener i nærområdet (f.eks. mange transporter igennem landsbyområder m.v.), og hvis disse gener ikke kan afhjælpes ved valg af alternative til- og frakørselsforhold, kan det indgå i overvejelserne, hvorvidt kommunalbestyrelsen skal meddele afslag på godkendelse til etablering af udvidelse af et eksisterende husdyrbrug.

Skema 11. Oversigt over antallet af årlige transporter.

Type	Antal transporter		Tidsrum	Ændring
	før udvidelse	efter udvidelse		
Indkøbte foderstoffer	24	24	7-19 man-fre	0
Dieselolie	10	10	7-19 man-fre	0
Husdyr til/fra husdyrbruget	44	44	4-19 man-fre	0
Mælk	183	183	varierer	0
Husdyrgødning - gylle	150-180	200-230	7-19 man-fre	50
Husdyrgødning - dybstrøelse	100	80	7-19 man-fre	-20
Grovfoder / ensilage	250-300	300-400	7-19 man-fre	100
Handelsgødning/pesticider	5	5	7-19 man-fre	0
Diverse	10	10	7-19 man-fre	0
DAKA	12	12	7-19 man-fre	0
Antal transporter i alt	788-868	868-998		130

Antallet af transporter til og fra ejendommen vil blive øget med mellem ca. 10 og 15 %. En stor del af forøgelsen relaterer til den forøgede gyllemængde. Forøgelsen i antal transporter afhænger meget af, om kapaciteten i vognene forsætter med at vokse.

Transporten der sker fra og til ejendommen kan opdeles i 2 typer. Transporter fra og til arealerne og transporter der relaterer til eksterne firmaer. Vedr. transporter fra og til arealer vil der sker en forøgelse, både på grund af større forbrug af grovfoder, men også på grund af den større mængde husdyrgødning. Vurderingen er at generne ikke vil forøges væsentligt.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Vedr. transporter til og fra ejendommen, som relaterer til eksterne firmaer, vil der samlet blive en mindre forøgelse. Enkelte typer af transporter eks. afhentning af mælk, og levering diesel og handelsgødning ændres ikke.

Samlet set vurderes det, at forøgelsen i antallet af transporter ikke vil medføre væsentlige gener. Transportruter fra og til arealerne fremgår af bilag 7. Udbringning vil ske så den trafikale gene søges minimeret.

Vurdering af transporter

Holstebro Kommune vurderer, at transportbelastningen som følge af udvidelse af husdyrbruget ikke forøges væsentligt. Holstebro Kommune kan regulere visse transporttyper knyttet til husdyrbrugets egne transporter, hvilket bl.a. er gjort i vilkår 22 og 23, der er stillet for at sikre, at der tages hensyn til omkringboende. Hovedparten af den øgede transportbelastning til og fra husdyrbruget sker som følge af flere grovfodertransporter, gylletransporter m.v.. Disse er hovedsageligt knyttet til husdyrbrugets arealdrift og vurderes ikke at ville medføre væsentlige gener for de omkring boende.

Herudover skal det påpeges, at det ved regulering af husdyrbrug er praksis, at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Ved hensynsfuld kørsel til og fra husdyrbruget kan støjen herfra minimeres. For at mindske gener skal transport primært foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Rengøring af offentlig vej

Herudover skal det bemærkes, at der, ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsel, skal opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Det offentlige vejareal skal rengøres efter arbejdskørslens ophør, jvf. færdselslovens kapitel 14. Politiet er myndighed herfor, hvorfor forholdet ikke reguleres i denne miljøgodkendelse.

BAT i forbindelse med transport er bl.a.:

- at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel,
- at transport primært foregår indenfor normal arbejdstid.

Det vurderes, at transport til og fra husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til kravet om BAT, og at transporterne kan foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

Støj

Ventilationsanlæg

Det eksisterende mekaniske ventilationsanlæg i bygning 3 og 4 tages ud af drift i forbindelse med etape 2. Der ændres på driften af anlægget i forhold til nudrift og der forventes ikke væsentlige gener for de omkringboende.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Frekvensstyret vakuumpumpe ved malkeanlægget

Vakuumpumperne i malkestalden kører i forbindelse med malkning. Malkeanlægget er i gang mellem kl. 05.30- 09.00 og mellem 15.30 og 19.00. Brugen af malkeanlægget forventes dog ikke at medføre væsentlige gener for de omkringboende.

Foderlevering og blanding af foder

Der vil forekomme støj fra ejendommen i forbindelse med foderlevering og i forbindelse med blanding af foder. Der leveres ikke foder om natten, jf. afsnit om transport. Indblæsning af foder sker indenfor tidsrummet 7 -19.00 ca. en time hver 4 uge. Støjen forventes ikke at medføre væsentlige gener for de omkringboende.

Ensilering

Ensilering sker 8 dage / år foregår normalt i dagtimerne, hovedsageligt på hverdage. I spidsbelastningssituationer kan det ske i weekender og udenfor normal arbejdstid dvs. mellem 8 - 23.00 .

Udkørsel af husdyrgødning

Udkørsel af husdyrgødning sker primært i forbindelse med forårsarbejdet og sker normalt på hverdage mellem 07.00 og 19.00. Kan som nævnt under transportafsnittet også forekomme på lørdage og om aftenen dvs. mellem 19.00 og 23.00.

Samlet vurdering af støj

Transport, fodring og støj fra dyrene og ventilationsanlæg er sædvanligvis de væsentligste støjklender fra husdyrbrug. Samlet vurderes det, at støj fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af miljøgodkendelsen. Til gengæld stilles der vilkår om, at drifttiden for de forskellige støjklender kan reguleres.

Der fastsættes vilkår om, at såfremt der opstår gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger/ beregninger efter nærmere definerede anvisninger. Der meddeles vilkår iht. Miljøstyrelsens vejledende støjkrav.

Ud fra ovenstående vurderes det, at BAT i forbindelse med støj er overholdt. Såfremt der ændres ved eksisterende stalde eller anlæg, der kan medføre ændring i støjniveauet for de omkringboende, skal projektet vurderes iht. principperne for BAT.

Støv

Der kan opstå støvgener ved levering af foder/indblæsning i silo, kørsel på grusveje, høstarbejde og lign. Ved udvidelsen vil foderforbruget stige, og det må forventes, at støv fra levering af foder og indblæsning i siloer vil øges. Det vurderes dog primært at være lokalt på ejendommen, og ikke en væsentlig gene for de omkringboende eller trafikanter. Støvgener må også påregnes i kortere perioder under høstarbejdet. Der vurderes dog ikke at være tale om støvgener af væsentlig karakter, som ligger udover det forventelige.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

I tørre perioder kan der opstå støvgener ved kørsel på grusveje mellem markerne, men det vil være af en begrænset og lokal karakter, og forventes ikke at genere omkringboende eller trafikanter.

Husdyrbruget er beliggende relativt langt fra naboer og lign. Der stilles på baggrund af ovenstående ikke vilkår vedrørende støvgener, og det vurderes, at kravet om BAT er opfyldt ved almindelig god landmandspraksis og den beskrevne håndtering af foder.

Lys

Ansøger angiver følgende:

”Udendørs: For at mindske energiforbruget er der udendørs kun belysning så ejer og ansatte kan orientere sig efter mørkets frembrug.

Indendørs: Kostald: Om natten er der vågebelysning mellem 22.00 og 05.15. I kostalden svarer natbelysningen til 10 – 15 % af arbejdsbelysning. Når etape 1 og etape 2 står færdige vil alt belysning i stalde fungere som i nuværende kostald.

Indtil etape 2 er færdig vil der være manuel betjent belysning i de gamle stalde. Dvs. lyset er slukket efter 22.00 og indtil der igen arbejdes i staldene. Ejendommens forbrug og placering af lys, bør ikke virke generende for hverken naboer eller trafikanter.”

Der anvendes lavenergilystofrør. I forbindelse med løbende udskiftning af lysstofrør i stalde udskiftes til lavenergilystofrør. Lyset i staldene er tændt efter behov.

Sensorstyret udebelysning kan medvirke til at reducere energiforbruget på husdyrbruget, og der stilles derfor vilkår om, at husdyrbruget i forbindelse med energigennemgangen skal undersøge muligheden for etablering af bevægelsessensorstyring af udebelysningen.

I henhold til BREF-notatet er det BAT for svinestalde at reducere energiforbruget gennem anvendelse af lavenergibelysning. Holstebro Kommune vurderer derfor, at husdyrbruget lever op til BAT.

Det vurderes, at lys ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkring boende, da der er bevoksninger af træer, samt bygninger der skærmer for lyset.

Restvand og spildevand

Restvand samt husholdningsspildevand fra husdyrbruget håndteres som angivet i Skema 12:

Skema 12. Håndtering af restvand og spildevand.

Restvandstype	Håndtering
Tag- og overfladevand	Ledes til faskiner/nedsivning
Restvand fra ensilage/vaskeplads	Ledes til gyllebeholder via fortank
Restvand fra vask af stalde	Ledes til gyllekanaler
Husspildevand	Ledes til septiktank, der er tilmeldt den kommunale tømningsordning. Ingen toiletforhold i driftsbygninger.
Restvand fra vaske af mælke/malkeanlægget	Ledes til gyllekanaler
Mælke-/malkerumsrestvand	Ledes til gyllekanaler

Forhold omkring ejendommens husspildevand reguleres ikke i denne godkendelse. I forbindelse med revision af kommunens spildevandsplan kan ejendommen evt. blive pålagt at forbedre spildevandsforholdene på ejendommen.

Vaskeplads

Der er stillet vilkår om, at møddingspladsen skal anvendes som vaskeplads for sprøjter og maskiner, og at påfyldning af sprøjte med sprøjtemidler skal ske på denne plads, idet der er stor risiko for punktkildeforurening i forbindelse hermed.

Overfladevand i øvrigt

Overfladevand fra udenomsarealer ledes primært til overfladisk nedsivning og ikke til dræn.

Tagvand fra nye bygninger

Idet tagvand og overfaldevand fra de nye bygninger skal ledes til nedsivning via faskine, skal der i forbindelse med byggeansøgningen indsendes ansøgning om tilladelse til dette.

Skadedyr

Rotter

Ejendommen er tilmeldt kommunal rottebekæmpelsesordning, der besøger ejendommen efter behov. Forebyggelse ved renholdelse af stalde mv. for foderrester mv.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, da husdyrbruget, i henhold til miljøbeskyttelseslovens bestemmelser, er forpligtiget til at sikre, at bygninger bliver fornuftigt vedligeholdt og fremtræder i gennemført renholdt stand, så rotternes leveduligheder på ejendommen begrænses mest muligt. Dette betyder, at husdyrbruget skal sikre, at affald eller foder ikke er tilgængeligt for f.eks. rotter, undgå rod på husdyrbruget og kontrollere rottesikringen ved døre, vinduer, rørgennemføringer og ventilationsåbninger, riste, lyskasser, skakte etc., bevoksninger, evt. ru mure, tagkonstruktioner, facaden generelt, kloaksystemets tilstand samt anmelde rotter og rette sig efter påbud meddelt af kommunalbestyrelsen.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Fluer

Flueplager forebygges generelt ved hyppigt rengøring. Derudover anvendes der ved småkalve middel som udvandes (forebyggende mod fluelarver). Endeligt sker der bekæmpelse af voksne fluer ved brug af insektmiddel, hvis det er nødvendigt.

Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium. Såfremt husdyrbruget skulle give anledning til fluegener for omkringboende, stilles der vilkår om, at Holstebro Kommune kan forlange, at der føres en journal over fluebekæmpelsen.

Driftsforstyrrelser eller uheld

Mulige uheld anses at være spild af olie-/ kemikalieprodukter samt gyllespild og –uheld, brand osv.

Overpumpning af gylle

Ved håndtering af gylle er der altid en potentiel risiko for forurening. For at undgå uheld sker gyllepumpning under opsyn. Af andet der minimerer risikoen for uheld kan nævnes at gylletankene er placeret så bakkemanøvre i forbindelse med afhentning af gylle ikke er nødvendigt. Hvis gylletanken skulle sprænge vil gyllen løbe ud på arealet syd vest for tanken. Umiddelbart er der ikke risiko for at det løber til vandløb.

Overpumpning sker vha. elpumpe under konstant tilsyn. Der vil i miljøgodkendelsen ikke blive stillet vilkår til anvendelse af dødemandsknapper, timere og lign. i forbindelse med gylleanlæg, da det er Holstebro Kommunes opfattelse, at disse forhold er reguleret i eksisterende lovgivning, jvf. afsnit under påfyldning af gyllevogne.

Brand

På ejendommen er der pulverslukkere til mindre brande. Ved større brand tilkaldes brandvæsnet.

Strømsvigt

Ved strømsvigt har ejendommen egen nødgenerator.

Bekæmpelsesmidler

Hvis bekæmpelsesmidler ved uheld blandes eller klumper sammen i sprøjtebeholderen, således at de ikke kan anvendes i en afgrøde, skal den ubrugelige sprøjtevæske bortskaffes som affald. Det samme gælder for større spild, som opsamles i forbindelse med uheld. Godkendelsesmyndigheden skal underrettes herom ved uheld. I akutte situationer skal beredskabet underrettes via 112. Godkendelsesmyndigheden skal klassificere affaldet som enten farligt affald eller ikke-farligt affald, og affaldet skal bortskaffes efter reglerne i affaldsbekendtgørelsen, herunder Holstebro Kommunes affaldsregulativ.

Beredskabsplan

Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan er til stor hjælp for landmanden samt ansatte, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store som f.eks. gylleudslip, brand o.l.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Beredskabsplanen giver landmanden en mulighed for at gennemgå bedriften, og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift således, at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres. I forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse er der udarbejdet en beredskabsplan.

Beredskabsplanen skal indeholde et selvstændigt afsnit om afhjælpende foranstaltninger ved gylleudslip, herunder placering af drænbrønde.

BAT er bl.a.:

- at husdyrbruget har en beredskabsplan der skal benyttes i tilfælde af uheld eller lignende på husdyrbruget.
- at alle der arbejder på husdyrbruget er bekendt med beredskabsplanens indhold og ved hvor den kan findes.
- at beredskabsplanen hænges op synligt flere steder på husdyrbruget.
- at beredskabsplanen løbende holdes ajour i forhold til husdyrbrugets drift.

Der stilles vilkår til sikring af ovenstående.

Renere teknologi og ressourcestyring

Miljø- og ressourcestyring bygger på et helhedsprincip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen, herunder at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige stoffer, at gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet, samt at minimere forbruget af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tab til omgivelserne bliver minimeret, under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Renere teknologi er samtidig det bærende element i husdyrloven og i miljøbeskyttelsesloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi, bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

På husdyrbruget er der iværksat følgende tiltag for renere teknologi, herunder besparelser på vand og el:

Energi	▪ Anvendelse af lavenergilysstofrør i nye stalde. ▪ Løbende udskiftning af eks. lysstofrør i eks. stalde til lavenergilysstofrør. ▪ Lyset i staldene er tændt efter behov.. ▪ Stalde iblødsættes og vaskes med højtryksrensere.
Management	▪ Forbrug af vand, energi, foder, pesticider og handelsgødning registreres. ▪ Der er udarbejdet uddannelses- og træningsprogrammer for ansatte. ▪ Der føres journal over afsætning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplaner, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning. ▪ Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet. ▪ På husdyrbruget forefindes arbejdspladsvurdering (APV). Der foretages daglig tjek og løbende service på anlægget efter behov
Ammoniak	▪ Præfabrikerede drænede gulve. ▪ Naturligt flydelag på gyllebeholdere (jævnlig kontrol) ▪ Skrabere på spaltegulv.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Ressourceforbruget vurderes for at sikre, at husdyrbruget udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold. Forbruget af ressourcer på husdyrbruget består primært af vand, el og olie, se Skema 13:

Skema 13. Husdyrbrugets ressourceforbrug.

Type	Forbrug før udvidelse	Forventet forbrug efter udvidelsen	% ændring
EL forbrug [kWh]	160.000	170.000	6 %
Vand [m ³]	7.000	9.000	29 %
Olie [liter]	12.000	12.000	0 %

Det er oplyst, at forbrug af vand, energi og olie registreres i husdyrbrugets driftsregnskab. Desuden udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres. Der vil i overensstemmelse hermed blive stillet vilkår om løbende registrering af ressourceforbruget med henblik på at sikre, at der løbende er fokus på at reducere forbruget.

Ud fra normtal for husdyrbrugproduktioner kan energiforbruget på et gennemsnitligt sammenligneligt kvægbrug sammenlignes med det aktuelle forbrug på Damhusvej 8. Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbrugets husdyrsammensætning modsvarer et standard husdyrbrug på 150 årskøer. Det forventede energiforbrug er derfor omkring 103.000 kWh uden vanding og 136.000 med vanding. Ansøger har estimeret forbruget med vanding til 172.000 kWh hvilket vurderes at være over gennemsnittet.

For at sikre fokus på muligheder for energibesparelser, stilles der vilkår om, at husdyrbruget i forbindelse med projektering af det nye byggeri gennemgås af en energikonsulent med henblik på implementering af lønsomme ressourcebesparende teknologier. Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at en energigennemgang f.eks. skal tage udgangspunkt i Dansk Landbrugsrådgivnings energisperekatalog, og som minimum skal indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, varme anlæg, ventilationsanlæg, maskiner, pumper og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpe typer etc. Gennemgangen skal herefter foretages hvert 5. år. Der stilles vilkår om, at 5-års lønsomme teknologier som udgangspunkt skal indføres. En energifaglig person kan f.eks. være en konsulent fra et el-selskab eller lignende.

Management er i bl.a. at der foreligger

- planer for relevant uddannelse og efteruddannelse af personale,
- regnskab med forbrug af vand, energi, dyrehold, affald, gødning og husdyrgødning,
- planer for håndtering af uheld, ulykker og utilsigtede emissioner,
- reparations- og vedligeholdelsesplaner for udstyr,
- plan for rengøring af område og planer for minimering af gener ved udbringning af husdyrgødning.

Malkeanlæg

Vandet fra mælkekølingsanlægget genanvendes i kostalden, dog anvendes vaskevandet ikke igen.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Det bemærkes, at der på et gennemsnitligt kvægbrug bruges op til 15 % af energiforbruget på mælke/malkeanlægget. Anlægget skal derfor vurderes løbende mht. vedligeholdelse/rengøring m.v.

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat en lang række krav til anlæg, indretning og drift af husdyrbrug, som gælder for alle husdyrbrug. En lang række af disse anlæg og indretninger bygger på anvendelse af renere teknologi eller den bedst tilgængelige teknologi (BAT).

I godkendelsen stilles der desuden vilkår om, at husdyrbrugets malkeanlæg løbende og minimum 1 gang om året skal gennemgås af køleteknikere med henblik på at sikre, at anlægget kører energimæssigt optimalt. Servicen skal noteres i driftsjournal og kontrolrapport skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift er BAT bl.a. følgende:

- at husdyrbruget gennemgås med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med husdyrbrugets energiselskab/konsulent.
- at der føres regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning.
- at vandingssystemet vedligeholdes, således at vandspild undgås.
- at der anvendes energibesparende belysning.
- at opdage og reparere eventuelle lækager hurtigst muligt.
- at anlæg og maskiner til stadighed renholdes og vedligeholdes, således at de fungerer optimalt.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget, med de stillede vilkår, lever op til BAT på management. Herunder skal det påpeges, at tiltag til minimering af gener ved udbringning af husdyrgødning er behandlet senere i miljøgodkendelsen.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

Husdyrgødningen udbringes på udspretningsarealer, der er ejet eller forpagtet af husdyrbruget på Damhusvej 8, 7570 Vemb. Der afsættes ikke husdyrgødning til aftalearealer. En del af arealerne (ejede og forpagtede) er beliggende i Lemvig Kommune, og arealerne er behandlet i bilag 17. Husdyrgødningen er sammensat, jvf. Skema 14.

Skema 14. Næringsstofsammensætning og husdyrgødningstyper til- og fraført husdyrbruget.

Besætning	Gødningstype	Kg N	Kg P	DE
Produceret husdyrgødning				
Damhusvej 8, 7570	Kvæggylle	23.158	3.462	254,95
Damhusvej 8, 7570	Dybstrøelse	4.910	718	49,36
Damhusvej 8, 7570	Ajle	0	200	0,00
I alt		28.068	4.380	304,31
Fraført fra husdyrbruget til biogas				
Ingen fraførsel		0	0	0,00
Tilført husdyrbrugets ejede og forpagtede arealer				
Ingen tilførsel		0	0	0,00
I alt		0	0	0,00
Tilført husdyrbrugets ejede og forpagtede arealer				
Damhusvej 8, 7570	Kvæggylle	23.158	3.462	254,95
Damhusvej 8, 7570	Dybstrøelse	4.910	718	49,36
Damhusvej 8, 7570	Ajle	0	200	0,00
I alt		28.068	4.380	304,31

Sammensætningen af husdyrgødningen har betydning for den vurdering Holstebro Kommune foretager af miljøpåvirkningen ved udbringning af husdyrgødning. Der stilles derfor vilkår om, at sammensætning og maksimal mængde af husdyrgødning ikke må afvige fra det i Skema 14 angivne.

De ejede og forpagtede udspretningsarealer udgør 151,13 ha, hvoraf ca. 55 ha er forpagtede. Udspretningsarealerne er fordelt i henhold til Skema 15 og er beliggende i henhold til bilag 10.

Skema 15. Fordeling af udspretningsarealer i relation til ejerforhold, mark nr. og arealstørrelse.

Marknr.	Ha	Ejerforhold
Ejede arealer		
1-0	0,29	Damhusvej 8, 7570 Vemb
2-0	1,00	
2-1	1,42	
3-0	1,81	
6-0	1,70	
7-0	1,79	
8-0	2,54	
9-1	1,53	
11-0	4,66	
12-0	4,19	
14-0	8,91	
16-0	2,54	
21-0	1,60	
61-0	3,78	
62-0	4,93	
63-0	4,75	
13-0	3,35	
13-1	0,14	
13-2	1,24	
13-3	1,67	
13-4	0,71	
18-0	2,12	
18-1	0,87	
18-2	1,08	
19-0	4,51	
22-0	1,63	
23-0	2,27	
23-2	0,29	
24-0	1,96	
68-0	6,37	
5-0	2,68	
5-1	0,26	
9-0	2,04	
25-0	1,94	
60-0	1,67	
64-0	4,13	
65-0	6,48	
67-0	1,32	
I alt	96,17	ha ejede arealer
Forpagtede arealer		
29-0	0,35	Frank Madsen, Damhusvej 43, 7570 Vemb
32-0	0,89	Frank Madsen, Damhusvej 43, 7570 Vemb
31-0	0,78	Frank Madsen, Damhusvej 43, 7570 Vemb

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Marknr.	Ha	Ejerforhold
30-0	2,36	Frank Madsen, Damhusvej 43, 7570 Vemb
34-0	3,72	Tommy Ejvind Jensen, Damhusvej 10, 7570 Vemb
35-0	1,46	Tommy Ejvind Jensen, Damhusvej 10, 7570 Vemb
41-0	2,52	Anne-Lise Bennedsgaard Jespersen, Stensigvej 18, 7570 Vemb
49-0	2,16	Anne-Lise Bennedsgaard Jespersen, Stensigvej 18, 7570 Vemb
50-0	2,37	Anne-Lise Bennedsgaard Jespersen, Stensigvej 18, 7570 Vemb
47-0	2,46	Anne-Lise Bennedsgaard Jespersen, Stensigvej 18, 7570 Vemb
52-0	1,54	Anne-Lise Bennedsgaard Jespersen, Stensigvej 18, 7570 Vemb
40-0	7,63	Anne-Lise Bennedsgaard Jespersen, Stensigvej 18, 7570 Vemb
56-0	3,64	Kjeld Graversen, Kikkenborgvej 11, 7570 Vemb
54-0	2,07	Kjeld Graversen, Kikkenborgvej 11, 7570 Vemb
55-0	8,05	Kjeld Graversen, Kikkenborgvej 11, 7570 Vemb
57-0	4,26	Kjeld Graversen, Kikkenborgvej 11, 7570 Vemb
26-0	3,75	Delvis forpagtet fra Mads Kristian Amstrup, Rørgårdsvej 25, 7570 Vemb
26-1	0,37	Peder Kristian Høgsbjerg, Mejerivej 1, 7570 Vemb
27-0	0,85	Peder Kristian Høgsbjerg, Mejerivej 1, 7570 Vemb
28-0	1,64	Peder Kristian Høgsbjerg, Mejerivej 1, 7570 Vemb
33-0	1,10	Tommy Ejvind Jensen, Damhusvej 10, 7570 Vemb
36-0	1,01	Tommy Ejvind Jensen, Damhusvej 10, 7570 Vemb
	54,98	Ha forpagtede arealer
I alt	151,13	ha forpagtede og ejede arealer

Forudsætninger for arealdriften

I henhold til husdyrlovens § 17, stk. 3 og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen §§ 15 og 16 må der ikke ske ændringer i udbringningsarealet eller indgås aftaler om udbringning af husdyrgødning på tredjemands arealer uden forudgående godkendelse fra godkendelsesmyndigheden. Der må ikke modtages slam eller andet affald med næringsstofindhold til udbringning på marker eller lignende.

Der stilles vilkår om, at der til enhver tid over for Holstebro Kommune skal kunne fremlægges diverse sædskifteplaner, gødningsplaner eller lignende, som dokumenterer, at gødningen udbringes og opbevares miljømæssigt forsvarligt i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Harmonikrav

I husdyrgødningsbekendtgørelsen stilles der krav om et bestemt forhold mellem det areal, der kan anvendes til udbringning af husdyrgødning på bedriften, og den mængde husdyrgødning, der udbringes (harmonikrav). For kvæg kan der udbringes op til 2,3 DE/ha pr. planperiode under visse forudsætninger.

For at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens harmonibestemmelser (forholdet mellem størrelse af dyrehold og udbringningsareal) for husdyrgødningen, der udbringes på ejede og forpagtede arealer, skal der være et udbringningsareal på minimum 132,31 ha til rådighed. Der er 151,13 ha til rådighed, hvorfor det generelle harmonikrav er opfyldt.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

BAT i forhold til udbringningsarealer er bl.a. at den producerede husdyrgødning afstemmes med udspretningsarealet og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt mængde og type af kunstgødning.

Udskiftning af udbringningsarealer

Alle ændringer i udbringningsarealer skal godkendes af Holstebro Kommune! Anmeldelse af udskiftning af bedriftens udbringningsarealer, eller udskiftning af markarealer hos tredjemand til udbringning af husdyrgødning, skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse 1. august. Holstebro Kommune skal inden 1. oktober tilkendegive, om de anmeldte arealer kan betragtes som mere sårbare end de udbringningsarealer, der skiftes ud. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen trækkes tilbage, og der kan anmeldes nye arealer senest den 15. oktober. Hvis Holstebro Kommune har indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles anmelder senest den 31. december.

Sædskifte

Alle arealerne drives med K12 sædskifte, der er identisk med referencesædskiftet. Da beregningerne er foretaget på et sædskifte, der ikke afviger fra referencesædskiftet, stilles der generelt ikke vilkår til anvendelsen af et specifikt sædskifte.

Udbringning af husdyrgødning

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag.

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage),
- udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle),
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur,
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter,
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha,
- krav til efterafgrøder.

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold, og evt. nedbør). Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgener pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Ansøgers beskrivelse

I forbindelse med udbringningen af husdyrgødningen er der primært fokus på 2 områder: 1. Optimering af planteproduktionen. 2. Hensyntagen overfor det omgivende miljø (naturen og naboerne).

- For at optimere planteproduktionen men også det omgivende miljø afpasses tilførselen af husdyrgødningen afgrødernes behov samt deres vækstperiode.
- Ligeledes udbringes husdyrgødningen under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

Udbringningsteknik:

Gylle: På sort jord og i græsmarker bliver gyllen nedfældet. Alternativ vil der ved udkørsel med slæbeslanger blive tilsat svovlsyre så der sker en forsuring af gyllen.

Dybstrøelse: Udbringning af dybstrøelse sker efter gældende regler for udbringning.

Holstebro Kommunes vurdering

BREF-dokumentet foreskriver, at enten nedfælde eller slangeudlægning og indarbejdelse inden for 4 timer er BAT for tilførsel af gylle til landbrugsjord. Hver teknik har dog sine begrænsninger og kan ikke anvendes under alle forhold eller på alle jordtyper. For eksempel anbefales det ikke at anvende nedfældning i vintersæd.

Ansøger er bevidst om, at minimeret ammoniakemissionen fra bedriftens marker er med til at værne om den kvælstoffølsomme tørre natur, der findes omkring ejendommens udbringningsarealer. Den konkrete ammoniakreduktion afhænger af flere faktorer, men det vurderes ifølge BREF-notatet, at emissionsreduktionen er ca. 80 % i forhold til konventionel bredspredning. På arealer med vintersæd er nedfældning af gylle endnu ikke udviklet uden risiko for skader på afgrøderne. På disse arealer udlægges gyllen med slanger. Det bør tilstræbes, at marker med vintersæd er de første marker der får gødning. Da ammoniakfordampningen ved slangeudlægning i vinterafgrøder blandt andet afhænger af temperaturen, afgrødehøjde, vanding og vindhastigheden, vil de nævnte tiltag reducere ammoniakemissionen. Forsøg har vist, forsuring af gylle ved udbringning reducerer ammoniakemission.

Bynære udbringningsarealer

Udbringningsarealerne er beliggende i primært landbrugsområde. Marker ligger væk fra bymæssig bebyggelse. Mark 23-0, 24-0 og 26-0 ligger mindre end 200 meter fra de byzone. Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 28 fastsætter regler for udbringning af husdyrgødning på arealer nærmere end 200 meter fra byzone, sommerhusområder, samt områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål.

§ 28. Husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse må ikke udbringes på lørdage samt søn- og helligdage på arealer, der ligger nærmere end 200 meter fra byzone, sommerhusområder eller områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Holstebro Kommune vurderer generne, trafikale og lugtmæssige, fra udbringning af husdyrgødning fra ejendommen, som begrænsede, idet der er tale om udbringning over en begrænset tidsperiode.

BAT

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af gældende love og bekendtgørelse så som husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det f.eks. er et generelt lovkrav:

- at udarbejde mark- og gødningsplaner.
- ikke at udbringe husdyrgødning mindre end 200 m fra byområder på weekend- og helligdage,
- at anvende lovlige udbringningsmetoder (f.eks. ikke tilladt at bruge bredspredere til gylle),
- at nedfælde gylle på arealer uden etablerede afgrøder til høst og på fodergræsmarker,
- at man ikke tilfører husdyrgødning, når marken er vandmættet, oversvømmet, frosen eller snedækket,
- at nedbringe fast husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- at overholde maksimalt tilladt harmonitryk (DE/ha)
- at etablere efterafgrøder til reduktion af nitratudvaskning i relation til produktionsform.
- ikke at tilføre gødning til stejlt hældende marker,
- ikke at udbringe flydende husdyrgødning på skrånende arealer (> 6 grader) beliggende tættere end 20 meter fra overfladevande.
- der skal være en 2-10 meter ubehandlet bræmme langs højt målsatte og naturlige vandløb.

Herudover er der en række BAT-forhold der ikke er direkte reguleret i dansk lovgivning eller kan tolkes i en bredere miljømæssig forstand såsom:

- at man anvender BAT med hensyn til de maskiner, man anvender til udspredning og om nødvendigt nedpløjning af husdyrgødningen,
- at man ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræber, at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning,
- anvendelse af godt landmandskab, såsom at sprede gødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for at folk er hjemme samt at undgå weekender og helligdage, og at være opmærksom på vindretning i forhold til nabohusene,
- behandling af husdyrgødning mhp. at minimere lugtemissioner, hvilket kan tillade mere fleksibilitet til identificering af passende egne og vejrforhold i forbindelse med tilførsel på markerne,
- sprede gødning så tæt som muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted,
- ikke at tilføre gødning på arealer, der støder op til vandløb (ved at efterlade et stykke jord ubehandlet).

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Holstebro Kommune forholder sig primært til de sidst nævnte forhold, da de ikke direkte er omfattet af generel lovgivning. Husdyrbruget har gjort sig overvejelser omkring muligheden for at anvende maskinel og tekniker til udbringning af husdyrgødningen, der bl.a. reducerer ammoniakfordampningen, herunder anvendelse af sortjordsnedfælder og forsuring af gyllen ved udlægning. Herudover er der beskrevet management i relation til godt landmandskab, såsom udbringning af gylle på hverdage under hensynstagen til vejrforhold, hvilket minimerer risikoen for lugtgener for de omkringboede.

Der stilles vilkår om, at der ikke må køres husdyrgødning ud på vandmættet eller oversvømmede arealer, hvilket minimerer risikoen for specielt overfladeafstrømning.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til BAT mht. udbringning af husdyrgødning, idet der stilles vilkår om, at udbringning sker i overensstemmelse med godt landmandskab og at udbringning af øvrigt sker i overensstemmelse med gældende lovgivning.

Miljøpåvirkning af husdyrbrugets arealer

Grundvand

Udbringningsarealer

Der bliver i det følgende kun vurderet på arealer, der er beliggende i Holstebro Kommune.

Udspretningsarealerne mark nr. 3-0, 5-0, 5-1, 9-0, 23-0, 35-0 og 36-0 ligger helt eller delvist indenfor indvindingsopland til Vemb Vandværk og indenfor område med særlige drikkevandsinteresser (OSD). En meget lille del af mark nr. 5-0 og 23-0 ligger endvidere indenfor 300 m hygiejnezonen for vandværksboringer til Vemb Vandværk. Øvrige arealer ligger udenfor OSD, indvindingsopland og 300 m hygiejnezonen. Alle arealer ligger udenfor NFI og ION.

Statens grundvandskortlægning er pågående for Vemb Vandværks kildeplads, og første del af kortlægningen (trin 1) har vist, at der stedvis omkring Vemb er meget ringe lerdække og dermed beskyttelse af grundvandet. Det er overvejende sandsynligt, at der skal udarbejdes indsatsplan for området, når kortlægningen er færdig i 2015.

Beregninger for det ansøgte har vist, at nitratudvaskningen fra rodzonen ved de ovennævnte marker er 41-43 mg/l med en mer-belastning på -3 mg/l.

I allerede vedtagne indsatsplaner i Holstebro Kommune er der stillet vilkår om en udvaskning af nitrat fra rodzonen på maksimalt 50 mg/l i prioriterede områder og maksimalt 60 mg/l i ikke-prioriterede områder (henholdsvis 52 og 65 mg/l med beregningsusikkerhed). Dette er for at kunne opretholde en drikkevandskvalitet ved de almen vandforsyninger med et nitratindhold på maksimalt 50 mg/l. Med den beregnede udvaskning for de ovennævnte markarealer på 41-43 mg/l vurderes det, at udbringningen ikke vil medføre øget risiko for overskridelse af drikkevandskvalitetskriteriet på 50 mg/l ved Vemb Vandværk.

Da nitratudvaskningen fra mark nr. 3-0, 5-0, 5-1, 9-0, 23-0, 35-0 og 36-0 er beregnet til 41-43 mg/l, vurderes det, at der i miljøgodkendelsen af ejendommen Damhusvej 8, 7570 Vemb ikke skal sættes yderligere vilkår til sikring af grundvand.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Boringer og afstandskrav

Der er søgt dispensation fra afstandskrav mellem markvandingsboring og nye staldbygninger. Ansøger har fremsendt forslag til udbedring af boring samt kort over den fremtidige vejplacering. Dette materiale er anvendt ved vurderingen - se tidligere afsnit herom.

Der er registreret en gammel vandforsyningsboring på ejendommens gårdsplads. I det ejendommen er på offentlig vandforsyning, og der ikke ligger en tilladelse på forsyningsboringen, skal denne sløjfes.

Bilag IV-arter

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må ødelægges.

Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt Holstebro Kommunes øvrige kendskab til området og arterne vurderes det at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til husdyrbruget.

Småflagermus: På baggrund af de insektædende småflagermus' livsform vurderes projektet ikke at være til skade for disse.

Birkemus: Arten er ikke registreret i området.

Odder: Lever udbredt i Vestjylland, men er med sin levevis næppe truet af projektet.

Markfirben: Holstebro Kommune har ikke kendskab til forekomster nær ejendommen.

Stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø og strandtudse: Ingen af disse er registreret nær ejendommen eller dens udbringningsarealer.

Grøn kølleguldsmed: Forekommer udbredt i Storå, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet .

På og umiddelbart op til husdyrbrugets udspretningsarealer er Holstebro Kommune ikke bekendt med arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV, som kan blive negativt påvirket af nærværende godkendelse.

Generelle betragtninger for Natura 2000-områder

Natura 2000 er en fællesbetegnelse for EU's naturdirektiver: EF-fuglebeskyttelsesdirektiv, EF-habitatdirektiv samt Ramsar-konventionen, der tilsammen beskytter Natura 2000-områderne gennem de i direktiverne opstillede beskyttelseskrav.

Før kommunalbestyrelsen træffer afgørelser i sager iht. husdyrloven §§ 10, 11, 12 eller 16, om etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug, skal der af kommunalbestyrelsen, i

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

henhold til § 8, stk. 6, nr. 2-3 i habitatbekendtgørelsen³, foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil medføre forringelser af internationale naturbeskyttelsesområder eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, eller for arter beskyttet af direktivets bilag IV. Denne vurdering skal foretages ud fra forsigtighedsprincippet jf. EF-domstolen⁴. Dette medfører, at hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre påvirker udpegningsgrundlaget væsentligt eller medfører negativ påvirkning af bevaringsmålsætningen, skal der udarbejdes en konsekvensvurdering. Derudover er der krav om konsekvensvurderinger, hvis et Natura 2000-område efter kommunalbestyrelsens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt.

I praksis betyder dette udarbejdelse af en foreløbig vurdering af, hvorvidt der skal stilles skærpede krav ud over det almindelige beskyttelsesniveau opstillet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens⁵ bilag 3. Vurderer kommunalbestyrelsen, at det er nødvendigt at stille skærpede vilkår for, at der ikke vil ske skade på et Natura 2000-område, er kommunalbestyrelsen forpligtet til at stille skærpede vilkår. Vurderes de skærpede vilkår ikke at være tilstrækkelig til at imødegå en skade på et internationalt naturbeskyttelsesområde, skal kommunalbestyrelsen afslå at godkende ansøgningen.

Husdyrlovens beskyttelsesniveau - næringsstoffer

Husdyrlovens beskyttelsesniveau hviler på en række forudsætninger. Holstebro Kommune skal i forbindelse med godkendelse af husdyrbrug vurdere om forudsætningerne for lovens beskyttelsesniveau er opfyldt for de(t) givne opland(e), hvori husdyrbrugets udbringningsarealer er lokaliseret.

Jvf. appendiks 1 vurderer Holstebro Kommune, at forudsætningerne for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau (bilag 3) i oplandet til Nissum Fjord er opfyldt, da der ikke er konstateret en forøget udledning.

Produktionen af husdyr er faldende i oplandet til Nissum Fjord samt i deloplandene til Fjorden. Herudover er der ikke konstateret en forøget udledning af næringsstoffer fra andre kilder i oplandet.

Nitratudvaskning i det ansøgte projekt

15,41 ha af husdyrbrugets udbringningsarealer afvander til Felsted Kog i Nissum Fjord og det resterende til mellemfjorden i Nissum Fjord. Udbringningsarealerne ligger i et område, der i henhold til statens kortværk, har et nitratreduktionspotentiale på <50 %. Nissum Fjord er karakteriseret som et meget kvælstoffølsomt overfladevand, hvorfor dele af oplandet er udlagt som nitratklasse 3, hvor der maksimalt må udbringes 50 % af det generelle harmonitryk uden anvendelse af virkemidler til reduktion af nitratudvaskningen, jvf. Skema 17.

³ Bek. nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

⁴ Hjertemuslingedommen fra 2004 danner præcedens for anvendelse af forsigtighedsprincippet.

⁵ Bek. nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Skema 16. Oversigt over fordeling af arealer i relation til nitratklasser, harmonitryk og antal dyreenheder, der kan udbringes på arealerne uden anvendelse af nitratudvaskningsreducerende virkemidler.

	Udspretningsareal					Reduceret harmoni (reduktionsprocent)	Harmonitryk uden virkemidler (DE/ha)
	Areal [ha]	N0 [ha]	N1 [ha]	N2 [ha]	N3 [ha]		
I alt	151,13	0,85	0,00	0,00	150,28	50,28 %	1,1565

N-udvaskningen til rodzonen beregnet vha. Farm N i det fremsendte projekt overstiger ikke N-udvaskningen ved udbringning af husdyrgødning i henhold til det reducerede harmonitryk jvf. Skema 17. Det vurderes derfor, at det forøgede ansøgte harmonitryk kompenseres af anvendelse af virkemidler til reduktion af N-udvaskningen svarende til niveauet for det reducerede harmonitryk, jvf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens regler herom⁶. Der stilles i miljøgodkendelsen vilkår om en øget andel af efterafgrøder.

Skema 17. Beregning af N-udvaskning til rodzonen vha. Farm N ved udbringning af reduceret harmonitryk svarende til 1,1565 DE/ha og K12 sædskifte samt for ansøgt projekt med et harmonitryk på 2,01 DE/ha ved anvendelse K12-sædskifte ekstra efterafgrøder.

Scenarier	Planteavl	Reduceret harmonitryk	Ansøgt drift
Harmonitryk og anvendte virkemidler	Handelsgødning S1/S3-sædskifte SKEMA ID 52949	1,1565 DE/ha K12-sædskifte	2,01 DE/ha k12-sædskifte m. 12 pct. ekstra efterafgrøder
N-udvaskning fra rodzonen	79,6 kg N/ha	58,7 kg N/ha	58,6 kg N/ha

Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område

I henhold til miljøstyrelsens vejledning er det en forudsætning, at
Pkt. 2A) nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 5 % eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område, dog
Pkt. 2B) må nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke udgøre 1 % eller mere af den samlede nitratudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

AD pkt. 2

Det vurderes, som tidligere beskrevet, at Nissum Fjord er et lukket vandområde, hvorfor det er Holstebro Kommunes vurdering, at den husdyrgødningsbetingede nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke må udgøre mere end 1 % af den samlede nitratudvaskning, jvf. pkt. 2B i oplandet.

⁶ Bilag 3, pkt. 1 under beskyttelsesniveauet i forhold til overfladevand i Bekendtgørelse nr. 294 af 31.03.2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug,

Skema 18. Beregning af det relative husdyrgødningsbetingede nitratbidrag til Natura 2000 vandområder.

Natura 2000 område	N65 - Nissum Fjord	N65 - Nissum Fjord
Delområde - kystopland	Nissum Fjord	Felsted Kog
Opland til Natura 2000 området	167.876 ha	120.259 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2009)*	100.246 ha	73.913 ha
Reduktionspotentiale for oplandet	67%	75%
Gnst. udvaskning fra rodzonen i oplandet til Natura 2000 området*	75 kg N/ha/år	75 kg N/ha/år
Udvaskning i oplandet til Natura 2000-området	2.452 tons N/år	1.376 tons N/år
Udvaskning fra øvrige opland (standard betragtning på 10 kg pr. ha)	221 tons N/år	115 tons N/år
Udvaskning i alt fra opland ton N/år	2.672 tons N/år	1.491 tons N/år
Det ansøgte projekt		
Nitratklasse 0	0,85 ha	0,85 ha
Nitratklasse I	0,00 ha	0,00 ha
Nitratklasse II	0,00 ha	0,00 ha
Nitratklasse III	150,28 ha	14,56 ha
Samlet udbringningsareal	151,13 ha	15,41 ha
Nitratreduktionspotentiale i det ansøgte projekt	25,4%	28,4%
Husdyrgødningsbetinget udvaskning fra rodzonen	0,0 kg N/ha/år	0,0 kg N/ha/år
Samlet husdyrgødningsbetinget påvirkning til Natura 2000 området, ton N/år	0,000 ton N	0,000 ton N
Ansøgt husdyrgødningsbetinget nitratbidrag af samlede nitratbidrag til Natura 2000 området, pct.	0,0000%	0,000%

Det ansøgte har jvf. Skema 18 beregningsmæssigt en husdyrgødningsbetinget nitratbelastning svarende til 0,00 % og 0,00 % af den samlede N-udvaskning til hhv. Nissum Fjord og Nissum Fjord (Felsted Kog).

Samlet vurdering af nitratudvaskningen

Holstebro Kommune vurderer, at forudsætningerne for husdyrlovens beskyttelsesniveau er opfyldt, jvf. ad pkt. 1A-C i appendiks 1. Herudover er den samlede husdyrgødningsbetingede N-påvirkning til Natura 2000-området mindre end 1 pct. i det ansøgte projekt. Holstebro Kommune vurderer derfor, at projektet både selvstændigt og i sammenhæng med andre planer og projektet ikke vil påvirke Natura 2000-området væsentligt negativt.

Holstebro Kommune har foretaget vurderingen af påvirkning af Natura 2000-områderne i henhold til Miljøstyrelsens vejledning. Miljøstyrelsens vejledning er tiltrådt af Natur- og Miljøklagenævnet i NMK-133-00068, hvor nævnet den 24. november 2011 afgjorde, at vurdering og regulering af kvælstofudvaskningen skal ske på grundlag af forskellen mellem udvaskningen i ansøgt drift og udvaskningen i en drift uden brug af husdyrgødning – den såkaldte "planteavlsmode".

Fosforudvaskningsrisiko i det ansøgte projekt

Udbringning af husdyrgødning kan medføre et fosfortab til vandmiljøet, men der findes på nuværende tidspunkt ikke en beregningsmetode til vurdering af udvaskningen. Vurderingen af risikoen for fosfortab fra et ansøgt projekt baseres derfor på en generel risikovurdering.

Tilføres der mere fosfor end der fraføres med afgrøderne, vil det ikke nødvendigvis medføre tab af fosfor til vandmiljøet, hvis der ikke er transportveje i form af f.eks. dræn, nærhed

TEKNIK OG MILJØ

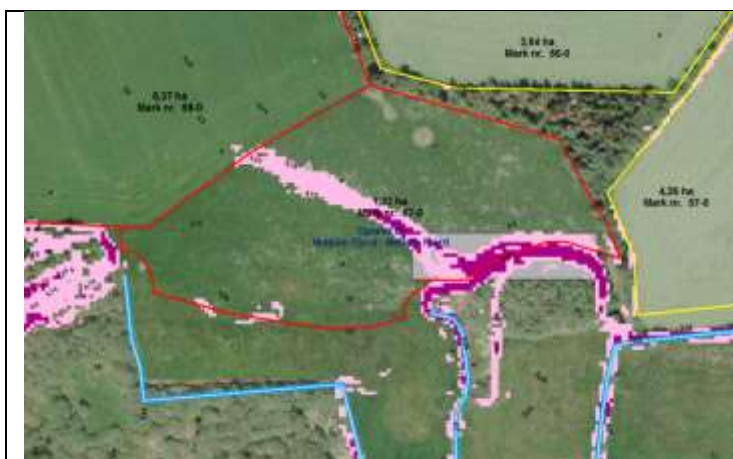
Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

til overfladevande og lign. Risikoen for og omfanget af tab af fosfor til vandmiljøet vil være afhængig af fosforpuljen i jorden og jordtypen.

Risikoarealer i relation til terrænforhold

Der er foretaget en vurdering af alle udspretningsarealer i relation til risikoen for overfladeafstrømning og brinkerosion ved grøfter, vandløb og søer. Såfremt terrænhældninger ned mod overfladevande er skrånende (> 6 grader) eller stærkt skrånende (> 12 grader), er der stor risiko for overfladisk næringsstofafstrømning, og arealerne er typisk ikke egnet til udbringning af husdyrgødning med mindre dyrkningsforanstaltninger til afhjælpning heraf iværksættes. Ved terrænhældninger < 6 grader vurderes terrænet i relation til omkringliggende område. I vurderingen af overfladevande tages der ikke alene hensyn til den mål-sætning, det primære overfladevand har i det aktuelle område, men der tages også hensyn til slutrecipientens sårbarhed, herunder vandløbstrækninger, søer og kystområder m.v. Det vurderes om vilkår om f.eks. dyrkningsfrie zoner eller ændret markdrift, såsom køre-retning er tilstrækkeligt til at minimere risikoen for f.eks. overfladeafstrømning. Alternativt kan der stilles krav om, at de pågældende udspretningsarealer ikke kan indgå i driften.

Mark 67-0 er delvist med hældninger mellem 6 og 12 mod vandløb.

Idet der er efter Miljøstyrelsens bræmmebort er krav om 10 meter dyrkningsfri bræmme ved vandløbet vurderes risikoen dog ikke at være stor. Der bør dog laves tiltag ved markdriften, så overfladeafstrømning mod vandløbet minimeres, fx ved pløjeretning. Der stilles ikke yderligere vilkår.

Det er i husdyrgødningsbekendtgørelsen fastlagt, at udbringning af gødning mm. ikke må foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne. Herudover stilles der vilkår om, at der ikke må etableres nye afvandringsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lign. Holstebro Kommune har vurderet, at der ikke herforuden er behov for at stille skærpende vilkår til sikring mod overfladeafstrømning til vandmiljø.

Jordbundstyper og detailafvandingsforhold

De ejede og forpagtede udbringningsarealer er primært bestående af grov sandede jorde, mens en mindre del er beliggende på detailafvandet humusjord i lavbundsområde (7,7 ha %), jvf. Skema 19.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Skema 19. Vurdering af individuelle marker i relation til primær jordtype, afvandingsforhold, lavbundsforhold og fosforklasse.

Navn	ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd-skifte	Ref. Sæd-skifte	N-kl. 0 (ha)	N-kl. 1 (ha)	N-kl. 2 (ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
1-0	0,29	Nej	JB1	Nej	K12	K12	0,00	0,00	0,00	0,29	0,00	0,29	0,00	0,00	0,00
2-0	1,00	Ja	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00	0,92	0,00	0,08	0,00
2-1	1,42	Ja	JB1	Nej	K12	K12	0,00	0,00	0,00	1,42	0,00	1,38	0,00	0,04	0,00
3-0	1,81	Ja	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	1,81	0,00	1,66	0,00	0,15	0,00
6-0	1,70	Nej	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	1,70	0,00	1,70	0,00	0,00	0,00
7-0	1,79	Nej	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	1,79	0,00	1,79	0,00	0,00	0,00
8-0	2,54	Nej	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	2,54	0,00	2,54	0,00	0,00	0,00
9-1	1,53	Nej	JB1	Nej	K12	K12	0,00	0,00	0,00	1,53	0,00	1,53	0,00	0,00	0,00
11-0	4,66	Nej	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	4,66	0,00	4,66	0,00	0,00	0,00
12-0	4,19	Nej	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	4,19	0,00	4,19	0,00	0,00	0,00
14-0	8,91	Nej	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	8,91	0,00	8,91	0,00	0,00	0,00
16-0	2,54	Nej	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	2,54	0,00	2,54	0,00	0,00	0,00
21-0	1,60	Nej	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	1,60	0,00	1,60	0,00	0,00	0,00
29-0	0,35	Nej	JB1	Nej	K12	K12	0,00	0,00	0,00	0,35	0,00	0,35	0,00	0,00	0,00
32-0	0,89	Nej	JB1	Nej	K12	K12	0,00	0,00	0,00	0,89	0,00	0,89	0,00	0,00	0,00
34-0	3,72	Nej	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	3,72	0,00	3,72	0,00	0,00	0,00
35-0	1,46	Nej	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	1,46	0,00	1,46	0,00	0,00	0,00
49-0	2,16	Nej	JB1	Nej	K12	K12	0,00	0,00	0,00	2,16	0,00	2,16	0,00	0,00	0,00
50-0	2,37	Nej	JB1	Nej	K12	K12	0,00	0,00	0,00	2,37	0,00	2,37	0,00	0,00	0,00
56-0	3,64	Nej	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	3,64	0,00	3,64	0,00	0,00	0,00
61-0	3,78	Ja	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	3,78	0,00	3,55	0,00	0,23	0,00
62-0	4,93	Nej	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	4,93	0,00	4,93	0,00	0,00	0,00
63-0	4,75	Nej	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	4,75	0,00	4,75	0,00	0,00	0,00
41-0	2,52	Ja	JB1	Nej	K12	K12	0,00	0,00	0,00	2,52	0,00	2,52	0,00	0,00	0,00
13-0	3,35	Ja	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	3,35	0,00	3,33	0,00	0,02	0,00
13-1	0,14	Ja	JB1	Nej	K12	K12	0,00	0,00	0,00	0,14	0,00	0,13	0,00	0,01	0,00
13-2	1,24	Ja	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	1,24	0,00	1,23	0,00	0,01	0,00
13-3	1,67	Nej	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	1,67	0,00	1,67	0,00	0,00	0,00
13-4	0,71	Nej	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	0,71	0,00	0,71	0,00	0,00	0,00
18-0	2,12	Ja	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	2,12	0,00	2,12	0,00	0,00	0,00
18-1	0,87	Nej	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	0,87	0,00	0,87	0,00	0,00	0,00
18-2	1,08	Nej	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	1,08	0,00	1,08	0,00	0,00	0,00

19-0	4,51	Ja	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	4,51	0,00	4,50	0,00	0,01	0,00
22-0	1,63	Nej	JB3	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	1,63	0,00	1,63	0,00	0,00	0,00
23-0	2,27	Ja	JB3	Nej	K12	K12	0,00	0,00	0,00	2,27	0,00	2,27	0,00	0,00	0,00
23-2	0,29	Nej	JB11	Nej	K12	K12	0,00	0,00	0,00	0,29	0,00	0,29	0,00	0,00	0,00
24-0	1,96	Nej	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	1,96	0,00	1,96	0,00	0,00	0,00
31-0	0,78	Nej	JB1	Nej	K12	K12	0,00	0,00	0,00	0,78	0,00	0,78	0,00	0,00	0,00
47-0	2,46	Nej	JB11	Nej	K12	K12	0,00	0,00	0,00	2,46	0,00	0,00*	0,00*	2,46*	0,00*
52-0	1,54	Ja	JB1	Nej	K12	K12	0,00	0,00	0,00	1,54	0,00	1,26	0,00	0,28	0,00
54-0	2,07	Ja	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	2,07	0,00	1,92	0,00	0,15	0,00
55-0	8,05	Nej	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	8,05	0,00	8,05	0,00	0,00	0,00
68-0	6,37	Nej	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	6,37	0,00	6,37	0,00	0,00	0,00
26-0	3,75	Ja	JB11	Nej	K12	K12	0,00	0,00	0,00	3,75	0,00	0,00*	0,00*	3,75*	0,00*
26-1	0,37	Nej	JB11	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	0,37	0,00	0,37	0,00	0,00	0,00
27-0	0,85	Ja	JB11	Nej	K12	K12	0,85	0,00	0,00	0,00	0,00	0,85	0,00	0,00	0,00
28-0	1,64	Nej	JB1	Nej	K12	K12	0,00	0,00	0,00	1,64	0,00	1,64	0,00	0,00	0,00
5-0	2,68	Ja	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	2,68	0,00	0,00	0,00	2,68	0,00
5-1	0,26	Ja	JB1	Nej	K12	K12	0,00	0,00	0,00	0,26	0,00	0,00	0,00	0,26	0,00
9-0	2,04	Nej	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	2,04	0,00	2,04	0,00	0,00	0,00
25-0	1,94	Nej	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	1,94	0,00	1,94	0,00	0,00	0,00
30-0	2,36	Nej	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	2,36	0,00	2,36	0,00	0,00	0,00
33-0	1,10	Nej	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	1,10	0,00	1,10	0,00	0,00	0,00
36-0	1,01	Nej	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	1,01	0,00	1,01	0,00	0,00	0,00
40-0	7,63	Ja	JB1	Nej	K12	K12	0,00	0,00	0,00	7,63	0,00	7,29	0,00	0,34	0,00
57-0	4,26	Ja	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	4,26	0,00	4,01	0,00	0,25	0,00
60-0	1,67	Nej	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	1,67	0,00	1,67	0,00	0,00	0,00
64-0	4,13	Nej	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	4,13	0,00	4,13	0,00	0,00	0,00
65-0	6,48	Nej	JB1	Ja	K12	K12	0,00	0,00	0,00	6,48	0,00	6,48	0,00	0,00	0,00
67-0	1,32	Ja	JB1	Nej	K12	K12	0,00	0,00	0,00	1,32	0,00	0,80	0,00	0,52	0,00
Total	151,13						0,85	0,00	0,00	150,28	0,00	139,90	0,00	11,23	0,00

Fosforklasser og fosforoverskud

Nissum Fjord er i henhold til statens kortværk udpeget som et område, der er overbelastet med fosfor. Da ingen af udbringningsarealerne er beliggende på lerjorde ($5 \leq JB \leq 10$) vurderes jorderne ikke at være omfattet af fosforklasse I og III.

11,23 ha er beliggende på detailafvandet lavbundsjord med en FE/P-ratio under 20, hvorfor markerne er omfattet af fosforklasse II.

På bedriftsniveau er der ansøgt om udspredding af en fosformængde på 4.380 kg P, hvilket er mindre end det maksimalt tilladte i henhold til husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau, jvf. godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Udbringning af 4.380 kg P betyder, at der på arealerne på bedriftsniveau udbringes fosfor svarende til et arealspecifikt overskud på 0,0 kg P/ha, jvf. Skema 20.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Skema 20. Oversigt over fosfortilførsel og fraførsel i ansøgt drift, samt beregning af fosforoverskud for det ansøgte projekt.

Er fosforoverskud på bedriftsniveau overholdt i forhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau	Ja
Fosfor tilførsel i ansøgt drift	4.380 kg P/år
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	29,0 kg P/ha/år
P-raførsel med sædskifte (arealvægtet gennemsnit)	29,0 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	0,0 kg P/ha/år

Fosforoverskuddet var i perioden 2005-2008 i gennemsnit ca. 12 kg P/ha i oplandet til Nisum Fjord⁷. Husdyrbrugets arealer bidrager i gennemsnit med et fosforoverskud på 0,0 kg P/ha/år, jvf. Skema 20, hvilket er væsentligt mindre end det gennemsnitlige i det øvrige opland.

Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område(r)

Tabsniveauet for fosfor ligger normalt på 0,2-0,5 kg P/ha med et gennemsnit på ca. 0,2 kg P/ha. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes, at være 1 kg P/ha på nuværende tidspunkt. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha. I landbrugsjorden er ophobet i gennemsnit 2.000 kg P/ha i pløjelaget. Et overskud på 0 kg P/ha i retsbeskyttelsesperioden på 8 år vil altså forøge jordens indhold af fosfor med 0 %. Husdyrbruget påvirkning andel af påvirkningen på Natura 2000-området er vurderet til 0,0 %, jvf. Skema 21.

Skema 21. Vurdering af den øgede påvirkning af Natura 2000 område ud fra et worst case scenarie baseret på miljøstyrelsens fosforvejledning til husdyrloven.

Natura 2000 område	N65 - Nisum Fjord	N65 - Nisum Fjord
Delområde - kystopland	Hele fjorden	Felsted Kog
Opland til Natura 2000 området	167.876 ha	120.259 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2009)*	100.246 ha	73.913 ha
Fosfor tab fra landbrugsareal (0,2 kg P/ha)	20.049 kg P	14.783 kg P
Fosfor tab udyrket areal (0,08 kg P/ha)	5.410 kg P	3.708 kg P
Øvrige kilder bebyggelse mm.	0 kg P	0 kg P
Fosfor tab opland total	25.460 kg P	18.490 kg P
Husdyrbrugets arealer		
Ansøgt areal	151,13 ha	15,41 ha
Fosforoverskud i det ansøgte projekt	0 kg P/ha	0 kg P/ha
% forøgelse i jordpuljen i retsbeskyttelsesperioden	0%	0%
Worst case udvaskning (1 kg P/ha)	1,00 kg P/ha	1,00 kg P/ha
Worst case påvirkning fra husdyrbruget i retsbeskyttelsesperioden	0 kg P	0,0 kg P
Husdyrbrugets del af påvirkningen	0,0000%	0,0000%

Samlet vurdering af fosforudvaskningen

Holstebro Kommune har foretaget en individuel vurdering af tabsrisikoen for husdyrbrugets udbringningsarealer. Der er på baggrund af vurderingen stillet vilkår til sikring af vandmiljøet. Under nitratafsnittet er det vurderet, at forudsætningerne i pkt. 1A er opfyldt, jvf. ap-

⁷ Beregning af P-overskud pr. ha. pr. blok. Beregningerne er foretaget på baggrund af gødningsregnskabet, Beregningerne er foretaget ved at lade en bedrifts sædskifte roterer over bedriftens omdriftsareal. For ikke omdriftsagrøder foretages en stedsspecifik beregning af overskud, udarbejdet gennem CTtools af Holstebro Kommune.

pendiks 1. I vurderingen er øvrige kilder sat til 0 kg P for at opnå et reelt worst case scenarie.

For nitrat vurderes det, at en påvirkning på under 1 % af den samlede påvirkning ikke vil kunne påvirke et Natura 2000 område i et sådant omfang, at det vil kunne måles i recipienten med de nuværende biologiske målemetoder. Antages det samme at være gældende for fosforpåvirkning, vil det ansøgte projekt ikke påvirke Natura 2000- området Nissum Fjord, herunder Felsted Kog væsentligt negativt, da husdyrbrugets individuelle påvirkning i retsbeskyttelsesperioden af området er under 1 %.

Holstebro Kommunes samlede vurdering af husdyrbruget

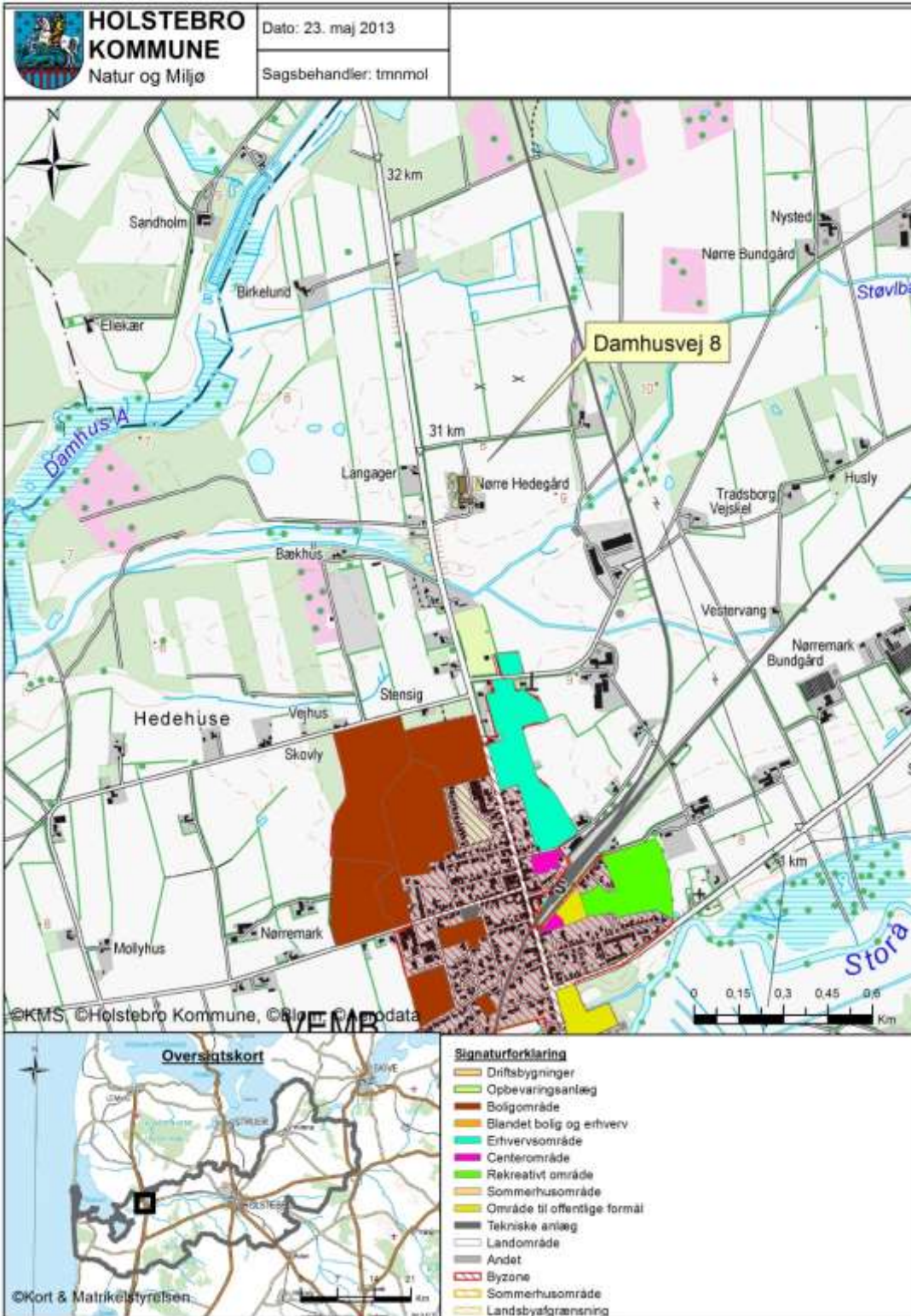
Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Husdyrbrugets forenelighed med naturområdets sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet og sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af husdyrbrugets drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

Bilag

Bilag 1 – Husdyrbrugets beliggenhed

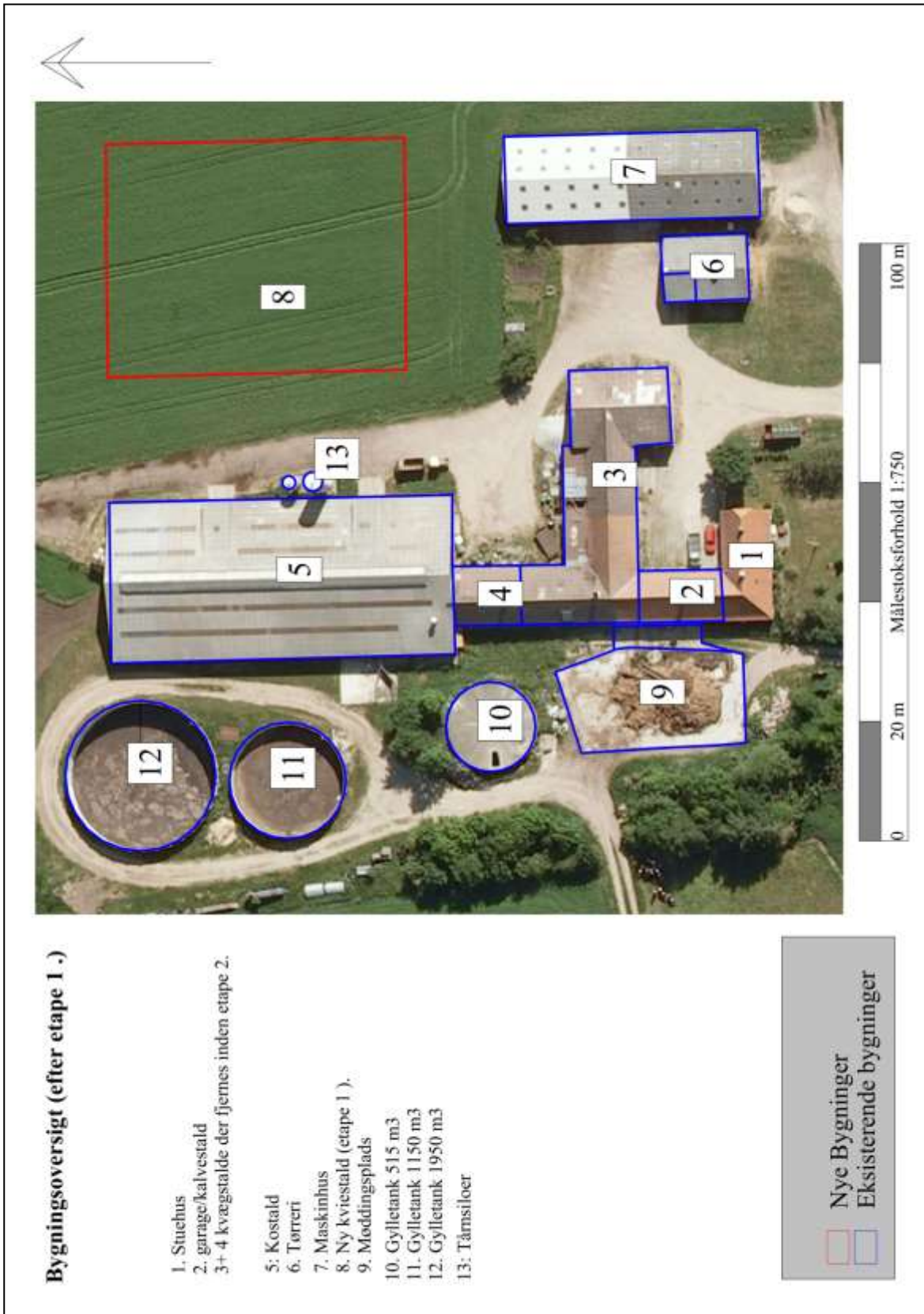
TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

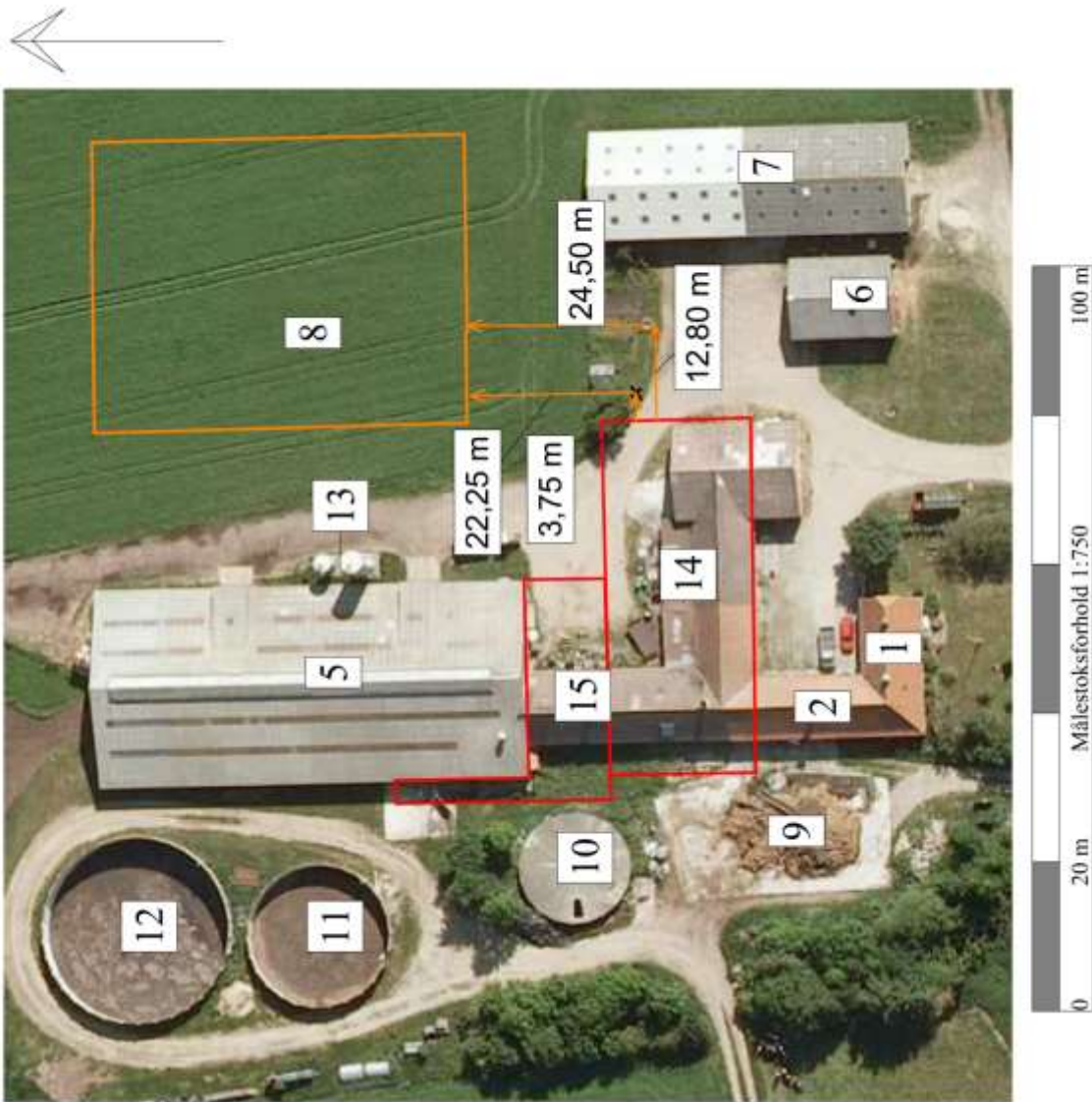
Bilag 2 – Situationsplan 1/2

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Bilag 2 – Situationsplan 2/2

Bygningsoversigt (efter etape 2.)

- 1. Stuehus
- 2. garage/lager
- 5: Kostald
- 6. Tørreri
- 7. Maskinhus
- 8. Ny kviestald (etape 1.)
- 9. Moddingsplads
- 10. Gylletank 515 m³
- 11. Gylletank 1150 m³
- 12. Gylletank 1950 m³
- 13: Tårnsiloer
- Nye bygninger Etape 2
- 14. Velfærdsstald
- 15. Opsamlingsplads

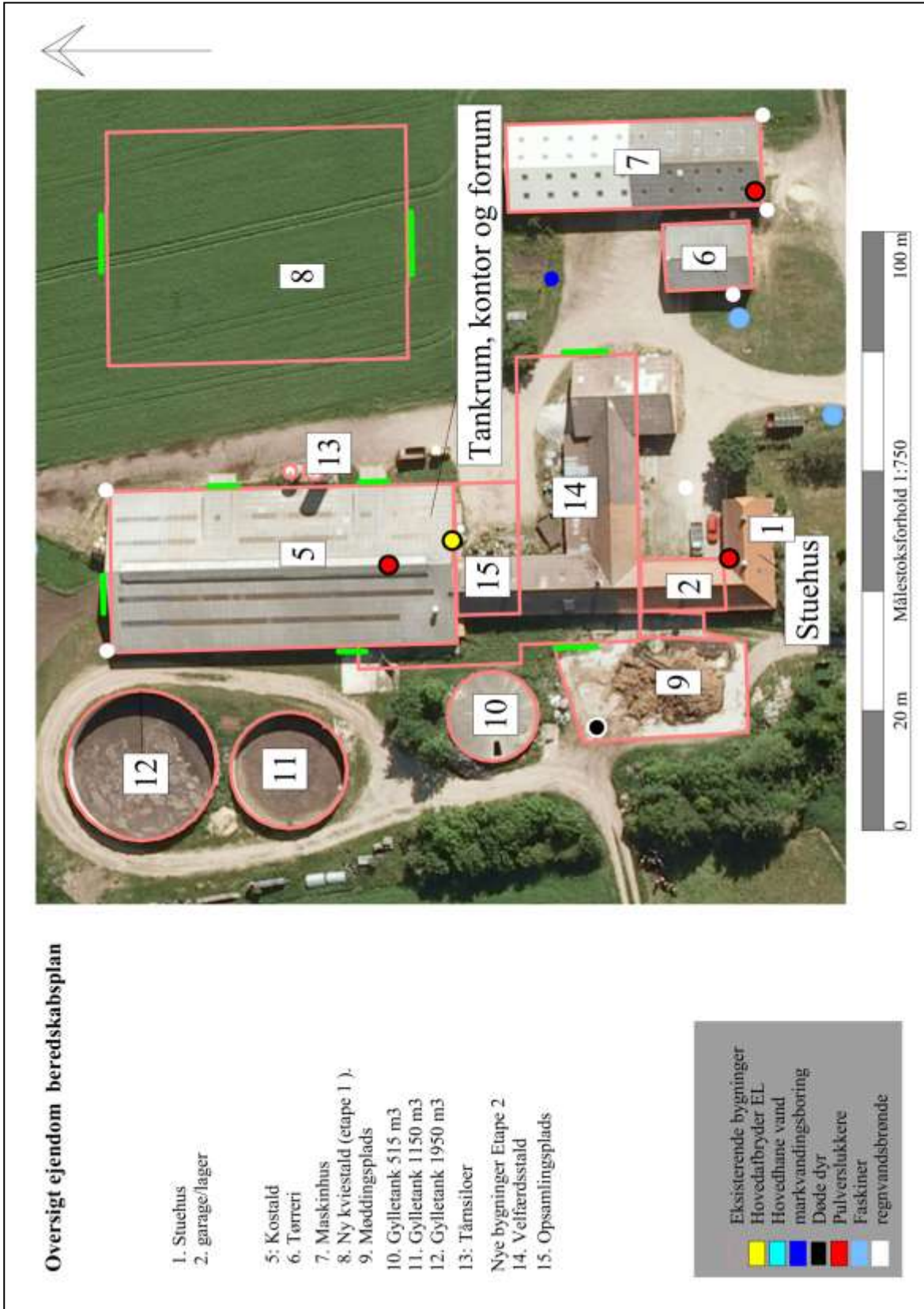

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Bilag 3 – Husdyrbrugets indretning

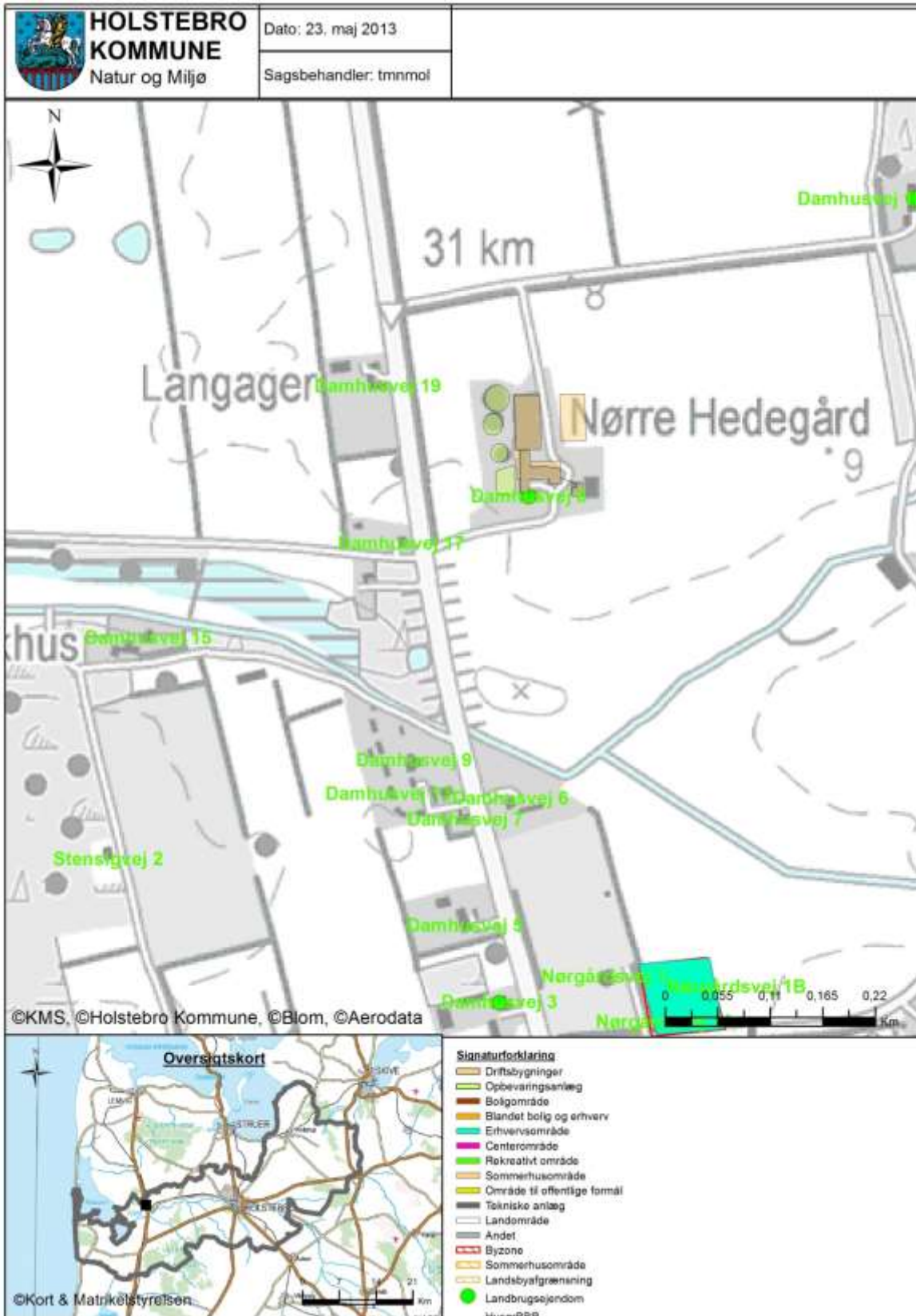

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Bilag 4 – Omkringboende og planmæssige forhold

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Bilag 5 – Beplantning omkring anlægget

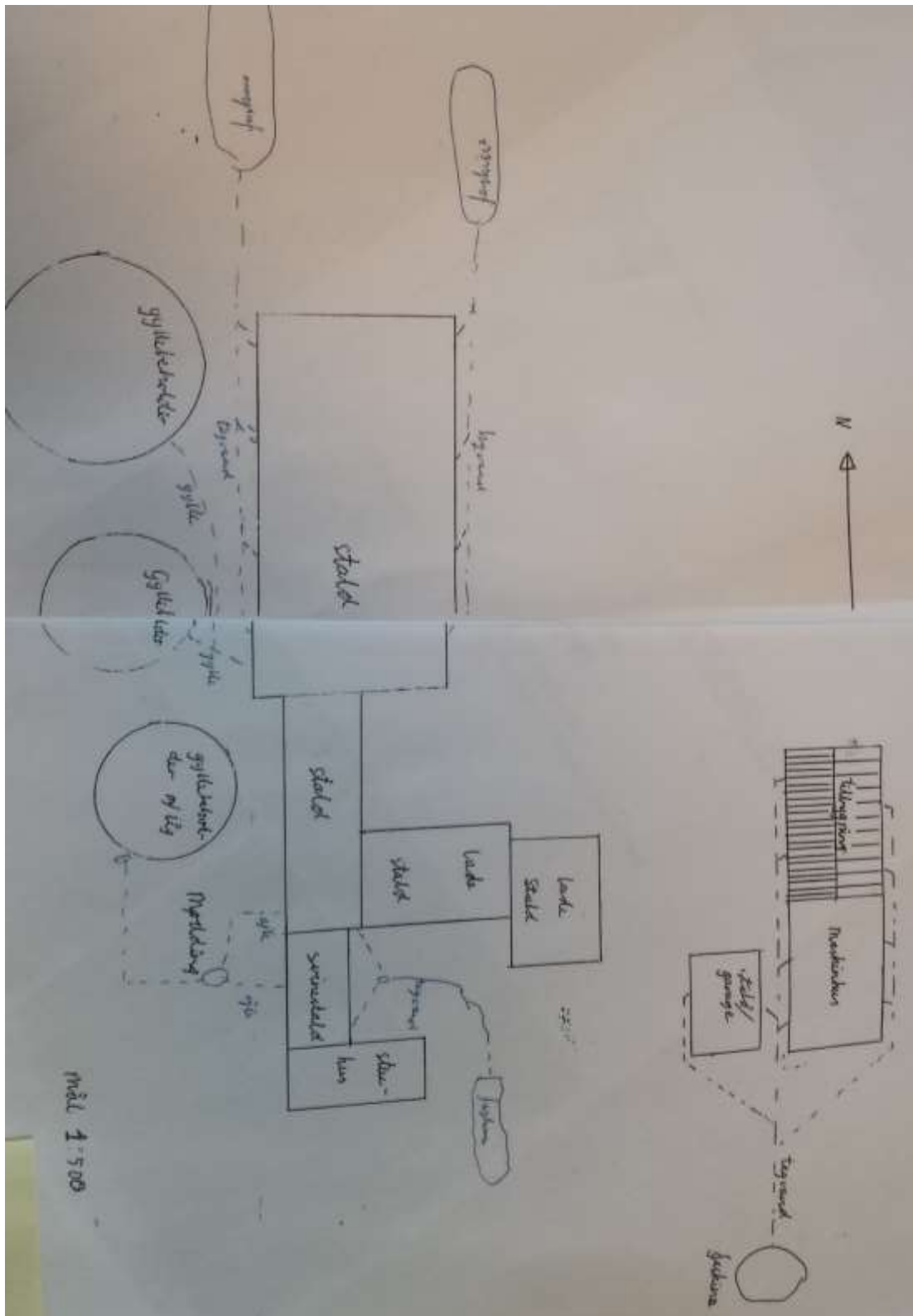

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 6 – Husdyrbrugets afløbsforhold

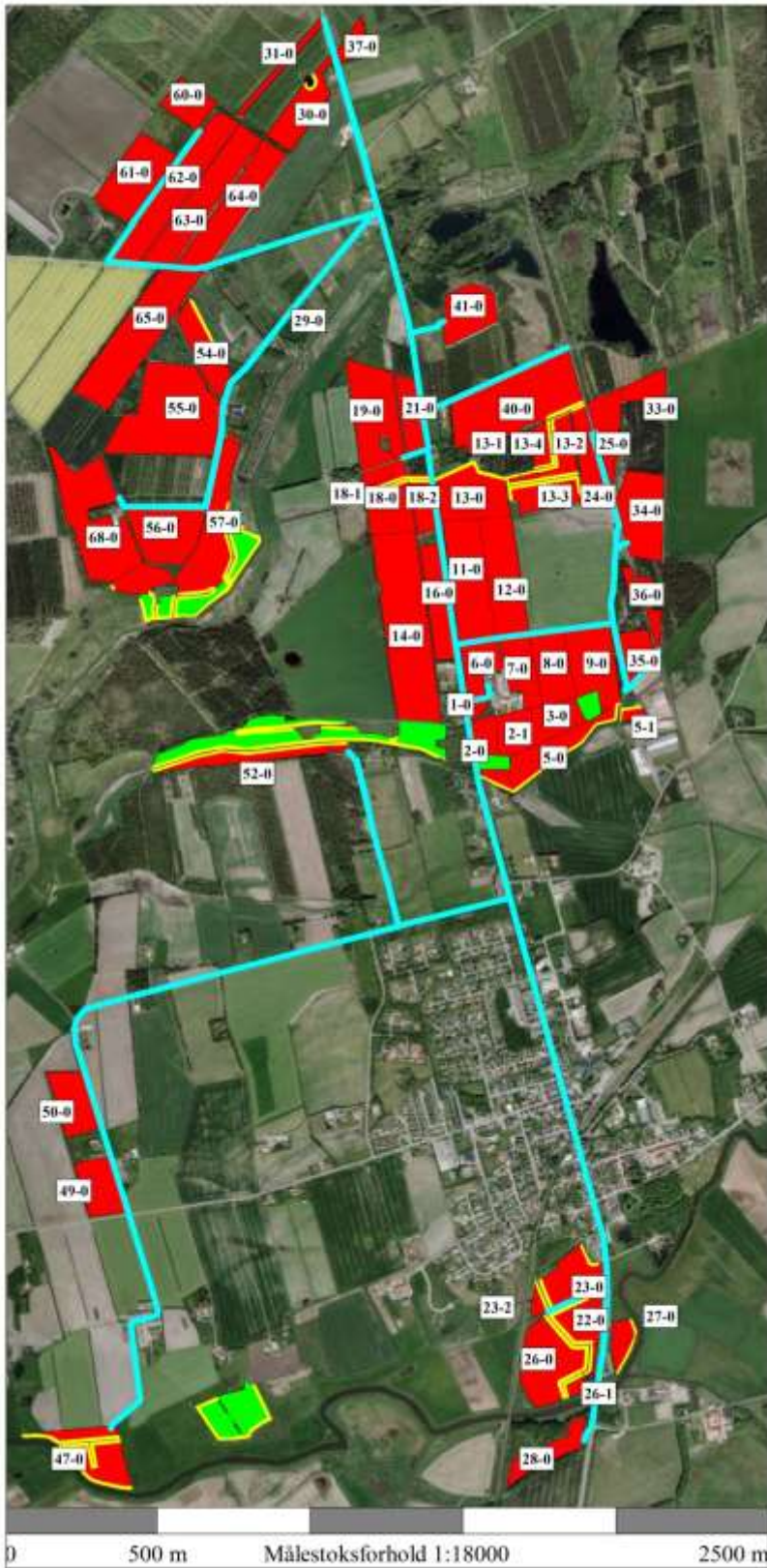
TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 7 – Gylletransportruter

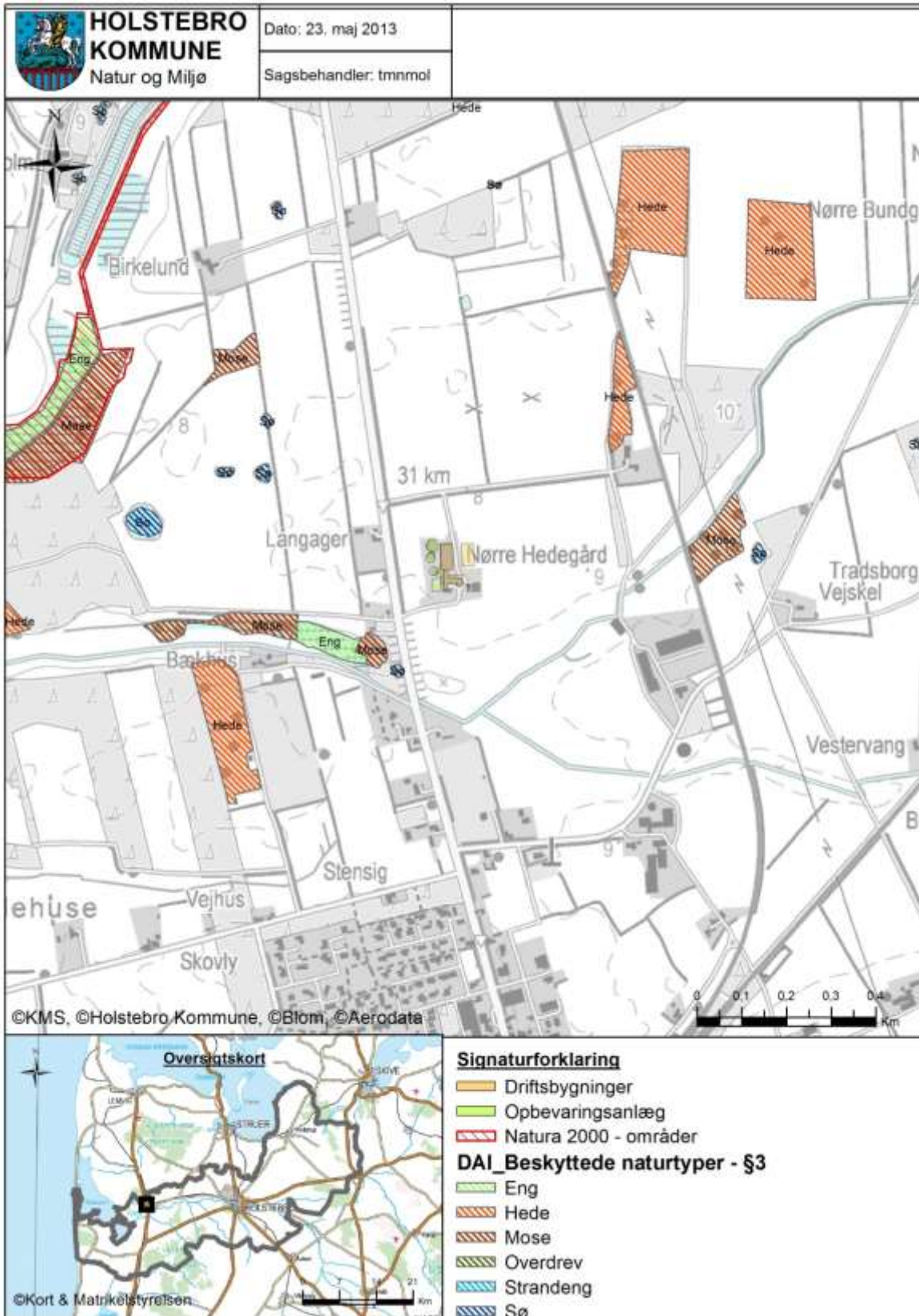

Kort med udspretningsarealer (rød), randzoner (gul), afgrænsningsarealer (lysegrøn) og transportveje (lyseblå)

Udspretningsarealer 2013	2013
Udarbejdet af: Kristian Andreasen	
Jens Kr. Knud Erik Hedegård Daamsvej 8 7570 Vemb	Tlf: 40271139 Dato: 20-06-13
Udarbejdet i Næsgaard Markkort ADVICE	

Bilag 8 – Naturområder omkring anlæg

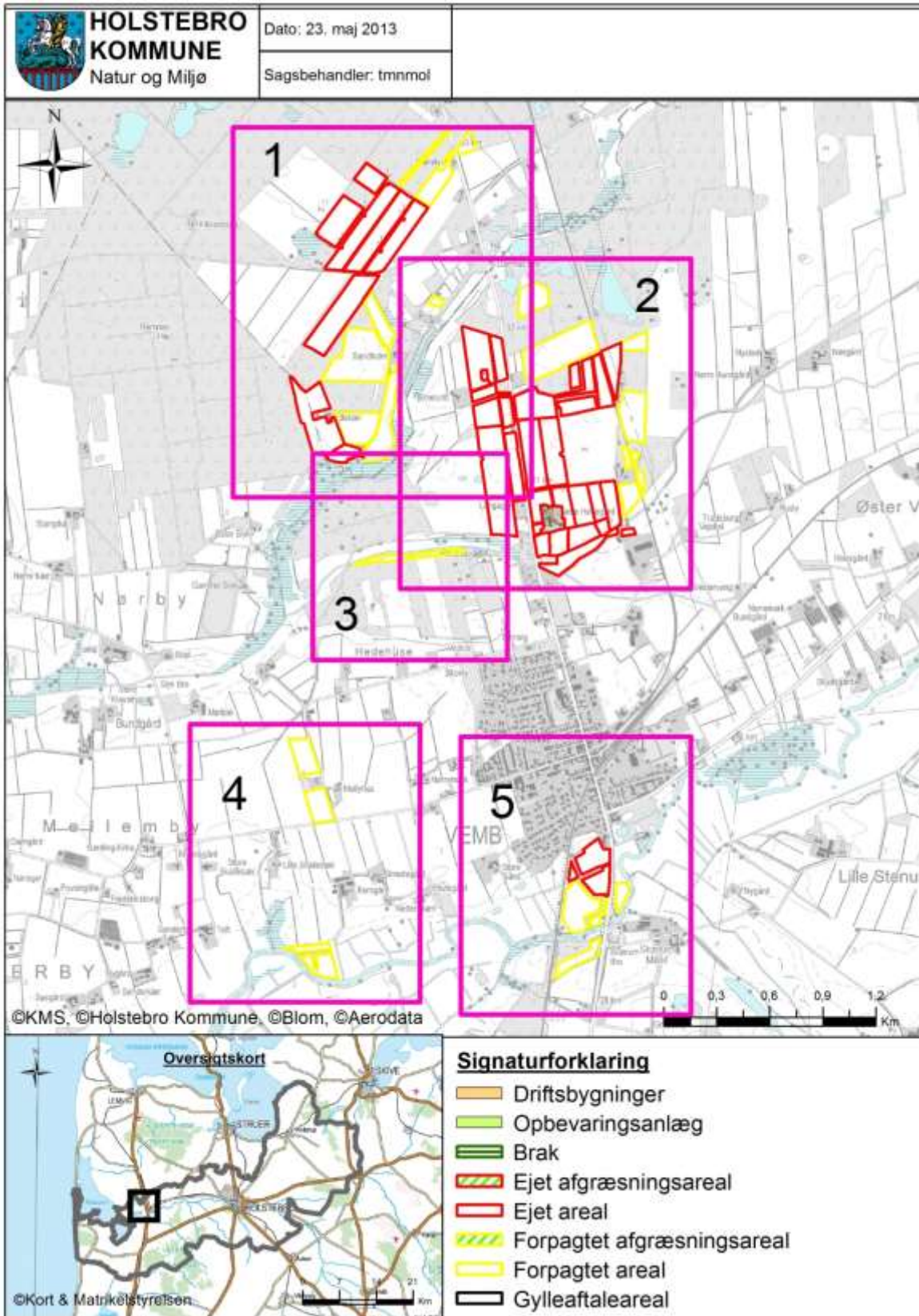
TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 9 – Oversigtkort over udspretningsarealerne

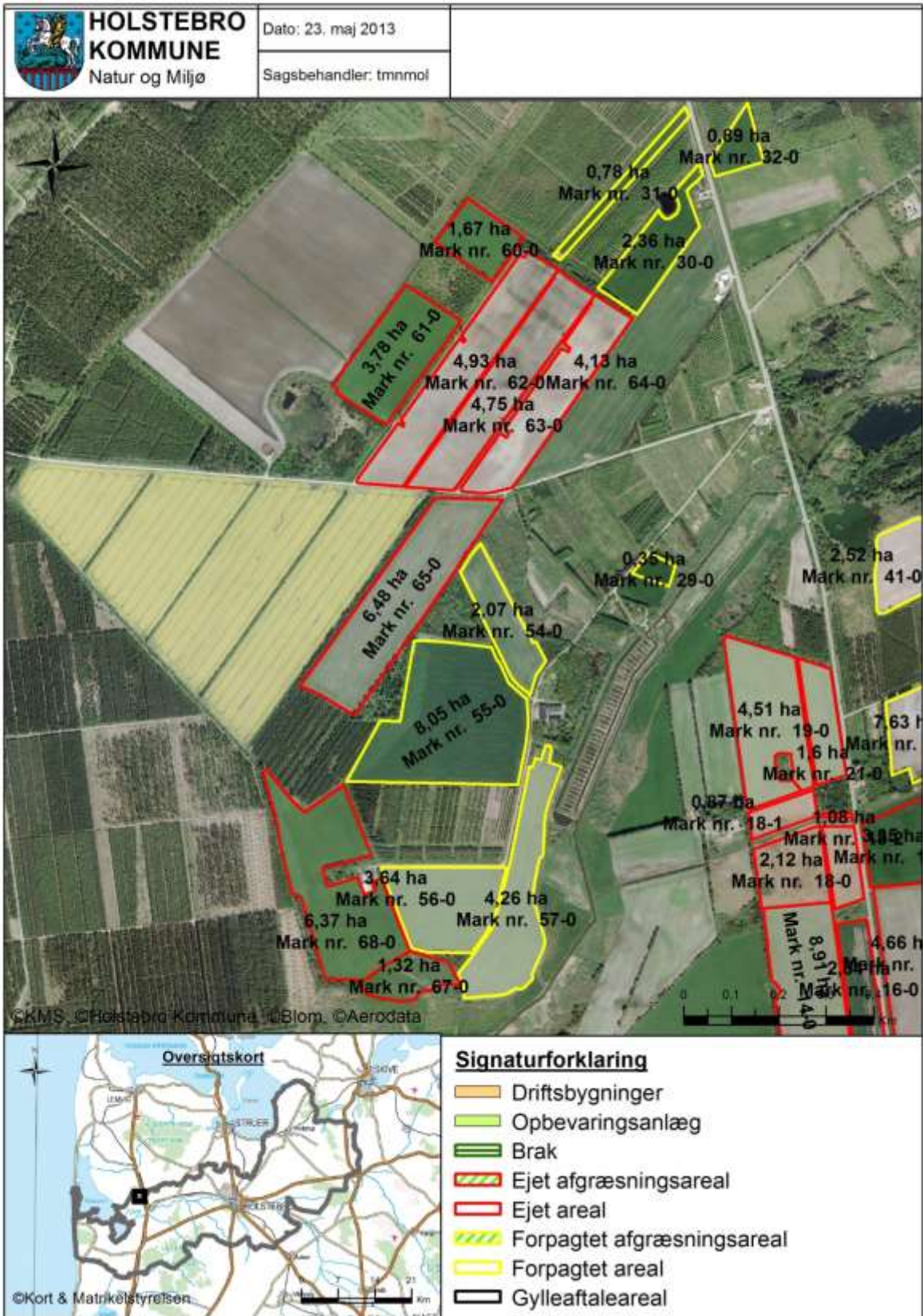

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Bilag 10 – Arealer del 1/5

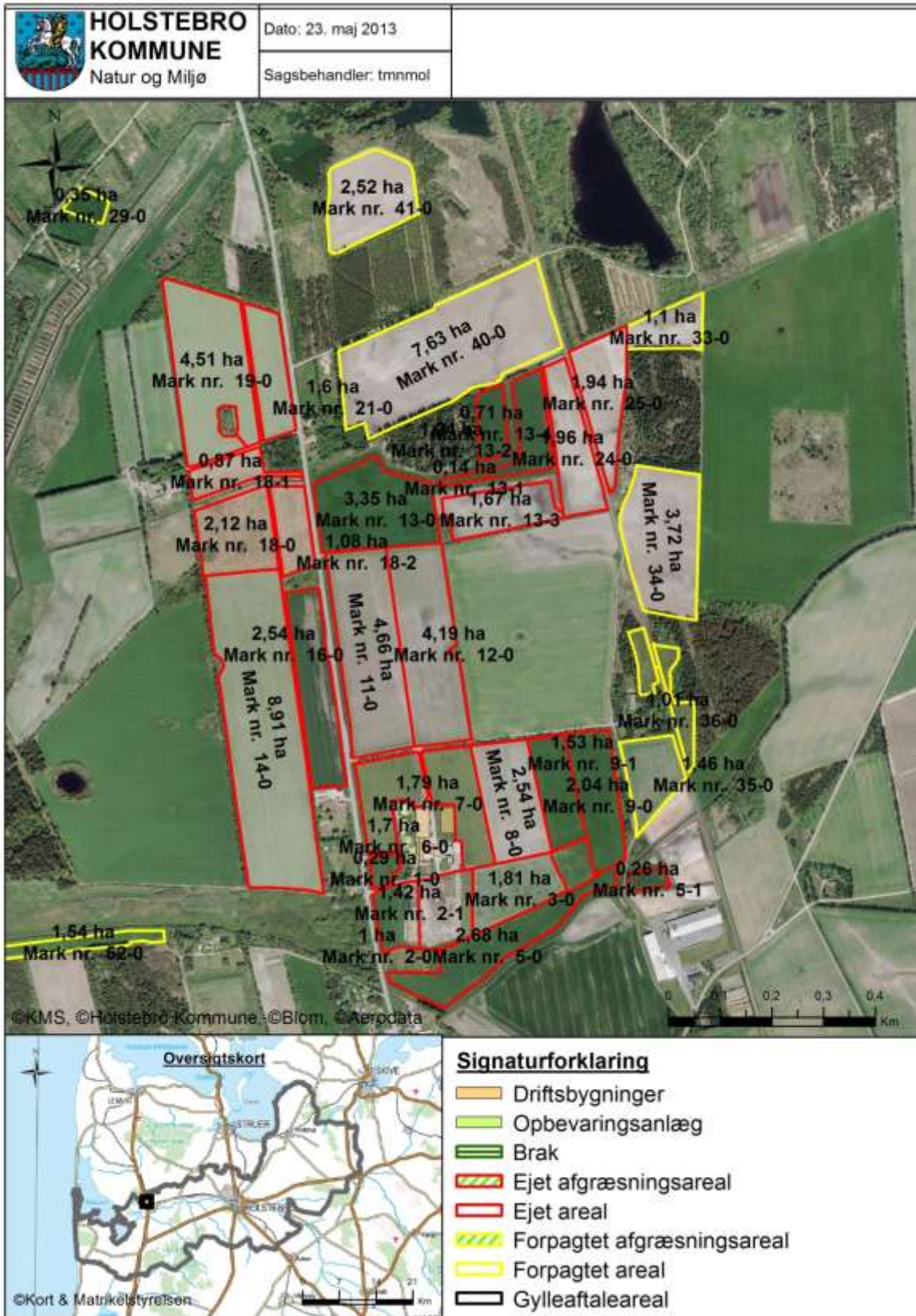
TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 10 – Arealer del 2/5

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Bilag 10 - Arealer del 3/5

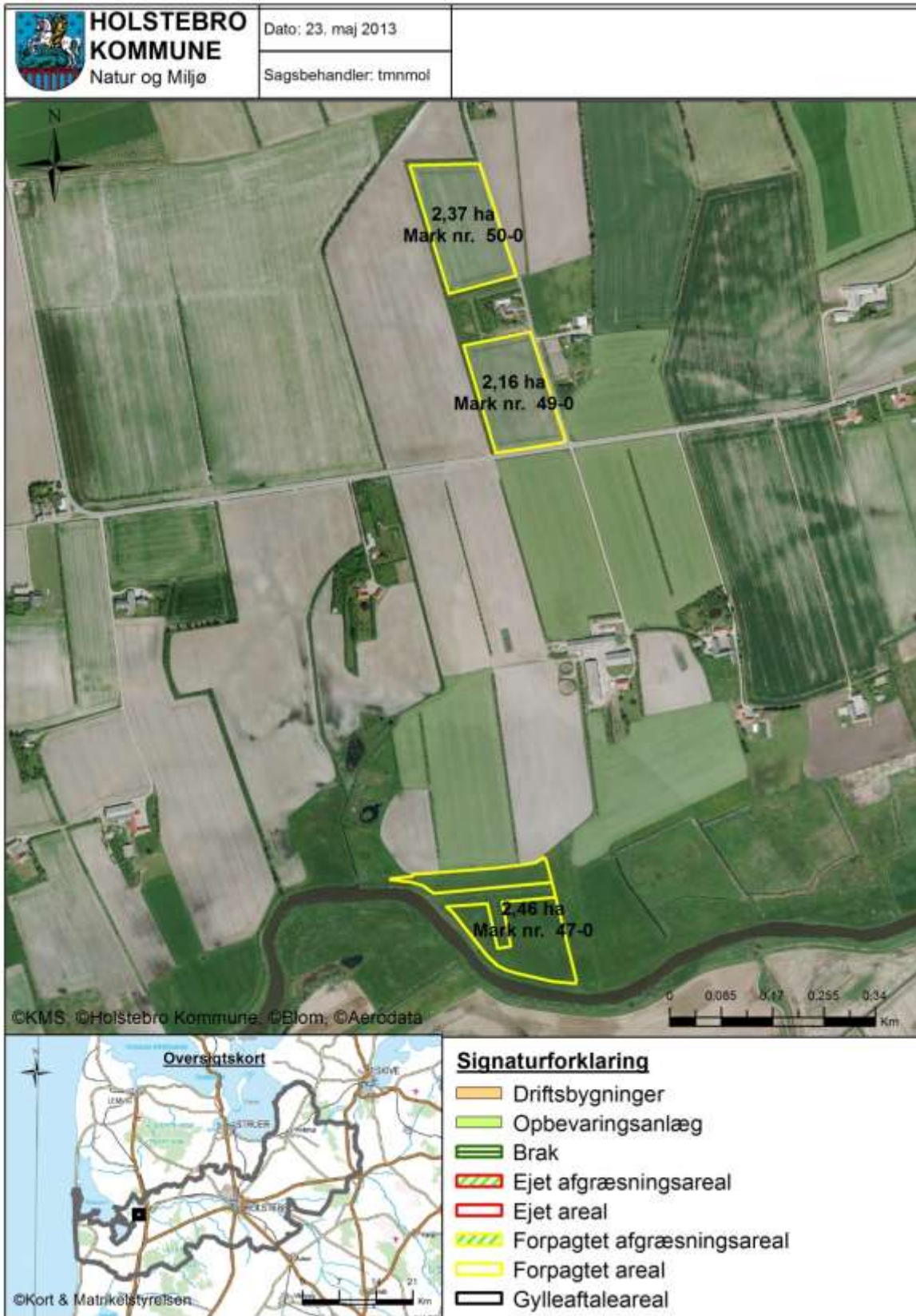

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 10 – Arealer del 4/5

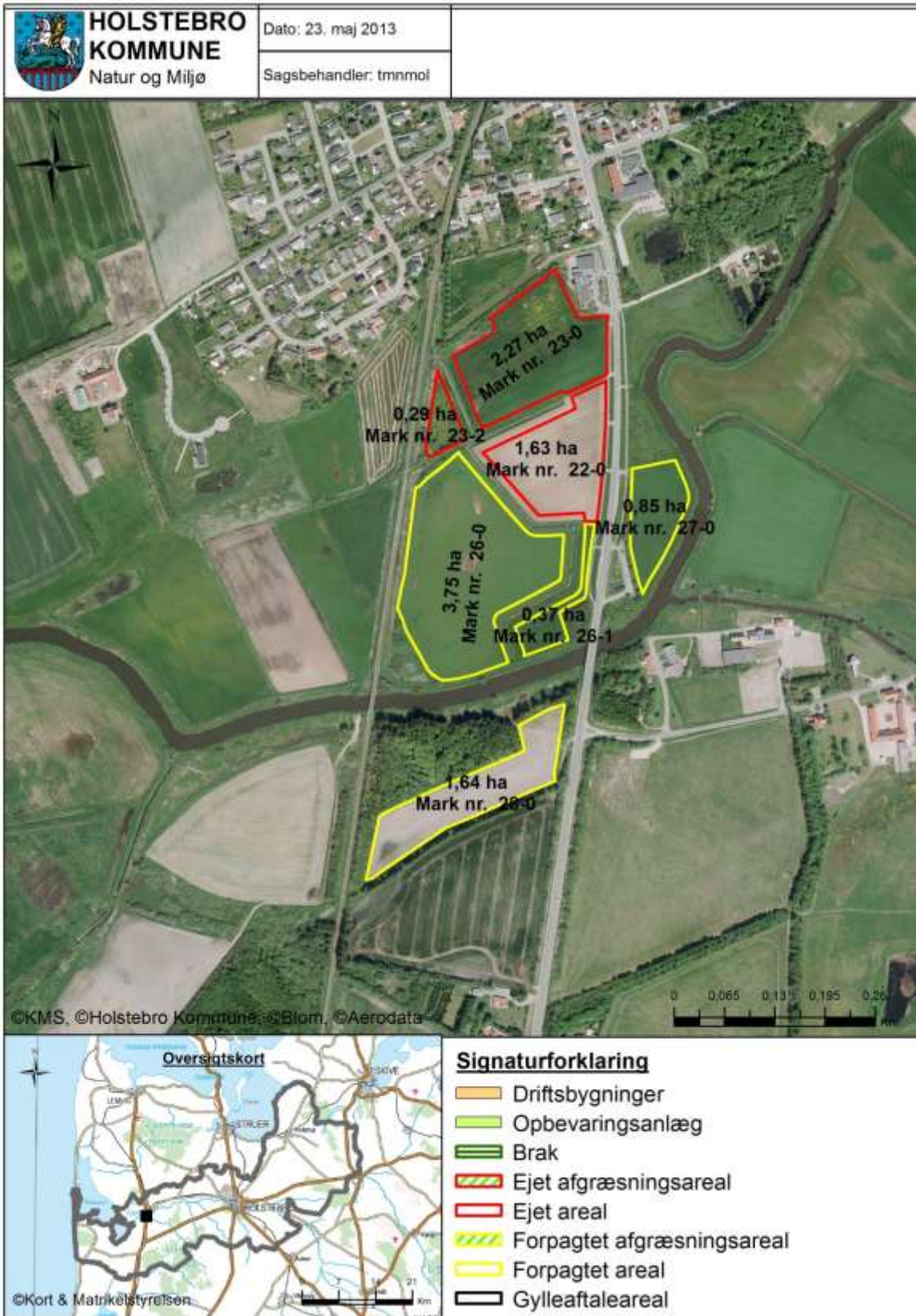
TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

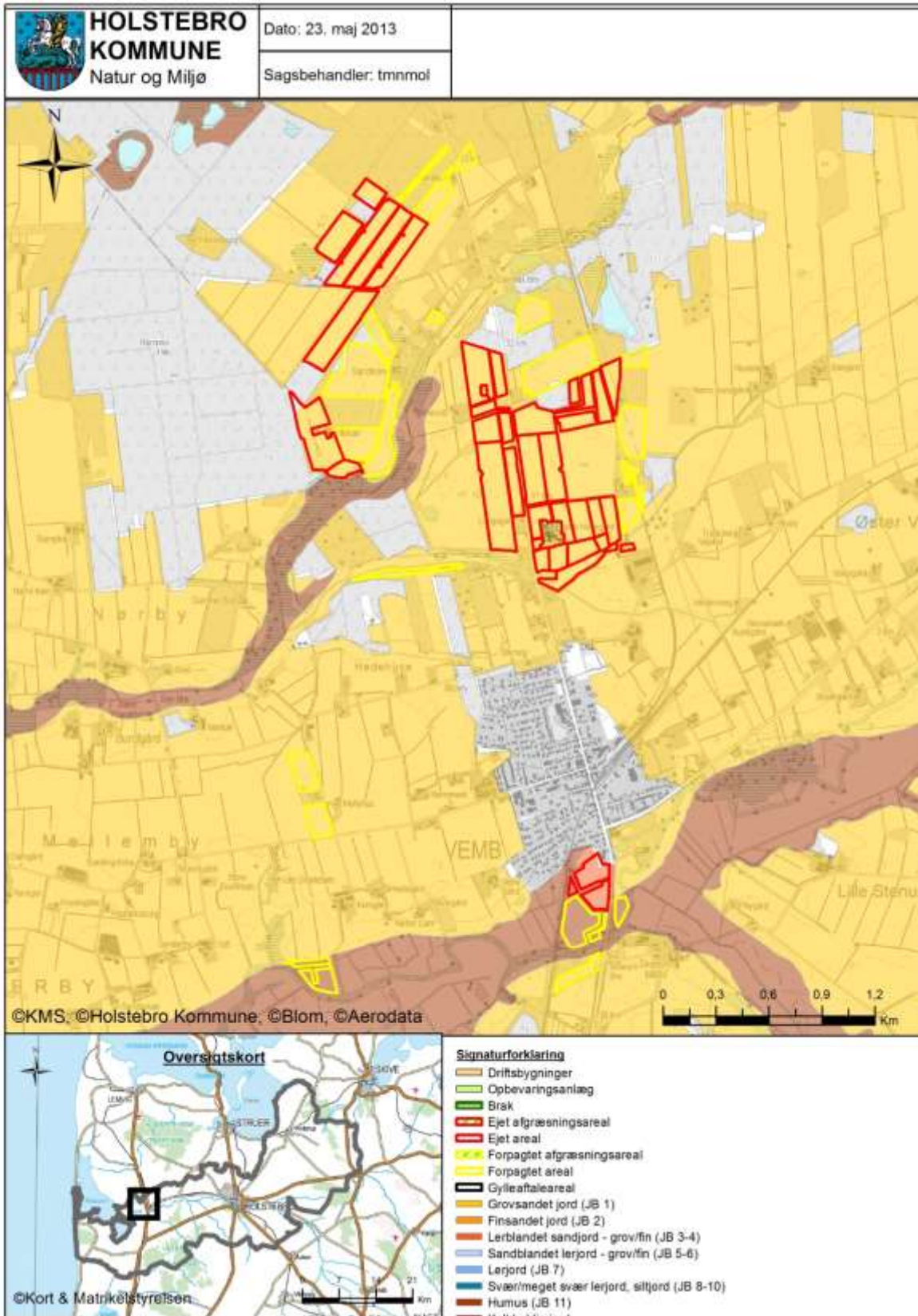
Bilag 10 – Arealer del 5/5

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Bilag 11 – Jordbundstyper

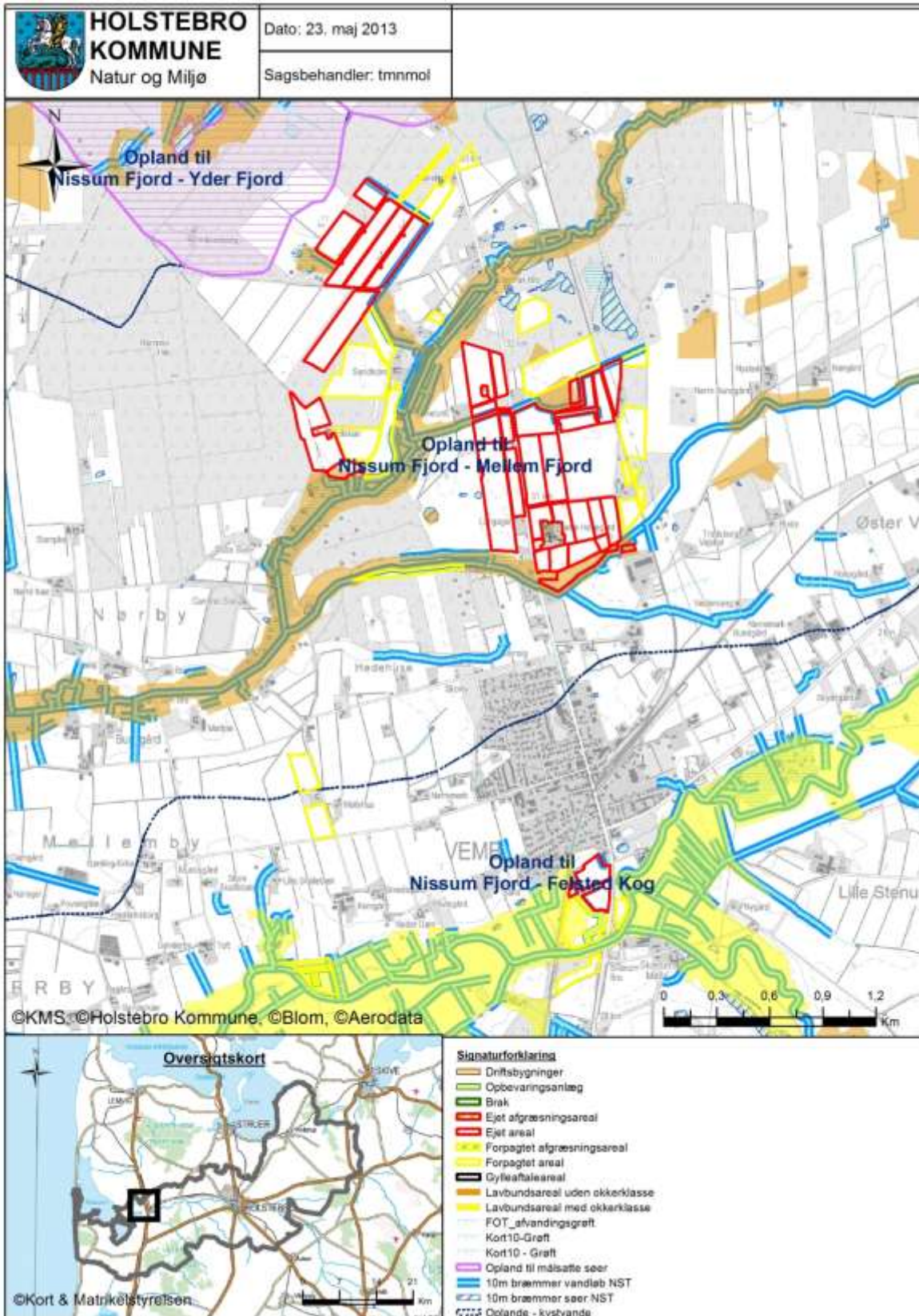
TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 12 – Lavbundsarealer, opland og detailafvandingsforhold

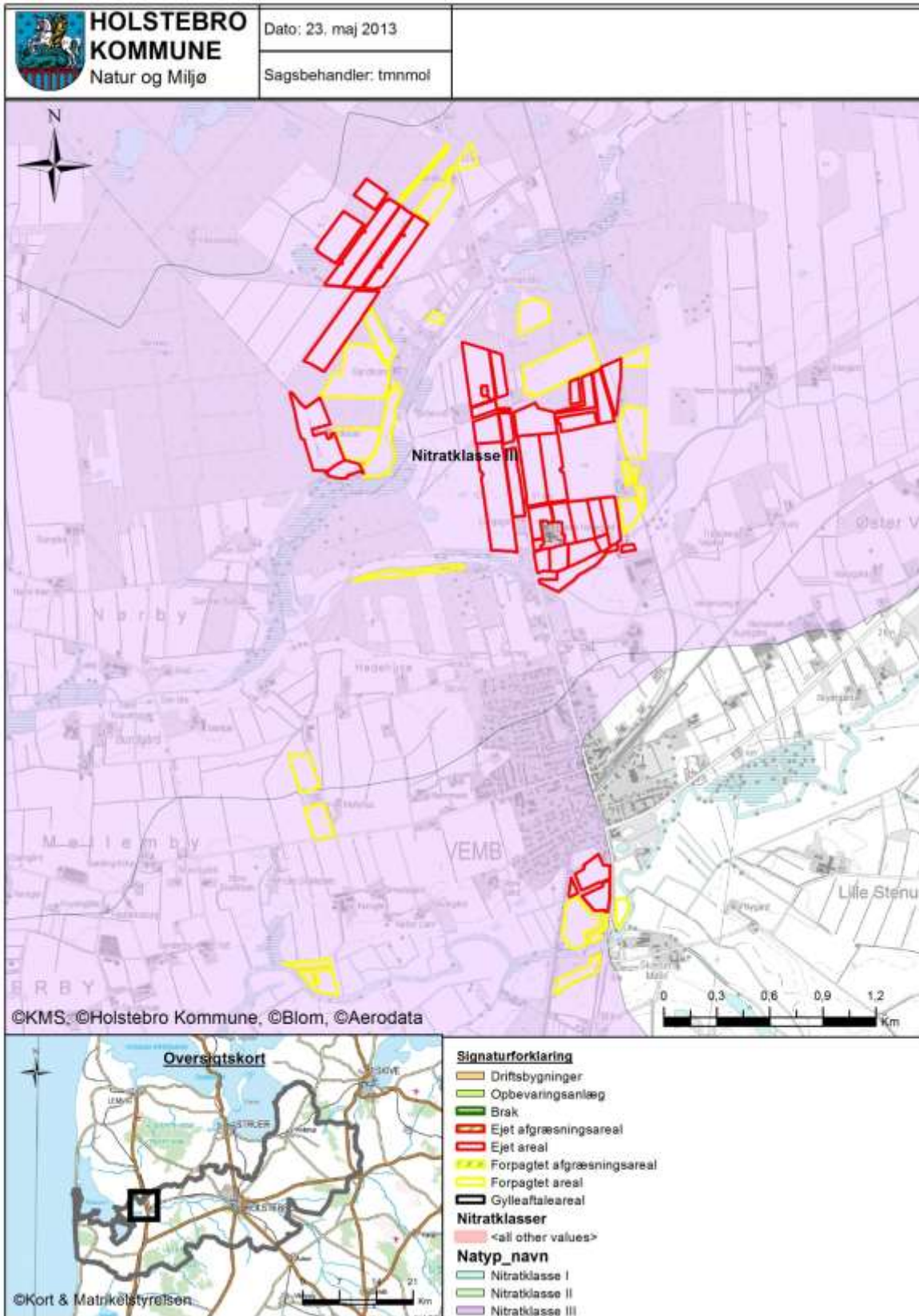

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 13 – Risikoområder for nitratudvaskning (nitratklasse)

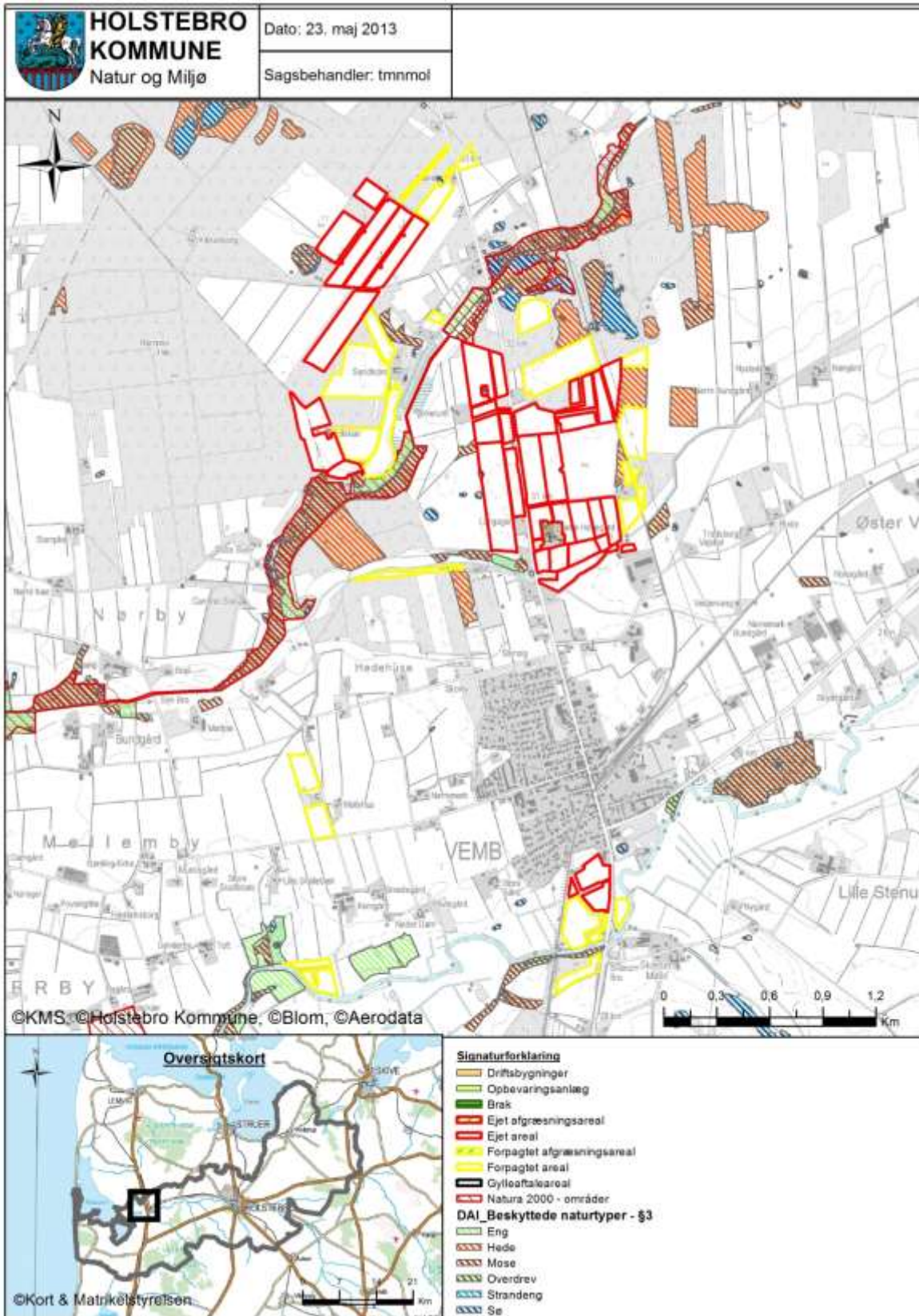
TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 14 – Naturområder i forhold til udspretningsarealer

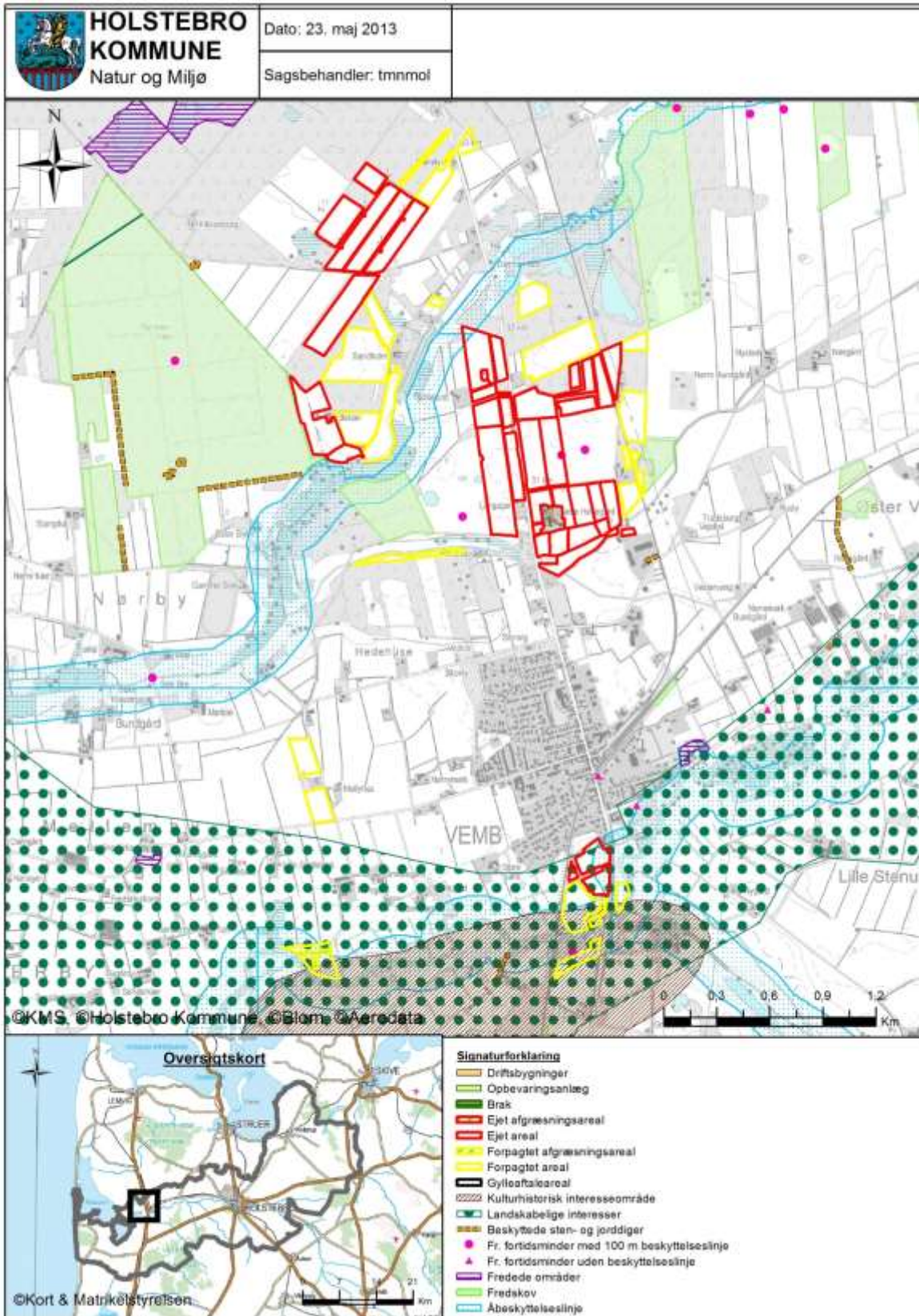
TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 15 – Landskabs- og kulturhistoriske interesser omkring udspre- ningsarealer

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 16 – Driftsjournal - del 1 / 2

Nedenstående driftsjournal skal føres løbende i henhold til godkendelsernes vilkår. Datoer, handlinger m.v. skal fremgå.

PRODUKTIONSKONTROL PR. PLANÅR					
Egenkontrol 01/08-31/07					
	Maksimalt antal DE	antal dyr	DE pr. dyr	DE	± DE

Skemaet kan erstattes af bilag som f.eks. E-kontrol, slagterifregninger m.m., såfremt disse indeholder de samme informationer som ovenstående.

Husk at gemme bilag til dokumentation af ovenstående

ENSILAGE I MARKSTAKKE

1. Find kortbilag og tegn markstakkenes placering ind	
2. Skriv dato ud for den indtegnede markstak.	
3. Kontroller at der ikke har ligget markstakke på samme placering inden for de sidste 5 år.	
4. Noter ny dato på kortet, når stakken er brugt og fjernet fra marken (maksimalt 24 mdr.).	
Husk at kontrollere at afstandskrav er overholdt for hver enkelt ensilagestak:	
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

 Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 16 – Driftsjournal - del 2 / 2

INSPEKTION AF GYLLEBEHOLDERE							
	Størrelse	Dato for tømning	Er der synlige revner	Er der synlige utætheder	Er evt. kabler intakte	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. 1							
Gyllebeholder nr. 2							
Gyllebeholder nr. 3							

Ovenstående årlige inspektion af gyllebeholdere kan i stedet fremgå af et bilag, som indeholder de angivne oplysninger.

LOGBOG FOR TELTOVERDÆKNING AF GYLLEBEHOLDERE					
	Dato for skade	Dato for manglende overdækning	Årsag til skade eller manglende overdækning	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. 1					
Gyllebeholder nr. 2					
Gyllebeholder nr. 3					

Kan erstattes af eksisterende logbog over fast overdækning af gyllebeholdere.

ENERGIGENNEMGANG AF HUSDYRBRUGET			
	Dato	Forslag	Tiltag
Gennemgang af husdyrbruget af en energifaglig person			

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, der viser datoer for gennemførte tiltag.

Skal gennemføres minimum hvert 5. år. Husk at gemme kontrolrapporter i minimum 5 år.

EL, VAND, BRÆNDSTOF ETC.	År:			År:			År:			År:		
	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug
El [kWh]												
Vand [m ³]												
Brændstof												

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, som indeholder tilsvarende information om det kvartalsvise forbrug.

UHELD				
Hændelse	fra dato	til dato	Alarmcentral alarmeret	Anmeldelse til Natur og Miljø
...				

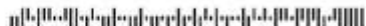
TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 17 – § 21 vurdering fra Lemvig Kommune

Lemvig Kommune

 Holstebro Kommune
 Natur og Miljø
 Nupark 51
 7500 Holstebro
 Att. Ole Lousdal

13. maj 2013

Teknik & Miljø
 Rådhusgade 2
 7620 Lemvig
 Telefon: 9663 1200

Mail: teknik@lemvig.dk
 J.nr.: 09.17.18P19-0062
 S.nr.: 94075
 B.nr.: 682909

Ref.: SIBN
 Dir.tlf.: 9663 1112

KB: 172,
 Version 5,
 G-gruppen 27/3-2013

§ 21-udtalelse - Damhusvej 8, 7570 Vemb

Udtalelse jf. Godkendelsesbekendtgørelsens § 21 for udbringningsarealer i Lemvig Kommune, som ansøgt i ansøgningskema 46074, version 3.

Matrikel	Ejer	Mark-nr.
12s, Møborg Ejerlav, Møborg	Frank Madsen Damhusvej 43 7570 Vemb	37-0
11t, Møborg Ejerlav, Møborg	Frank Madsen Damhusvej 43 7570 Vemb	31-0
11s, Møborg Ejerlav, Møborg	Frank Madsen Damhusvej 43 7570 Vemb	30-0
12l, Møborg Ejerlav, Møborg	Frank Madsen Damhusvej 43 7570 Vemb	29-0
11i, Møborg Ejerlav, Møborg	Jens Christian Hedegaard Damhusvej 8 7570 Vemb	60-0, 61-0, 62-0, 63-0, 64-0 og 65-0
46a, Møborg Ejerlav, Møborg	Kjeld Graversen Kikkenborgvej 11 7570 Vemb	54-0, 55-0, 56-0 og 57-0
48, Møborg Ejerlav, Møborg	Jens Christian Hedegaard Damhusvej 8 7570 Vemb	67-0 og 68-0

Det fremgår af ansøgningskema 46074, version 3, at der søges godkendelse af udbringning af husdyrgødning i en mængde på 2,01 DE/ha, at der anvendes 12 % ekstra efterafgrøder udover PD-krav, at der anvendes sædskifte K12, samt at de generelle udvaskningskrav til nitrat og fosfor, jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er overholdt.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Alle arealerne er dyrket i almindelig omdrift siden midten af 1960'erne, og hovedparten af arealerne har været dyrket før århundredskiftet, jf. oplysninger fra luftfotos fra 1944 og 1965, samt historiske målebordsblade.

Arealerne ligger i fladt, lavt liggende terræn (kote 5 til 9 m). Den sydvestlige del af 67-0, cirka 0,45 ha, samt de sydligste cirka 0,25 ha af 61-0 er udpeget lavbundsareal og Fosforklasse II. Alle arealer ligger i Nitratklasse III. Der er ikke grundvandsinteresser på arealerne, de østligste cirka 15 ha ligger i område med almindelige drikkevandsinteresser, de resterende vestlige arealer ligger i område med begrænsede drikkevandsinteresser. Arealerne ligger ikke i nuværende vandindvindingsområder.

Lemvig Kommune finder ikke grundlag til at skærpe de gældende beskyttelsesniveauer for udbringningsarealer i Lemvig Kommune.

Der er åben grøft mellem 31-0 og 62-0/63-0, langs sydligt skel af 61-0, langs østligt skel af 54-0, langs sydøstligt skel af 57-0, samt på enkelte steder langs sydligt skel af 67-0. 30-0 grænser langs nordvestligt skel op til en mindre sø. Flere eller alle af disse steder kan være omfattet af krav om randzoner jf. Randzonenloven. Der er ikke foretaget en konkret vurdering af, om de enkelte strækninger er vandløb i vandløbslovens forstand.

60-0 og 61-0 ligger cirka 750 meter fra Amstrup Søerne med omkringliggende hedearealer.

67-0 ligger cirka 200 meter nord for et sammenhængende hedeareal på cirka 5,6 ha.

Begge naturområder er kategori 2-natur, jævnfør beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

Udbringning af husdyrgødning på de ansøgte landbrugsarealerne vurderes, på grund af afstanden fra arealerne til naturområderne, ikke i sig selv at medføre en ammoniakdeposition, som kan påvirke ammoniakfølsomme naturtyper.

Denne vurdering baseres på, at udbringning af husdyrgødning er en kortvarig aktivitet, som udføres få gange i løbet af året, samt at brugen af slæbeslanger eller nedfældning ved udbringning af flydende husdyrgødning minimerer ammoniakfordampningen fra udbringningen.

Udbringningsarealerne i Lemvig Kommune ligger udenfor Natura 2000 område og afvander til Natura-2000 område nr. 65, Nissum Fjord, Mellem Fjord via Damhus Å.

Jævnfør oplysninger om dyretrykkets udvikling på <http://www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm> kan Lemvig Kommune konstatere, at husdyrtrykket er faldet fra 2007 til 2012 i oplandet til Nissum Fjord (Mellem Fjord). Lemvig Kommune har ikke kendskab til andre kilder til nitratudvaskning, som i samme periode er forøgede.

Den samlede nitrat- og fosforudvaskning fra hele oplandet til Nissum Fjord (Mellem Fjord) set i forhold til udvaskningen fra projektets udbringningsare-

Side 2 af 3
Sagsnummer: 94075
Brevnr: 682909

aler i oplandet, herunder arealer i Lemvig Kommune, forventes beregnet af Holstebro Kommune.

Lemvig Kommune er ikke bekendt med forekomster af planter eller dyr omfattet af habitatdirektivets bilag IV eller arter optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til udbringningsarealerne i Lemvig Kommune. Lemvig Kommune vurderer, at projektet ikke indebærer forringelse af internationale naturbeskyttelsesområder og muligheden for opnåelse af gunstig bevaringsstatus eller medfører forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, jf. Bekendtgørelse om udpegnings- og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 408 af 1. maj 2007.

Venlig hilsen

Simon Bach Nielsen
Miljømedarbejder

I forbindelse med behandlingen af sagen kan det være nødvendigt, at Lemvig Kommune indsamler, behandler og videregiver oplysninger, der er nødvendige for sagens behandling. Ifølge persondataloven har man blandt andet ret til at bede om indsigt i de oplysninger, der behandles, ret til at gøre indsigelser mod, at oplysningerne behandles, ret til at berigtige Lemvig Kommunes oplysninger samt ret til at klage over behandlingen til Datatilsynet. Forvaltningsloven og offentlighedsloven giver normalt også mulighed for at få indsigt i sagen. Lemvig Kommune sender og modtager breve, dokumenter og andre informationer fikt elektronisk via e-post og web-sider. Adressen til Teknik & Miljø er: teknik@lemvig.dk

Side 3 af 3
Sagsnummer: 94075
Brevnr: 682909

Bilag 18 – Appendiks 1 - Natura 2000-vandopland Nissum Fjord - status for udpegningsgrundlag samt forudsætninger for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau

---

Nissum Fjord er udpeget som Natura 2000-område (N65) på baggrund af Habitatområde (H58), Fuglebeskyttelsesområder (F38) og Ramsarområder (R4). Nissum Fjord, inkl. den yderste del af Storå, samt området omkring Indfjorden og Tangsø er udpeget som Natura 2000-område.

Nissum Fjord er bestående af tre bassiner, der er mere eller mindre afsnørede. Fjordens nordvestlige del forbindes med Vesterhavet gennem slusen ved Thorsminde, og fjorden vurderes som værende en lukket fjord.

Felsted Kog, der er inderfjorden i Nissum Fjord, er kategoriseret som kystlagune (1150), og i udkast til vandplan 2010-2015 for Nissum Fjord fremgår det, at:

”Natura 2000-området Nissum Fjord har på udpegningsgrundlaget den prioriterede naturtype Kystlaguner og strandsøer (1150), i alt 6430 ha fordelt på Nissums Fjords tre bassiner. Naturtypen har ugunstig bevaringsprognose grundet belastning med næringsstoffer og miljøfarlige stoffer. Det er endvidere vurderet, at uhensigtsmæssig hydrologi er en trussel mod naturtypen. For at opfylde habitatdirektivets målsætning om gunstig bevaringsstatus skal tilførslen af næringssalte reduceres væsentligt, således at der opnås udbredt dække af undervandsplanter som tilfredsstillende livsbetingelserne de internationalt vigtige forekomster af trækkende gæs, ænder og svaner.”

SMV-analysen⁸ for N65 Nissum Fjord anfører, at:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- Næringsrige søer og vandhuller.
- Odder, på baggrund af viden om artens forekomst inden for området dels på baggrund af artens positive bestandsudvikling i Jylland de seneste år.
- Bæklampret, på baggrund af en faglig vurdering af vandløbskvaliteten i de pågældende vandløb og på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbet/ene.
- Vandranke, da bestanden i kanalen syd for Felsted Kog er stor og i de senere år har været stigende. Vurdering af bevaringsstatus som gunstig er dog under forudsætning af at kanalen fortsat grødeskæres.
- Rørdrum, kortnæbbet gås, bramgås, krikand og rørhøg. Arterne vurderes at have stabile eller stigende yngle/raste bestande i området.

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- Strandeng på grund af dårlig hydrologi og visse steder tilgroning.
- Kystlagune naturtypen (Nissum Fjord) på grund af stor belastning med næringsstoffer fra oplandet og en ikke optimal slusedrift.
- Søbred med småurter (ret næringsfattige søer, Byn og Søndersund og mindre vandhuller) pga. at den højeste tålegrænse for N-deposition er overskredet.

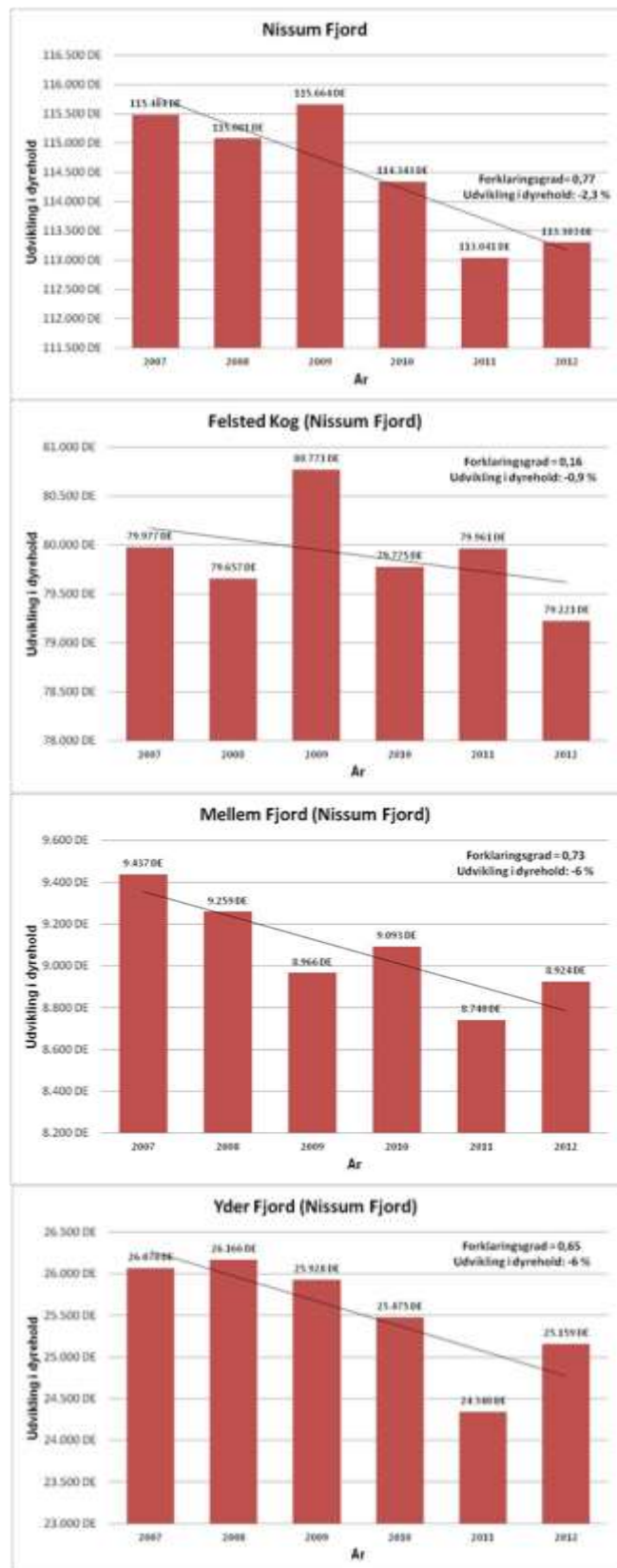
---

⁸ Miljørapport for Natura 2000-planen, bilag 4.

- Vandløb da vandløbene mange steder vedligeholdes for hårdt, der er for stor sandvandring eller strækningerne er regulerede.
- Knopsvane, sangsvane og klyde pga. næringsstofbelastning af fjorden.
- Pibesvane pga. faldende bestande på denne såvel som på øvrige danske rasteplasser
- Lysbuget knortegås, spidsand og pibeand pga. næringsstofbelastning af fjorden.
- Klyde som ynglefugl pga. prædation fra rovdyr især på den tidligere største yngleplads på Fjandø
- Almindelig ryle, brushane og hvidbrystet præstekrave pga. tilgroning, dårlig hydrologi og generel tilbagegang for hele bestanden i Danmark. Endvidere fordi at arterne er meget ustabil forekommende i Natura 2000-området.
- Fjordterne, splitterne og havterne som ynglefugle på grund af tilgroning og prædation fra rovdyr i de tidligere største ynglekolonier på Fjandø.
- Dværgterne pga. generel tilbagegang på landsplan.
- Laks. På trods af god vandløbskvalitet i Storå og de store tilløb: Vegen Å, Gryde Å, Idom Å og Råsted Lilleå og gode passageforhold er opgangen af naturlige laks (ikke udsatte) i Storå-systemet kun vurderet til ca. 140 gydmodne fisk årligt (DTU Aqua 2008).

Prognosen er ukendt for:

- Strandvold med enårige planter (ej kortlagt), enårig strandengsvegetation (ej kortlagt), tidvis våd eng (ej kortlagt) og rigkær (ej kortlagt).
- Havlampret, flodlampret og stav-sild pga. manglende viden om arternes forekomst i området.

Figur 1. Udviklingen i dyrehold i hele oplandet og deloplandene til Nissum Fjord i perioden 2007-2012, samt dataserierne forklaringsgrad og den korresponderende relative udvikling.

Natur og Miljø

-
- Plettet rørvagtel, lille kobbersneppe og toppet og stor skallesluger grundet fluktuerende og ustabil forekomst.

Samlet kan det konkluderes, at Natura 2000 udpegningsgrundlaget for Nissum Fjord, herunder Felsted Kog er negativt påvirket af fosfor- og nitrattilledningen.

Nitrat - Vurdering af forudsætninger for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau

Kumulativ påvirkning sammen med andre planer og projekter

Det er i henhold til miljøstyrelsens vejledningen en forudsætning, at

Pkt. 1A) husdyrproduktionen i oplandet ikke har været stigende siden 1. januar 2007,

Pkt. 1B) er der andre kilder til nitratudvaskning end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland og

Pkt. 1C) gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, må ikke anvendes til at tillade en øget husdyrproduktion i oplandet

AD pkt. 1A)

Samlet vurderer Holstebro Kommune, at dyreholdet i oplandet til Nissum Fjord, herunder i deloplandene Felsted Kog, Mellem Fjord og Yder Fjord har været faldende i perioden 2007-2012. Holstebro Kommune vurderer derfor, at forudsætning 1A er opfyldt, jvf. nedenstående redegørelse.

Udviklingen i husdyrproduktionen er baseret på CHR-data, der bygger på beregninger udført på de enkelte produktionssteder. Materialet er offentliggjort af Miljøstyrelsen den 28. februar 2013. De anførte produktionstal kan variere fra Miljøstyrelsens datasæt, da Holstebro Kommune kan korrigerer datasættet for fejl⁹ i f.eks. CHR-data eller lokale forhold, der kan have stor betydning i mindre oplande.

I henhold til Miljøstyrelsens vejledning skal kommunen ikke anvende lineær regression, hvis forklaringsgraden er mindre end 0,5. Af figur 1 fremgår det, at forklaringsgraden for den lineære regression er over 0,5 for hele fjorden samt i oplandene til Mellem og Yder fjorden, hvorfor udvikling her vurderes på baggrund af den lineære regression. I oplandet til inderfjorden Felsted Kog er forklaringsgraden mindre end 0,5, hvorfor udviklingen i dyrehold vurderes på baggrund af en direkte sammenligning af husdyrholdets størrelse i det seneste opgørelsesår i forhold til 2007.

⁹ Data i CHR skal indberettes for antal dyr på stald for f.eks. svin, kyllinger og mink. I samarbejde med Conterra Aps har en række kommuner indberettet åbenlyse fejl, såsom produktion, hvor den årlige produktion er angivet, eller hvor hvalpe er anført i stedet for avlsdyr. Når en sådan fejl konstateres, så foretager Conterra Aps en korrektion af fejlen i dataserien for hele perioden siden 2007.

I perioden fra 2007 til 2012 er antallet af producerede DE i oplandet til Nissum Fjord faldet med 2,3 %, og i oplandet til Felsted Kog er faldet på 0,9 %. Holstebro Kommune vurderer på baggrund heraf, at udvikling i antallet producerede husdyr i oplandet til Felsted Kog fra 2007 til 2012 er faldende. Holstebro Kommune vurderer på den baggrund, at forudsætning 1A for husdyrlovens beskyttelsesniveau for Felsted Kog er opfyldt.

Ad pkt. 1B)

Samlet er det Holstebro Kommunes vurdering, at der ikke har fundet en øget nitratudledning sted for andre kilder i oplandet til Nissum Fjord, herunder særskilt til Felsted Kog i perioden 2007 til 2012, jvf. nedenstående redegørelse.

I henhold til udkast til vandplanen for Nissum Fjord er fordelingen af andre kilder til nitratudledning til Nissum Fjord primært bestående af renseanlæg (40 %), dambrug (38 %), regnbetingede udløb (12 %) og spredt bebyggelse (10 %).

Renseanlæg

Renseanlæg er efter landbruget, den næststørste udleder af nitrat til Nissum Fjord. Der er 13 renseanlæg, der har udledninger til Nissum Fjord, hvoraf 10 er placeret i oplandet til Felsted Kog. På baggrund af oplysningerne i WINSPV har Holstebro Kommune foretaget en beregning af kildeudledningerne fra renseanlæggene i oplandet til Nissum Fjord. Punktkildeudledninger fra renseanlæg i oplandet til Nissum Fjord er i perioden 2007 til 2012 er faldet fra 123 tons/år til 118 tons/år, mens punktkildeudledningen til Felsted Kog i samme periode er faldet fra 119 tons N/år til 115,1 tons N/år, jvf. tabel 1.

Tabel 1. N-kildeudledning fra renseanlæg beliggende i oplandet til Nissum Fjord fordelt på udledningen til Felsted Kog samt Mellem- og Yderfjorden. Data er baseret på registreringer i WINSPV for perioden 2007 til 2010.

Opland	Delopland	År	Total	Indekseret	Ændring i kildeudledning
Nissum Fjord	Felsted Kog		119,3 tons		
		2007	N/år	100	0,0 tons N/år
			127,7 tons		
		2008	N/år	107	8,5 tons N/år
		2009	98,7 tons N/år	83	-20,5 tons N/år
		2010	93,9 tons N/år	79	-25,3 tons N/år
		2011	97,3 tons N/år	82	-22,0 tons N/år
			115,1 tons		
		2012	N/år	97	-4,2 tons N/år
Mellem- og Yderfjord		2007	4,1 tons N/år	100	0 tons N/år
		2008	2,5 tons N/år	61	-1,6 tons N/år
		2009	2,0 tons N/år	48	-2,1 tons N/år
		2010	2,1 tons N/år	52	-2,0 tons N/år
		2011	2,4 tons N/år	59	-1,7 tons N/år
		2012	3,0 tons N/år	73	-1,1 tons N/år

Dambrug

Der er i henhold til vandplanen 16 dambrug i oplandet til Nissum Fjord, hvoraf de 13 afleder til Felsted Kog, mens de resterende afleder til Mellem- og Yderfjorden. Det fremgår af vandplanen, at ” Udledningen fra ferskvandsdambrugene i Hovedvandopland Nissum Fjord er siden midten af 1990'erne forblevet stort set uændret, men fra 2005 og frem til 2015, nedlægges og ombygges en del dambrug, med store reduktioner af den organiske udledning, mindre reduktion i fosforudledningen, men stort set ingen reduktion i udledningen af kvælstof. Årsagen til dette er, at der i forbindelse med moderniseringer og etablering af forbedret rensning på dambrugene, ofte gives tilladelse til et større foderforbrug, og at fodermængden ofte sælges til andre dambrug, når dambrug nedlægges.” På baggrund heraf vurderes det, at N-tilførslen fra dambrug til Nissum Fjord samt deloplandet til Felsted Kog vil være relativt uændret.

Regnvandsbetingede udløb

I forhold til de regnvandsbetingede udløb forventes udledningerne herfra at stige som følge af, at fælleskloakerede områder ændres til separatkloakerede områder. Disse ændringer forventes imidlertid, at være af mindre betydning i forhold til udledningerne fra f.eks. renseanlæg.

Spredt bebyggelse

I forhold til den spredte bebyggelse foregår der en løbende ændring af direkte udledninger til godkendte nedslivningsanlæg, hvilket forventes at reducere udledningen til recipienten. I de undersøgelser, der foreligger, reduceres udvaskningen med ca. 85 % ved anvendelse af nedslivningsanlæg i forhold til den direkte udledning. Disse tal er baseret på lerjorde, hvorfor de ikke umiddelbart kan overføres til de lette sandede jorde i oplandet til Felsted Kog, men de illustrerer, at udviklingen vil medføre en reduceret udledning fra den spredte bebyggelse. Herudover kloakeres der løbende nye områder i det åbne land, hvorved spildevandsrensningen til stadighed forbedres.

Ad. pkt. 1C)

Som udmøntning af vandplanerne er der planlagt et vådområde i oplandet til Felsted Kog med et forventet reduktionspotentiale på 40 tons N. Da Holstebro Kommune har vurderet, at dyretrykket ikke er stigende i oplandet til Nissum Fjord, herunder Felsted Kog, er det Holstebro Kommunes vurdering, at der ikke er inddraget initiativer, der er gennemført med henblik på at opfylde vandplanlægningen efter miljømålsloven i opgørelserne under pkt. 1A og 1B.

Bilag 19 – Bemærkninger fra ansøgers rådgiver indkommet i offentlighedsperiode

---

Fra: Kristian Andreassen [kra@vjl.dk]
Sendt: 3. juli 2013 15:21
Til: Ole Lousdal (Holstebro Kommune)
Cc: 'Knud Erik Hedegaard'
Emne: Damhusvej
Vedhæftede filer: 4071 Forslag til miljøgodkendelse 26062013.pdf - Adobe Reader.pdf

Hej Ole

Har lige et par kommentarer til det tilrettede udkast .

Det første er på side 28, anden sidste afsnit hvor der står 3 DE , Kan se at du under vilkårene har accepteret variationer på 5 DE , så det er vel en fejl at det ikke her er rettet til 5 DE.

Det andet er med hensyn til EL-forbrug, Ifølge mine beregninger er der et elforbrug uden vanding i ansøgt drift på 136.000 kwh og med vanding en på 172.000 kwh. Hvordan kommer du frem til de 103.000 kwh.

Hentet fra udkastet :

”Ud fra normtal for husdyrbrugproduktioner kan energiforbruget på et gennemsnitligt sammenligneligt kvægbrug sammenlignes med det aktuelle forbrug på Damhusvej 8. Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbrugets husdyrsammensætning modsvarer et standard husdyrbrug på 150 årskøer. Det forventede energiforbrug er derfor omkring 103.000 kWh uden vanding og 136.000 med vanding. Ansøger har estimeret forbruget med vanding til 172.000 kWh hvilket vurderes at være over gennemsnittet.” (ud fra de tal jeg fik forevist den dag vi var til møde på Damhusvej synes jeg ikke forbruget ligger over det som Knud Mortensens regneark viser).

Holstebro Kommunes kommentarer til bemærkninger

- a) Fejlen er 5 der er byttet med 3 er rettet.
- b) Ingen ændring. Beregningen er foretaget med en nyere version af beregningsmodellen.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927